

Foras na Gaeilge

Miontaisairisci Chruinnithe Boird Phoras na Gaeilge
don bhliain 2009

Tionóladh Cruinnithe Boird ar na díáid seo thíos:

<i>Data</i>	<i>Leathanach</i>
30 Eanáir	2
19 Feabhra	10
20 Mártá	37
17 Aibreán	43
15 Bealtaine	46
24 Bealtaine	49
19 Meitheamh	51
16/17 Iúil	64
18 Meán Fómhair	72
16 Deireadh Fómhair	78
20 Samhain	86
18 Nollaig	91

Miontuairisci ón 70ú cruinní d'Fhoras na Gaeilge a tionsíodh Dé hAoine 30 Eanáir 2009 san Óstán Alexander, Baile Átha Cliath.

Láthair: L. Ó Maolmhichil (Cathaoirleach), E. Mac Cormaic (Leas-Chathaoirleach), C. Nic Pháidín, É. Kinch, D. Ó Murchú, M. Mac Ruairí, S. Breathnach, L. Kennedy, Á. Andrews, L. Bhreatnach, P. Ó Biadha, A. Nic Chárthaigh, M. Nic Giolla Mhichil agus D. Ó Béarra.

Ag freastal: F. Mac an Phailigh (Príomhfeidhmeannach), T. Ó Ruairc (Leas-Phríomhfeidhmeannach / Stiúrthóir Seirbhísí Oideachais), É. Ó hArgáin (Rúnaí), M. Ó Riordáin, N. Ni Ógáin agus S. Uí Choimre.

Leithseáil: N. Henry.

01.70 MIONTUAIRISCÍ DEN 15 NOLLAIG 2008

Ghlac an bord leis na miontuairisci agus shíniugh an Cathaoirleach iad.

NITHE AG ÉIRÍ ASTU

Ardaothl ceist faoi phlean FD agus cuireadh in iúl go mbéadh sé ar fáil don chruinní boird i mí Feabhra. Chuir an Cathaoirleach in iúl gur chóir amharc ar feidhmíú an Bhoird ag tús gach bliain agus go raibh sé i gceist sin a dhéanamh ag cruinní Feabhra. Chuir sé in iúl garb é an cur chuige a bheadh ann ní: Ceistneoir a liónadh ag na Comhaltaí Boird bunaithe ar ról agus feidhmíú an Bhoird, plé ina dhiaidh sin ag an Bhord ar feidhmíú an Bhoird gan an feidhmeannas i láthair, agus ansin plé ar ról agus feidhmíú an Chathaoirliche gan an Cathaoirleach i láthair. Mhol sé gur chóir do na Coisti Boird ról agus feidhmíú s'acu a phlé chomh maith agus go dtíbhfeadh na Cathaoirliche tuairisc dō féin. Dúirt sé go raibh sé ag iarráidh ar an Phríomhfeidhmeannach níosolás ar feidhmeannais ar ról agus feidhmíú na heagraiochta a chur ar fáil dō féin chomh maith.

02.70 SEISIÚN OILÍÚNA

Thug A. Horan Stiúrthóir ar an Fhoras Riaracháin seisidín oiliúna ar rialachas corporaídeach agus ról agus feidhmíú an Bhoird.

03.70 CURSAÍ FOCLÓIREACHTA

Giacadh leis an mhíodh maidir le modh tuairiscithe don Phooclór Nua Béarla – Gaeilge. (Aguisín 1) Caireadh in iúl gur ceadaoth agus fiomhadh an buiséad nua don Phooclór ag an CATT i mí Eanáir 2009 ar an tuiscint go dtíocfaidh sé as an buiséad reatha.

04.70 TUAIRISC ÓN CHOISTE INIÚCHTA

Thug Cathaoirleach an Choiste Iniúchta tuairisc ar an chruinní a bhí ann ar 26 Eanáir. Chuir sé in iúl:

- Go bhfuarthas tuairisc ón Inisbhóir Inimeáinach maidir le Clár na Leabhar Gaeilge agus go geurírfaoi bhealaid an bhoird f ag an chruinní i mí Feabhra,
- Go mbí sé fós ag fanacht ar níosolás 6 na Comhaltaí maidir leis an litir a scriap sé faoi choimhílíní leasa,
- Gur pléadh leagan amach agus feidhmíú an Chláir Ríosca, agus
- Gur scáipeadh cálpéis ón RCEF, inar lífirfodh na socruithe a bhí curtha i bhfeidhm acu sa Roinn sin maidir le "Nochtadh Scéil", ar bhaill an Choiste

Iniúchta agus go raibh nótá eolais ón bhfeidhmeannas ina leith le réiteach don chéad chruinní eile den Choiste Iniúchta.

06.70 TUAIRISC ÓN CHOISTE POLASAÍ AGUS PLEANÁLA

Chuir Cathaoirleach an Choiste Polasaf agus Pleantla in iúl go raibh siad ag ullmhú don chruinní Boird i mí Feabhsa agus go raibh siad ag difriú ar thosafocaithe maoinithe agus aidhmearra straitéiseacha an Phorais. Chair sí in iúl chomh maith go mbeadh dréachpholasairthe réitithe ag an Choiste i réimsí éagsúla le plé ag an Bhord i mí Feabhsa.

06.70 TUAIRISC ÓN CHOISTE NUACHTÁN AGUS IRISI

Chuir Cathaoirleach an Choiste Nuachtán agus Irisi in iúl gan tháinig dhá iarratas isteach don scéim nuachtán seachtaíúil Gaeilge agus go raibh ceann amháin acu dícháillithe. Chuir sé in iúl go sdearnadh an rinn a cuireadh chaig a Choiste ó Chruinní Boird 15 Nollaig a phlé agus go raibh sé tine. Chuir sé in iúl leis go raibh taighde le déanamh ar na foileacánach reatha atá á maoisíú ag an Phoras. Chuir sé in iúl gan thug C. Ó Tóra cur i láthair den Choiste ar an nuachtáin SAOL..

07.70 LÁITHREÁN GRÉASÁIN AN PHORAI

Thug T. Ni Longfia, ó MediaOne, cur i láthair ar láithreán gréasáin nua-dhearthá an Phorais. Bhí plé ann facin déigh le daoine óga a mhealladh chuig Láithreán Gréasáin an Phorais. Aontaodh go ndéanadh an feidhmeannas tuairisc a chur le cheile ar straitéis idirlín Gaeilge don óige.

08.70 RÁITEAS CAITEACHAIS GO DTÍ 31 NOLLAIG 2008

Scaineadh Ráiteas Caiteachaí go deireadh 2008. Aontaodh go gcairfi an ráiteas caiteachaí ar fáil ar leathanach A3 as seo amach. Ardaodh críost fací chostais stórla leabhar An Gúm agus tuairisciúd don chruinní na céimeanna a bhí tóigthe go dtí chun an costas a laghdú.

09.70 NÓTA EOLAS MAIDIR LE MARRATAIS AR DHEONTAIS

Tugadh suntas don nótá eolais maidir le hiamatás ar dheontais agus aontaodh go n-ullmhéafai nótá eile ag léiriú colas faoin chaiteachas cendaithe de réir na dtcoireannacha tairmiúilte.

10.70 MOLADH MAIDIR LEIS AN DARA CHÉIM DEN ATHBHREITHNIÚ AR NA hEAGRAIS BHUNMHAOINITHE

D'fhág E. Mac Cormaic, M. Mac Ruairí, Á. Andrews agus M. Nic Giolla Mhichil an cruinní den mhír seo mar gheall ar bhaol colmháint leasa

Giacadh leis an moladh agus tugadh cead don fhéidhmeannas an conradh don dara cuid den athbhreithnithe a shíníte nuair a bheadh an tuairisc earrachas faigthe de réir na dtéarmáil a bhí aontaithe.

Aontaodh cuireadh a thabhairt do Mazars teacht chuig an cruinní Déardaoin 19 Feabhsa chun cur i láthair a dhéanamh.

D'fhill E. Mac Cormaic, M. Mac Ruairí, Á. Andrews agus M. Nic Giolla Mhichil ag an pheointe seo.

10.70 TUAIRISC AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH

Chuir an Prionshfeidhmeannach in iúl gur fhreastail an Cathaoirleach agus é fein ar chruinní den CATT ar 16 Eanáir 2009 in Inis Ceithleans. Chuir sé in iúl:
Gur nótáiladh plean gnó agus búséad 2009 ach nár fionadhach eacatar acu,
Gur nótáiladh Cuntas agus Tuarascáil An Phoras Teanga 2004, agus
Gur ceadafodh trí phost don Cheannáras faoi choinniollacha dirithe

Chuir sé in iúl gur lionadh na folíntais seo a leanas:
Ofigeach Aistíríocháin – Séamus Mac Connidhe (Béal Feirste)
Ofigeach Foime Oileachais – Óige agus Iarscoile – Ciarán Mac Giolla Bhéin (Béal Feirste)
Ofigeach Cléireachais – Sadhbh Ní Ógáin (Baile Átha Cliath)
Fáileoir – Domhnait Ní Thuama (Baile Átha Cliath)
Téarmeoíl Cáintá (Conradh bliana) Tadhg Ó Bric (Baile Átha Cliath)

Chuir sé in iúl go raibh leachtú Cholmcille fós ar siúl ach gur chóir go mbeadh sé curtha i gcrích ag túis mhí an Mhártá.

Chuir sé in iúl chomh maith go mbeadh cruinní den Phoras Teanga ann Dé hAoine 20 Feabhra i ndiaidh chruiinní Boird Phoras na Gaeilge.

11.70 COMHFHREAGRAS

Bhí plé faoin chomhfheagras a bhí faigthe ón Cheathrú Ghaeltachta maidir le córasadh le Forbairt Feirste. Aontaíodh scriobh chucu le fíall amach faoin phlean maidir leis an chónasadh agus aon struchtúr a bheadh le moladh acu don engráischt nua.

12.70 AON GHNÓ EILE

Aontaiodh go dtíbharpaf caireadh don Aire Ó Cuív, TD, agus don Aire Campbell, FP, CTR, theacht chugáin cruinní Boird.

Agnisín 1

Ag an chruinní Boird ar 15 Nollaig faomhadh moladh maidir leis an FNBG agus iarradh moladh a réiteach maidir le modh tuariscithe.

Ag seo thíos tá teimpléad tuariscithe agus moladh maidir leis an mhodh tuariscithe chuig an Bhord.

Moltar:

1. Go leanfáidh an Coiste Foclóra mar a sheasann sé ar aghaidh go deireadh an tionscadail le Bord an Phorais a choinneáil ar an colas faoi dhul chun cinn an tionscadail, faoi chéasai buiséid agus spriocanna an tionscadail. Chuige sin is gá tuarisc chuaimseách (Féach teimpléad thíos) a chur ar fáil don Choiste seo ar bhonn ríathairil ar gach gné den tionscadal, idir aimsíú spriocanna, chaiteachas, rioscaf aitheanta agus rioscaf nua, chdarsaí feirme.
2. Go gearrfaidh an Coiste tuarisc ríathairil faoi bhealid an Bhoird bunaithe ar an tuarisc seo.
3. Go leanfar le Coiste Stiártha an Tionscadail ar a bhfuil ard-bhainistíocht an Phorais agus na feidhmeannaigh atá ag pté go difreach leis an tionscadal.
4. Go gcuirfear tuarisc mhóstiúil, bunaithe ar an teimpléad tuariscithe don Choiste, ar fáil don ard-bhainistíocht maidir le sceideal, spriocanna agus buiséad.

FNBG CÉIM 2 – TUAIRISC RÁITHÍUIL DON FHOCHOISTE BOIRD

DATA:

1. ACHOIMRE

Achóimre ghorta ar stádas meath a bhíonn agus a chuirtear:

—Bainistíochta (amphibious, Ásarmh, TF, sel.)

—Bainistíochta na hEigseadháinachta

2. GARSPRIOCANNA NA RÁITHE SEO CAITE

GARSPRIOC	DÁTA	STÁDAS	%	NÓTA TRÁCHTA
1.				
2.				
3.				

3. SAINCHEISTEANNA

SAINCHEIST	TIONCHAI AIR AN	TIONSCADAL	GNIOMHAOCHT MHOLTA/NÓTA TRÁCHTA
1.			

2.

4. RIOSCAÍ

	RIOSCAÍ	TIONCHAR AR AAN TIONSCAADAL	DOCHU -LACHT	GAINMHAINCHT NI MAOLAITHE MHOLTANÓTA TRACHTA
1.				
2.				

5. CAITEACHAS

	MEID	NOTA TRACHTA
Busáid na bliana trathair:	1.061.000	
Iomáin gáimhíoch na bliana:		
Caiteachas tuartha ón rathar:		
Fioscheallachas le linn na rathair:		
Teanc caiteachas:		
Caiteachas tuartha ón chéad rathair		
éilear:		
Méid de bhuaisteadh na bliana líghe:		

6. STÁDAS IOMLÁN AN TIONSCADAIL

CÉIM/GHIONMHACHT	% CURTHA I GÉRICH	NÓTA TRACHTA
1. Céim 2a – Na Creatail lomára		
2. Céim 2b – an Matruachán: lomára Inmhéasach: Seachtrach:		
3. Léamh prota:		
4. Céim 2c – an Engáinínseacht Inmhéasach: Seachtrach		
5. Samhradhán an Leagan Leitheadraigh		
6. Céim 3 – Fókú		

7. GARSPRIOCANNA NA RÁITHE SEO CHUGAINN – TIONSCADAL AGUS BAINISTÓCHT

GARSPRIODA/	DATA	STADAS	FREACHAICH	NOTA TRACHTA
1.				
2.				
3.				

Miontaisairisci ón 71ú cruinníú d'Fhoras na Gaeilge a tionóladh Déardaois 19 Feabhra san Óstán Europa, Béal Feirste agus Dé hAoine 20 Feabhra 2009 in Oifig Bhoird na hUltáise, Béal Feirste.

I láthair: L. Ó Maoimhichil (Cathaoirleach), E. Mac Cormaic (Leas-Chathaoirleach), C. Nic Pháidín, É. Kinch, D. Ó Murchú, M. Mac Ruairí, S. Breathnach, L. Kennedy, Á. Andrews, L. Bhreatnach, P. Ó Biadha, A. Nic Chárthaigh, M. Nic Giolla Mhichíl.

Ag freastal: F. Mac an Fhailigh (Príomhfeidhmeannach), T. Ó Ruaire (Leas-Phríomhfeidhmeannach / Stiúrthóir Seirbhís Oideachais), É. Ó hArgáin (Rúnaí), M. Ó Riordáin, N. Ni Ógáin agus S. Uí Choinne.

Leithscéal: D. Ó Séarra agus Norman Henry.

01.71 CUR I LÁTHAIR Ó MAZARS – TUAIRISC EATRAMHACH AR AN ATHBHREITHNIÚ AR NA hEAGRAIS BHUNMHAOINITHE.

Rinne Mazars cur i láthair ar an athbhreithniú go dtí seo díirt go mbeadh an tuairisc dheiridh rídh i mí Albreáin. Aontasodh gurbh fhiú fianacht go dtí go mbeadh tuairisc dheiridh Mazars rídh, le caibidil san direamh ag diriú ar an mhórphictiúr, le plé a dhéanamh ar an todhchaf maidir leis na heagrais ag an chruinníú i mí na Bealtaine.

02.71 MOLTAI Ó CHOISTE NA nDEONTAS

Eagraiocht	Códúimhir	Méid iamha
An Ghaeláras	0801538	€234,857

Moladh deontas nach mó ná €121,500 a chur ar fáil den Ghaeláras don bhliain 2009.

Eagraiocht	Códúimhir	Méid iertha
Cultáramh McAdam Ó Fiaich	0801540	€130,000

Moladh deontas nach mó ná €91,763 a chur ar fáil do Chultúríann McAdam Ó Fiaich den bhliain 2009.

Eagraiocht	Códúimhir	Méid ceadaithe
Ollscoil na hÉireann, Má Nuad	0801431	€68,812

Moladh an phrófil leasaithe seo a cheadá maidir leis an deontas don tionscadal 0801431 – lenad na dTeangacha, Ollscoil na hÉireann, Maigh Nuad.

An dara prófil
2008 – €25,100.71
2009 – €43,711.29

Ghlac an Bord leis na moltaí thuas

D'fhág E. Mac Cormaic, M. Nic Giolla Mhichíl agus M. Mac Ruairí an cruinniú mar gheall ar bhaol coimhlint leasa. Ní raibh Á. Andrews i láthair ag an phointe seo.

Eagraiocht	Códaimhír	Méid iarrtha
Comhdháil Náisiúnta na Gaeilge	0801474	€974,635

Moladh deontas nach mó ná €756,781 a chur ar fáil do Chomhdháil Náisiúnta na Gaeilge don bhliain 2009.

Ghlac an Bord leis an moladh seo.

Bhí plé amháin faoi na moltaí ó Choiste na nDeontas maidir leis an Straitéis Maoinithe do Phriomhaidhmeanna Straitiseacha Phoras na Gaeilge 2009 – 2011. Glacadh leis an mholadh don bhliain 2009:

- Nach lónfar aon fholtanta sna heagrás bhunmhaoinithe, idir fholtástaí reatha agus fholtáinta a thioicfaidh chun cinn as seo go deireadh 2009 ach amháin sa chás go mbeadh tionchar tubaisteach ar chur chun cinn aidhmeanna straitiseacha an Phoras mura lónfáil an post.
- Go gcairfear litir chuig na heagrás bhunmhaoinithe ag cur in iúl go bhfuil athscríbh le déanamh ar an usmhaointí a ceadafodh dótábh do 2009, agus nach féidir glacadh leis go mbeidh an leibhéal céanna maoinithe acu amach anseo.

Aontasodh go ndéanfaí na moltaí do na blianta 2010 & 2011 a phlé ag an chruinniú Boird i mí an Mhárta.

D'fhill E. Mac Cormaic, M. Nic Giolla Mhichíl agus M. Mac Ruairí ag an phointe seo.

Aontasodh go néiteodh an feidhmeannas pípíar maidir le lónadh foliantas san Fhocaí fín.

93.71 FOCAL.IE

D'fhág C. Nic Pháidín, M. Nic Giolla Mhichíl agus A. Nic Chárthaigh an cruinniú mar gheall ar bhaol coimhlint leasa.

Eagraiocht	Cuntas ainmhiúil	Méid ceadaithe ag cruinniú Boird dar dtáta 1/2 Samhain 2007
Fiontar, DCU	6201011	€1,037,167,00

Ghlac an Bord leis an moladh go gceadófar suim breise nach mó ná €3,462 don chonradh le Fiontar, DCU, mar gheall ar an athrú sa rata CBL.

	Ceadaithe - 02/11/2007 €	Moladh - 20/02/2009 €	Breis €
Conradh	857,163	857,163	
CBL @21%	180,004	34,603	
CBL @21.5%	0	148,863	
Iomlán	1,037,167,00	1,040,629,00	3,462,00

D'fhill C. Nic Pháidín, M. Nic Giolla Mhichíl agus A. Nic Chárthaigh ag an phointe seo.

04.71 FEIDHMIÚ AGUS RÓL AN BHOIRD

Bhf seisiún iata gan an feidhmeannas i láthair ag na comhalaí le feidhmiú an bhoird le linn 2008 a phlé.

05.71 MIONTUAIRISCÍ AGUS NITHE AG ÉIRÍ ASTU

Aontaoiðh go ndéanfaí na miontuairisci 07.70 a leasiú tríd an abairt deiridh a athrú 'I ndiaidh plé ar mholadh go labharfadh MediaOne le focasgrípa daoine óga sala seofail ans suiomh aontaoiðh go ndéanfadh an feidhmeannas tuairisc a chur le chéile ar strainéis idirlín den díge.'

Ghlac an Bord leis na miontuairisci agus shinigh an Cathaoirleach iad.

06.71 TUAIRISC / MOLTAÍ ÓN CHOISTE POLASAÍ AGUS PLEANÁLA

1. Polasaí Tumoideachais. (Aguisín 1)

Ghlac an Bord leis an pholasáí seo.

2. Moladh maidir le ceapadh comhalaí ar choistí Boird.

Bhf plé faoin mholadh maidir le roghná comhalaí ar choistí agus aontaoiðh go ndéanfaí an fhoclafocth a leasiú agus a chur faoi bheáid an Bhoird.

3. Polasaithe maidir le Teicneolafocht na Faisnéise, Inimirce & Éagsúlacht agus Óige. Cuirteadh plé ar na míreanna seo siar go dtí go mbeadh plé déanta ar na haidhmeanna straitéisearcha.

4. Aidhmeanna Straitéisearcha.

Scaipeadh eáipeis ina raibh áilimh déanta idir scéimeanna Phoras na Gaeilge agus a phriomhaidhmeanna straitéisearcha. Aontaoiðh go ndéanfadh an feidhmeannas tábla a sílmhi a chuinseadh príomhaidhmeanna, fóid-aidhmeanna, obair reatha an Phoras agus moltaí ón feidhmeannais maidir le tosafochtai.

07.71 TUAIRISC ÓN CHOISTE NUACHTÁN AGUS IRISÍ

Séim Nuachtán Seachtainiúil.

Chuir Cathaoirleach an Choiste Nuachtán agus Irisí in iúl go raibh cruinniú le bheith ann leis an iarrthóir incháiliúche go luath leis na pleannána acu a phlé. Bhf an Coiste ag súil go mbeadh moladh faoi bhráid an Bhoird i Mi an Mhártá.

Aontaoiðh go dtabharfaí sineadh ama do Mónátar Teo chan Foinse a fhoilsíú go dtí deireadh mhí na Bealtaine.

08.71 PLEAN CUMARSÁIDE

Bhf plé ann faoin gné den phlean cumarsáide 2009 'Teacht le Chéile' agus aontaoiðh an gné sin a chur i gcrích thar tréimhse dhá bhliain.

09.71 TUAIRISC AN PRIOMHIFHEIDHMEANNAIGH

Chuir an Príomhifheidhmeannach in iúl:

Gur tógaigh an cheist faoin níta malaire € / € le DCAL agus go bhfuil DCAL fós a plé.

Go raibh i goeist ag an RGPTG maoiniú breise caipítil a chur ar fáil don Ghaeilgeas trí Phoras na Gaeilge.

Gur aistríodh trí eagrás bunmhaoinithe (Comhláadar, Gael-Linn agus Cumann na bhFíann) ón Stiúrthóireacht Seirbhís Forbartha go dtí an Stiúrthóireacht Seirbhís/Oideachais.

Nach raibh an Cheathairí Ghaeltachta ag iarráidh dul ar aghaidh leis an chónascadh le Forbairt Feirste ag an phointe seo.

Go imbeadh an tAire Ó Cuív ag freastal ar an chruinniú Boird ar 19 Meitheamh.

Go raibh cuntas comhdhlúite an Phoras Teanga 2005 scolta chtuig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus chaig an NIAO.

Go raibh ollchrusnú ag na heagrasí bhunmhaoinithe ar 5 Feabhra chun comhoibeáis a phlé.

Go raibh leachtní Cholmcille fós ar siúl agus go mbí gí leis an choiste a d'fhaomh an Bord ar 14 Samhain a ainmní. Aontafodh gurb iad E. Mac Cormaic, É. Kinch agus A. Nic Chárthaigh buill an choiste seo.

10.71 RÁITEAS CAITEACHAIS GO DTÍ 31 NOLLAIG 2008

Ghilac an Bord leis an Ráiteas Caiteachais go 31 Nollaig 2008.

Scaineadh liosta den chaiteachas de réir Stiúrthóireachta ar scímeanta maoiniúthe a focadh le linn 2008.

Aontafodh go lorgfaí tuairiscintí maidir le stóráil leabhar an Ghuim.

11.71 COMHFHREAGRAS

Tá faisnéis faoi ionadaithe thar ceann Phoras na Gaeilge fíoghta gan nochtadh anseo de bhaol cinnbasila.

12.71 AON GHNÓ EILE

Scaineadh cóip de thuairisc an Inniúchóra Imheánaigh ar Chlár na Leabhar Gaeilge ar na comháltas.

Scaineadh liosta de na móriimeachtaí go dtí an Chláise.

An Tumoideachas i gcomhthéacs na Gaeilge agus na Gaelscolaíochta

Compholasai an Ghrúpa Stiúrtha ar Pholasai Tumoideachais (GSPT)

Comhthéacs

A. Cúra an GSPT

1. Bunafodh an GSPT i Meán Fómhair 2006 le polasaí tumoideachais aontú idir na heagraofcháit rannpháirtteacha. An sprioc a d'acontaigh an grípa don obair seo ag an am ná go mbéadh dréachtípholasai aontaithe ag an ngripa faci Mheán Fómhair 2008.
2. Aithníodh an gfaraghá a bhí lena leithéid de pholasai, go háirithe sna comhthéacsanna seo:
  - a. Athbhreithniú na CNCM (An Chomhairle Náisiúnta Measlinnachta is Curachtain) ar cheist na litearthachta ina bhfuil an Ghaeilge mar mhéan teagaisc. Bhí sin faci lán seoil msaír a bunafodh an grípa. Ó shin i leith, eisíodh an ciorclán 0044/2007. Rinne sé seo príomh an pholasai aontú a ghéarú go mór.
  - b. Athbhreithniú ar an nGaelscochocht ó
  - c. Anus orthu seo ar fad, tá na heagraofcháit rannpháirtteacha ag feidhmí ar oileán na hÉireann le glúin ansas ná mar sin, agus aontaidh go mb'fhearr i bhfad dá mbéadh guth comhsaontaithe uile-oileándea eatartha ar an ábhar seo.

B. Seimineár ar an tumoideachas, 28 Aibreán 2008

1. Le cabhrú leo an polasaí a forbairt, agus comhairle agus colas a bhailidí dá réir, shocraigh an GSPT go dtabharfaí cuimhneadh do shaincolaithe aitheanta ar oileán na hÉireann agus as an mBreatain Bheag le ceisteanna a bhain le clár an pholasai a phlé.
2. Is iad na saincolaithe a d'fheastaíl ar an seimineár ná:
  1. An Dr. Gabrielle Nig Uidhir, Coláiste Ollscoile Naomh Muire
  2. Pádraig Ó Duibhir, Coláiste Phádraig
  3. Helen Ó Murchú
  4. Dónal Ó hAiniféin, Príomhoide, Gaelscoil Mhichil Uí Chiosdáig
  5. Philip Sheerin, CCEA
  6. Maireann Ni Mhófin, Príomhfeidhmeannach, COGG
  7. Áine Andrews, Cathaoirleach, Altrum
  8. Máire Ni Bhaoill, Coláiste Phádraig
  9. Treasa Ni Alpín
  10. Meirion Prys-Jones, Príomhfeidhmeannach, Boed na Breataineise

11. Pádraig Ó Laighin, COBÁC
12. Treasa Ni Mhainnis, Eagraíocht na Scoileanna Gaeltachta
13. Deirbhile Nic Craith, CMÉ
14. Aodán Mac Póilín, Iontachas Ultach
15. Dr. Tina Hickey, COBÁC
16. Hywel Jones, Mudiad Ysgolion Meithrin, Eagras na Réamhscolaíochta Breataise
17. Máire Úi Dhufaigh, Comhordaitheoir, Séideán Sí
18. Máire Úi Bhriain, Cathaoirleach, Na Nofrónai Gaelacha
19. Pilib Mistéil, Priomhoide, Bunscoil an tSléibhe Dhuibh

Thar ceann na n-eagraíochtaí rannpháirtseachá sa GSPT, d'fhreastail na daoine seo a leana:

20. Ferdie Mac an Fhailligh, Priomhfeidhmeannach, Foras na Gaeilge
21. Tomás Ó Ruairc, Leas-Phriomhfeidhmeannach / Stiúrthóir Seirbhís Oideachais, Foras na Gaeilge
22. Bláthnaid Ni Ghráicháin, Ardfeidhmeannach, Gaelscoilearna Teo.
23. Cliona Frost, Priomhoifigeach, Forbairt Náisiúnai Teo.
24. Seán Ó Coinn, Priomhfeidhmeannach, Comhairle na Gaelscolaíochta
25. Dónall Ó Conaill, Foras Pátrúnachta na Scoileanna Lán-Ghaeilge Teo.
26. Pól Mac Fheidhlímidh, Bainisteoir, An tÁisaonad
27. Anna Davitt, Stiúrthóir, Comhar na Máinteoíri Gaeilge

3. Le plé an tseimineáil a chothú agus a éiscid, cuireadh roinnt clípéisí taighde ar fáil do na rannpháirtithe roimh sé:
  - a. "Young People and Minority Languages: Language use outside the classroom" le Pádraig Ó Riagáin, Glynn Williams, F. Xavier Vila i Moreno (Centre for Language and Communication Studies, Trinity College, Dublin, 2007) [Leagan dítheangach]
  - b. "An Tumoideachas / Immersion Education" leis an Dr. Eoghan Mac Éinrí
  - c. "Immersion Education: An Overview of Theory, Research and Practice" leis an Dr. Eoghan Mac Éinrí, Scóil an Oideachais, QUB (Márta 2007)
  - d. "IMMERSION IN A SECOND OR ADDITIONAL LANGUAGE AT SCHOOL: A REVIEW OF THE INTERNATIONAL RESEARCH -- SUMMARY" le Richard Johnstone, Scottish CILT (www.cilt.sfr.ac.uk) (Eanáir 2002)

An Tumoideachas i gcomhthéacs na Gaeilge agus na Gaelscolaíochta

Comhpholasai an Ghrúpa Stiúrtha ar Pholasai Tumoideachais (GSPT)

Doiciméad polasaí é seo a réitíodh mar thoradh ar idirphlé i measc na n-eagraiochtaí éagsúla atá sa GSPT, idir Dheisceart agus Thuaisceart Éireann. Tá sé bunaithe ar obair an GSPT agus ar mholtai a tháinig chun tosaigh ag seimineár a d'eagraigh an Grúpa san Ostatan Clarion, Gleann na Life, Dé Luain, 28 Aibreán 2008.

Glacann an heagraiochtaí seo a leanas páirt sa GSPT (Breathnaigh ar agusin 1):

- Foras na Gaeilge – Tomás Ó Ruairc, Leas-Phriomhfhéidhmeannach / Stiúrthóir Seirbhísí Oldeachais
- Altrám – Aisling Úi Dhughall, Bainisteoir
- An tÁsaonad – Pól Mac Phéillimidh, Bainisteoir
- Forbairt Naónraí Teoranta – Cliona Frost, Priomholfigeach
- Gaelscoileanna Teoranta – Bláthnaid Ní Ghréacháin, Ardfeidhmeannach
- Comhairle na Gaelscolaíochta – Seán Ó Coinn, Priomhfhéidhmeannach
- Comhar na Múinteoirí Gaeilge – Anna Davitt, Stiúrthóir
- An Foras Patrúnachta – Dónall Ó Conaill, Stiúrthóir
- Roinn Oldeachais (Tuaisceart Éireann) – Joe Labhraí, Cigire
- Boird Oldeachais agus Leabharlainne – Seán Mac Corraídh

Sainmhíniú ar thumoideachas

Is éard is tumoideachas ann ná oldeachas, ina ionláine nó i bpáirt, trí mheán na sprioctheanga. Ar mhaithe leis an bpolasai seo, is éard is sprioctheanga ann ná an Ghaeilge.

Tá an sainmhíniú seo bunaithe ar léamh an GSPT ar a bhfull déanta go dáta maidir le taighde ar an tumoideachas, ina measc Baker, C. Agus Prys Jones, S., (1998), agus Cummins, J (1999).

Spriocanna an chomhpholasai

1. Polasaí na n-eagras rannpháirteach ar an tumoideachas Gaeilge a leagan amach i scribhinn.
2. Go ngabhfadh an polasaí seo i bhfeidhm ar na húdarás oideachais, thuaidh agus theas, ar mhaithle le freastal ar an gcaighdeán is airde ar an tumoideachas Gaeilge a chinntiú.
3. Go dtreoróidh an comhpholasai seo beartais na n-údarás oideachais ar an tumoideachas Gaeilge as seo amach.
4. Feasacht agus tuiscint an mhórphobail ar choinchéap agus ar luachanna an tumoideachais Ghaeilge a ardú agus a fheabhsú.

Ráiteas misin

Sároideachas tri mheán na Gaeilge a chur ar fáil, le córas céimílúil maidir le sealbhú na Gaeilge, bunaithe ar oideachas múinteoirí den scoth ar gach leibhéal maidir le sealbhú teangacha, agus córas ceart tacáiochta.

1. Aidhmeanna agus torthai

a. Bunaidhmeanna an tumoideachais Ghaeilge

- i. Tá sé mar bhunaidh ag an tumoideachas Gaeilge ardchaighdeán oideachais trí mheán na Gaeilge a chur ar fáil ón réamhscoláiocht go dtí an triú leibhéal. Is ionann sa mhéid sin aidhmeanna an tumoideachais Ghaeilge agus aidhmeanna an oideachais i gcoitinne maidir le sóisialú, seachadadh cultúr agus curaclaim. Féachann an tumoideachas chuige go sroichfidh gach foghlaimeoir an leibhéal is airde is féidir i bhforbairt teangeolaioch, chognaloch, mhothúchánach agus shóisialta agus i sealbhú na Gaeilge. (féach Baker, C. agus Prys Jones, S., 1998; Cummins, J., 1999)

b. Aidhmeanna Eile

Is aidhm í de chuid an tumoideachais Ghaeilge:

- i. Go n-aithneofaí sa tumoideachas Gaeilge ról lárnach na Gaeilge i gcultúr agus i bhféiniúlacht phobail uile an oileáin seo agus go saibhreodh sé an páiste dá réir.
- ii. Go mbainfidh sé leas iomlán as cumas an fhoghlaimeora teangacha a shealbhú – tréith ar leith a bhíonn ag páistí ón gcliabhán ar aghaidh, go seacht mbliana d'aois ach go háirithe.

- iii. Go dtacóidh an tumoideachas Gaeilge le dátheangeachas suimiúch agus le délittearacht. (Bamford,K. Agus Mizokawa, D. 1991).
- iv. Go dtacóidh sé go suntasach le sprioc teanga an Aontais Eorpach a bhaint amach - dhá theanga a bheith ag gach saoránach Eorpach de bhreis ar a mháthair-theanga.
- v. Go dtacóidh sé le forbairt úsáid na Gaeilge in Éirinn.
- vi. Go mbeldíth méadú dá bharr ar lín na ndaoine a úsáideann an Ghaeilge go rialta ina saol.
- vii. Go gcuirfidih sé tacáiocht ar fáil d'fhorbairt pobal Gaeilge.

c. Torthaí ar féidir bheith ag súil leo

- i. Ard-chumas gniomhach sa Ghaeilge agus sa Bhéarla arao. (Harley, B.,1984; Henry, A. et al, 2002; Horgan, S. E. ,1995)
- ii. Forbairt theangeolaioch an fhoghlaimeora a bheith curtha chun cinn ar chaoi a gcuirfeadh lena fheasacht meitiitheangeolaioch.
- iii. Tuiscint ar shaothiúlacht na Gaeilge agus ar a háit lárnach i saol cultúrtha na hÉireann agus i saol cultúrtha an domhain a thabhairt don fhoghlaimeoir; agus
- iv. Brath a bheith ag an bhfoghlaimeoir ar shaol níos leithne, ar theangacha agus ar chultúir eile agus oscailt aigne ar an saol i gcoitinne. (Johnson, K. and Swain, M. ,1997)
- v. Gach gné den oldeachas atá ar fáil trí mheáin an Bhéarla, idir churasciam agus eispéireas foghlama an fhoghlaimeora, móide sealbhú na sprioctheanga.

d. Deiseanna forbartha atá ann don Tumoideachas Gaeilge

- i. An bá don ghaelscoláiocht i measc an phoball i gcoitinne – ba cheart seo a chothú agus tuiscint agus feasacht níos airde ar fhis an Tumoideachais Gaeilge a fhorbairt dá réir;
- ii. Fís oldeachasúil uile-olleánda a fhorbairt – fis a bheidh fréamhailte sa dúchas ach a bheidh oscailte agus uileghabhálach ag an am céanna. Is

- féidir go gcuirfí seo chun cinn tríd na struchtúir agus tríd an chomhoibriú thuaidh-theas.
- iii. An fhorbairt agus an borradh atá tagtha ar lónra na ngaelscolleanna, thuaidh agus theas, - cuirfidh sé seo dlús le deiseanna úsáide sa Ghaeilge don mhórphobal.
  - iv. An luath-thumoideachas iomlán a bheith aitheanta ag an dá Roinn Oideachais mar an múnla is éifeachtai turmoideachais i dtaca le sealbhú na Gaeilge de. (Johnstone et al, 1999).

2. Múnlaí Tumoideachais

a. Múnlaí

Is éard is múnla ann ná an chreat oideolaioch as a roghnaitear modhanna cui múinteoirleachta ó am go ham le clár comhaontaithe oideachais a chur i bhfeidhm. Áiritear anseo spriocanna an oideachais seo, na luachanna faoina roghnaítear na spriocanna seo, agus an cur chuige a roghnaítear dá réir.

- i. Luath-thumoideachas iomlán an cur chuige is fearr go háirithe maidir le sealbhú na sprioctheanga. Is éard atá i gceist leis an luath-thumoideachas iomlán ná cur chuige ina dtumtar an dalta sa sprioctheanga ón túis ar feadh tréimhse sonrach chun go sealbhódh sé/sí tairseach leibhéal teanga lena dtig leis/léi dul i ngleic go feidhmiúil leis an gcuraclam trí mheán na Gaeilge.
- ii. Tá ról ar leith ag na naionraí sa luath-thumoideachas iomlán .i. céad chéimeanna i sealbhú na Gaeilge a dhaingníú ag an acis is réidh a shealbháilonn páistí teanga, agus, dá réir, ba chóir gach tacailocht a chur ar fáil le cintíú go mbeidh ardchaighdeán tumoideachais ar fáil iontu. (An Comhchoiste Réamhscoláiochta, 1985; Andrews, 2006; Goncz, L. agus Kodzopeljic, J. (1991)).
- iii. Altnítear gur tumoideachas déanach a chaithfidh a bheith ann i gcás foghlaimeoiri áirithe nár éirigh leo tosú sa chóras tumoideachais go han-óg. Ba chóir tacailocht chuí, dianchúrsaí Gaeilge san áireamh, a sholáthar dá leithéidi i dtreo is gur féidir leo tairseach chumais a bhaint amach go gasta agus lán-tairbhe a bhaint as an tumoideachas as sin amach. (Carleton Board of Education, 1996)

b. Tacailocht do na Múnlai éagsúla

- i. I gcásanna nach bhfuil an luath-thumoideachas iomlán á chleachtadh, nó nach bhfuil sé d'acmhainn ag scoil an tumoideachas iomlán a thairiscint, moltar déileáil leis na cásanna sin le cur chuige samhlaoch, comhtháite.
- ii. Moltar go gcuirí gach tacailocht ar fáil le forbairt a dhéanamh ar mhúnlaí eile tumoideachais m.sh. páirt-tumoideachas, meántumoideachas agus tumadh déanach i scoileanna ina bhfuil an Béarla mar mheán (Cf taighde Harris et al).
- iii. Moltar go ndéanfaí treoiríntle ar chleachtas luath-thumoideachais iomlán a fhorbairt mar áis phraicticiúil do chleachtóiri.

c. Delseanna arbh fhéidir a thapú idir an tumoideachas agus múineadh na Gaeilge

- i. Scileanna agus straitéisí foghlamtha agus modhealailochta a roinnt ar a chéile ar bhealach nios eagraithe ná anois. (Mac Corraigh, 2008)
- ii. Cúrsai ar leith a eagrú chun cumas Gaeilge cleachtóiri tumoideachais a ardú.
- iii. Modhealailoch CLIL (Content and Language Integrated Learning) a fhorbairt i múineadh na Gaeilge.

d. An Leanúnachas ó Leibhéal go Leibhéal a chinntíú

- i. Ba chóir go mbeadh leanúnachas ceart ann, idir sholáthar oideachais agus eispéaras foghlama, ón réamhscolailocht go dtí an bhunscolailocht agus ón mbunscolailocht go dtí an larbhunscolailocht. (Hickey, T., 1997)
- ii. Tá gá le leanúnachas sa chaidreamh idir an baile agus na leibhéil éagsúla scolailochta, ar a n-áiritear tacailocht teanga, i dtreo is go mbeidh an tumoideachas Gaeilge comhtháite ó thíos go deireadh.

3. Dea-chleachtas i dtaoibh an tumoideachais

Luath-thumoideachas iomlán an cur chuige is fearr go háirithe maidir le sealbhú na sprioctheanga.

a. Teanga Shóisialta agus Teanga Acadúil an fhoghlaimreora

- i. Cé go dtagann foghlaimeoí ar an ngnáthbhealach isteach ar theanga shóisialta go nádúrtha, go céimíúil agus go forásach, tá ról lárnach ag an tumoideachas Gaeilge i bhforbairt theanga shóisialta an fhoghlaimeora cé go bhfull ról antábhachtach ag an teaghlach. [m.sh. Cf "Ár bPolasaí Gaeilge", Gaelscoleanna Teo., 2005:
    1. Amhránaiocht le hathré, mar shampla, amhrán a dhéanamh as abairti simplí.
    2. Rudai a chur i bhfolach agus iad a aimsiú.
    3. Nuacht phearsanta mar scéal
    4. Ról-aisteoiríreacht
    5. An-bhéim ar am tosaithe/am sosa/am lón/am dul abhaille.]
  - ii. Altnitear go hidirmáisiúnta go bhfull cláir thumoideachais floréifeachtach ag forbairt teanga acadúil daltai, agus nach bhfull siad chomh maith sin ag forbairt teanga shóisialta daltai. Mar sin, ó thaobh an deachleachtais sa tumoideachas, tá ról lárnach ag müinteoirí fócas a chur ar theanga shóisialta daltai chomh maith le teanga acadúil. (Stein, M., 1999 Lgh 1-8)
  - iii. Tá forbairt phearsanta mar chuid lárnach den tumoideachas agus chuige sin tá gá ann na feidhmeanna teanga a fhreagraíonn dí a mhúineadh.
(Cf "Ár bPolasaí Gaeilge", Gaelscoleanna Teo., 2005, go háirithe leathanaigh 10-14)
- b. An Tumoideachas Gaeilge agus an Teaghlach - moltaí**
- i. Altnitear ról lárnach an teaghláigh i seachadadh nádúrtha teanga ar bith ó ghlúin go glúin. Moltar don ghaelscoil feidhmiú mar is gnách i ndlúthchomhar le tuismitheoirí/caomhnóirí na bpáistí. Dlúthchuid den phobal scoile iad na páisti, a dtuismitheoirí/a gcaomhnóirí, na müinteoirí agus lucht bainistíochta agus tacailchta na scoile. (féach Baker, 1995; Harding, E. and Riley, P., 1986)
  - ii. Tá sé inniholta go dtosófar ar shealbhú na sprioctheanga chomh hóig agus is féidir agus an teaghlach a bheith rannpháirteach sa phróiseas.
  - iii. Moltar salnréim shóisialta na Gaeilge a bheith iata isteach i gcuraclam na n-iarbhunscoleanna ach go háirithe.

- iv. Moltar don ghaelscoil gach deis a thapú chun go bhféadfadh na páistí an Ghaeilge a úsáid taobh amuigh den scoil. Tá ról lárnach ar leith ag Comhluadar, ag ógeagraiochtai Gaeilge agus ag coláistí samhraldh Gaeltachta, i gcomhpháirt leis na heagrais eile, anseo.

c. Dúshláin agus Deiseanna taobh amuigh den seomra ranga/naionra

- Ba cheart don tumoideachas Gaeilge féachaint le teanga shóisialta an fhoghlaimeora a forbairt sa tsli is gur féidir leis/léi an Ghaeilge a úsáid gan stró ina ghnáthshaol teaghlacha agus lasmuigh de. Ní mór lónrai poball a bhunú mórrhimpeall ar scoileanna chun imeachtaí a reáchtáil a thabharfadh deiseanna úsáide do dhaltaí.
- Moltar go dtabharfaidh na hÚdarás Sláinte agus Oideachais an t-altheantas cui do riachtanais an tumoideachais, pobal na scoile san áireamh. Áiritear anseo seachadadh seirbhísí (m.sh. siceolaiocht, cláracha teiriú urlabhra is teanga) agus forbairt polasaithe. (Downs-Reid, D., 1997)
- Moltar go gcuirfear na buanna agus na buntáistí a bhaineann le luath-thumoideachas a chur os comhair an phobail ar bhealach réadúil, eolaoch, dearfach;
- Moltar modúl a bheith ar fáil san idirbhliain chun scileanna a bhaineann le reáchtáil cluichí trí Gaeilge a forbairt, agus d'fhéadfai deiseanna den chineál seo a thapú sa chórás oideachais ó thuaisceart chomh maith. Bheadh mic léinn sinsearacha le scileanna dá sórt ina n-acmhainn luachmhar don chórás tumoideachais agus don chórás oldeachais i gcoitinne.
- Moltar go n-altnítear an tábhacht a bhaineann le forbairt scoilphobail in eispéireas foghlama an dalta sa chórás tumoideachais.
- Moltar deiseanna fóilliochta agus súgartha trí Ghaeilge a chur ar fáil do dhaoine óga a fhraigheann a gcuil oideachais trí Ghaeilge.
  - Is den riachtanas é go mbeadh an soláthar óige trí Ghaeilge ar ardchaighdeán. Chuirtear sin, ba cheart go mbeadh spreagadh ann do dhaoine óga cáiliacht óige a bhaint amach ag leibhéal céime.
  - Ba cheart go mbeadh an bhéim ar úsáid na teanga i measc na hóige sna himeachtaí

seo. I measc na n-imeachtaí atá ag teastáil tá:

- a. Na healaíona cruthaitheacha;
- b. Clubanna iarscoile;
- c. Campaí samhraidh;
- d. Nascanna a chothú idir scoileanna Gaeltachta agus gaelscoileanna lasmuigh dí;
- e. Cúrsai oiliúna spóirt i gcomhar leis na Cumainn agus leis na hÚdarás éagsúla spóirt.
- f. Comórtais amhránaíochta agus diospóireachta

d. Tábhacht atá le holteachtaí Gaeilge na foirne

Ba chóir go mbeadh fáil ag foireann uile na Gaelscoláiochta ar threoir praiticiúil bunaithe ar thraighe i dtaoibh saincheisteanna turmoideachais, mar shampla foiseachán an Dr S Mac Corraíodh **Gearrchosáin Foghlama agus Teagaisc sa Ghaelscoláiocht ; Bitesize advice on learning and teaching in Irish Medium Education.**

- i. I gcás gaelscoile táthar ag brath go hiomlán nach mór ar ardchaighdeán Gaeilge a bheith ag an bhfoireann ina n-ionadáine. (Harley, B. and Swain, M., 1984)
- ii. Ba chóir go mbeadh deis ag foireann teagaisc na scoile tréimhse a chaltheamh sa Ghaeilteach go rialta ina saol gairmiúil, tréimhseí teagaisc san áireamh.
- iii. Ba cheart go mbeadh inseirbhís ar an turmoideachas ar fáil go rialta le cinniúin go dtig le múinteoirí a gcuairími gairmiúla a chomhionadh go héifeachtach. (Cf "Ár bPolasai Gaeilge", Gaelscoleanna Teo, 2005, lgh 20-21)
- iv. Ba chóir go mbeadh cúrsai oiliúna sa Ghaeilge ar fáil d'fhoirne riarracháin na ngaeilscóileanna m.sh. do rúnaithe scoile. Knipe, D., et al. (2004)

e. Straitéisí eile Foghlama

- i. Féin-cheartú a chothú is a spreagadh.
- ii. Foghlaim chormhfhiosach a scrúdú is a tháistíil.
- iii. Béim an-mhór ar labhairt chruinn na teanga. (Clipperton, R., 1994; Curtail, H. 1997; Hammerly, H. 1991)

- iv. Teagmháil le cainteoiri dúchais e.g. baillú scéalta agus seanchais sa Ghaeltacht.
- 4. An Bealach Romhainn – Fiorú na fise**
- Ráiteas misin: Sároideachas trí mheán na Gaeilge a chur ar fail do dhaltai, le córas céimíúil maidir le sealbhú na Gaeilge, bunaithe ar oideachas múinteoirí den scoth ar gach leibhéal maidir le sealbhú teangacha, agus córas ceart tacailochta is forbortha.
- a. Tá gá le comhrá leanúnach idir an Stát agus lucht an tumoideachais Ghaeilge faoi riachtanais agus faoi spriocanna an tumoideachais. Pléitear na múnlaí tumoideachais, cóiriocht, oilíuntiú mhúinteoirí, acraí teagaisc srl. agus pleanáiltear dá réir.
  - b. Ba chóir do na Ranna Oideachais an soláthar gaelscolaíochta a chur san áireamh ó thús na réamhphleanála soláthair. Tá sé de cheart ag tuismitheoirí teacht éasca a bheith acu ar an ngaelscolaíocht.
  - c. Moltar go mbunófaí rannóg ar leith laistigh den Roinn Oideachais agus Eolalocha a bheadh ag plé leis an ngaelscolaíochta.
  - d. Ba chóir scagadh a dhéanamh ar chláir oideachais an Aontais Eorpach (e.g. Comenius) féachaint arbh fhéidir leas a bhaint astu chun sainscileanna agus taithí sa tumoideachas a roinnt le poball elle a labhraíonn teangacha neamhfhorleathana.
  - e. Moltar cúram ar leith a dhéanamh de scoileanna na Gaeltachta agus dá sainriachtanais.
  - f. Ba chóir go mbeadh deis ag gach dalta tréimhse a chaitheamh sa Ghaeltacht fací scéim na gColáistí Samhraldh nó elle.
  - g. Moltar go n-aithneodh an Roinn Oideachais agus Eolalocha an tumoideachas mar choincheap agus an córas gaelscolaíochta mar chóras atá ag cleachtadh an tumoideachais.
  - h. Cur chuige Trastearann Altnitear go forleathan anois na deiseanna atá ar fail don tumoideachas ar oiléan na hÉireann trí idirphlé le páirtithe leasmhara ar bhonn thuaidh / theas agus thoir / thiar ar aon. Tugtar faoi deara a bhfull le rá ag an Athbhreithniú ar Ghaelscolaíocht : Tuarascáil (Delíreadh Fómháir, 2008), foilsithe ag an Roinn Oideachais, ar an ábhar seo, go háirithe sa sliocht seo a leanas:

Ba chóir deiseanna forbartha agus malartán a fhorbairt, ar bhonn uile Éireann agus thoir/thiar. (xvii)

- i. Scéim mhalartaithe müinteoirí a cheapadh.
  - ii. Acmhainní agus saineolas a roinnt is a mhalartú idir oldeachasóiri ag gach leibhéal agus i ngach eagraiocht .i. Na Ranna Oideachais, CNCM, CCEA, UOS (ESA), müinteoirí srl., go háirithe sna réimsí TFC (Teicneolaiocht na Faisnéise agus na Cumarsáide) agus riachtanais spesialta.
  - iii. Moltar pairtnéireacht níos dlíithe idir institiúidi triú leibhéal atá ag plé leis na córais ghaelscoláiochta thuaidh agus theas, na coláisti oideachais san áireamh. I measc na bhféidearthachtaí anseo, bheadh clár uile-olleánda tumoideachais do na hinstiúidi sin.
  - iv. Suiomh idirlín agus/nó leathanaigh ghréasáin a fhorbairt, mar áis mhalairte eolais agus taithí, don tumoideachas Gaeilge. Is féidir go mbeadh treoir ar áiseanna don tumoideachas ann chomh maith.
  - v. Soláthar acmhainní is áiseanna ar an gcaighdeán is airde le freastal láithreach ar na riachtanais ar leith atá ann ag gach leibhéal.
  - vi. Moltar go ndéanfadh na Ranna Oideachais na féidearthachtaí a bhaifeadh le forbairt bhreise ar an soláthar don Ghaelscoláiocht ar bhonn uile-olleánda a phiosrú m.sh. oiliúint, taighde srl.
  - vii. Eolas agus taithí a roinnt le poball teanga eile – go háirithe Gaeil na hAlban agus na Breatain. D'fhéadfai é seo a chur chun cinn trí Chomhairle na Breataine is na HÉireann (British-Irish Council).
- i. Flúntas na Gaelscoláiochta a chur os comhair an Phobail
    - i. Gné lárnach d'fhúntas na Gaelscoláiochta a chur os comhair an phobail is ea go dtuigfeadh an pobal an chaol a bhfull gach gné den oideachas atá ar fáil trí mheán an Bhéarla, idir churadlam agus eispéaraos foghlama an fhoghlaimeora, móide sealbhú na sprioctheanga ar fáil tríd an gcóras sin.
    - ii. Tá gá leis an gaelscoláiocht a chur os comhair an phobail mar chineál oideachais atá todhchaioch, uathúil ach an-Eorpach ag an am céanna. (Cummins, J., 1977; Genesee, F. 1976)
    - iii. Tá gá le hábhar breise eolais is bolscaireachta faoin tumoideachas.
    - iv. Tá gá ceannródaíthe a althint agus lánuásáid a bhaint as a gcuid tallann le buntáistí an

tumoideachais a chur os comhair an phobail m.sh. tuismitheoirí, daltaí, daoine cáiliúla.

j. Riachtanais Oilliúna

- i. Is gá na riachtanais a aithint agus dul i mbun pleánála chun freastal orthu. Tá ról lárnach ag na húdaráis oideachais thuaidh is theas san obair seo.
- ii. Ba cheart cáilíocht aitheanta uile-oileánda a bheith ann do Stiúrthóiri Náisiúnta.
- iii. Ba cheart oillíunt ar leith, agus aitheantas dá réir, a sholáthar ag gach leibhéal, focheál, larchéim agus inseirbhís d'ábhair mhúinteoirí a bheilidh ag múineadh i ngaelscilleanna. (Bernhardt, E. and Schrier, L., 1992)
- iv. Is gá Ionad Acmhainní ags Tacaíochta Baile Bhuirne a bhunú agus a oscailt gan mhoill.
- v. Is gá gach tacailocht a chur ar fáil don fhoireann i ngaelscilleanna le cabhrú leo a gcaighdeán Gaeilge a chothú agus a fheabhsú go leanúnach.
- vi. Sainchúrsai réamhollúna agus inseirbhís d'fhoireann na ngaelscilleanna a eagrú. Tá ról ar leith ag na coláistí oideachais agus na Ranna Oideachais, thuaidh agus theas, sa cheist seo.
- vii. Is gá malartú sealadach múinteoirí idir gaelscilleanna a eagrú chun cur le raon taithí múinteoirí.

k. Taighde

- i. Aithnítear go bhfull géarghá le taighde de chineálacha éagsúla ar na císeanna seo a leanas:

1. Le cur lenár n-eolas faoi na toscáil ar leith a bhaineann leis an tumoideachas Gaeilge in Éirinn, sa dá dhilínse.
2. Le gur féidir linn ár modheolaochtaí teagaisc agus foghlama a chur in oiriúint do thoscaí ar leith na Gaeilge.
3. Le gur féidir leas a bhaint as an deachláchtas is fearr.

Ar an gcaoi seo, culdeoidh taighde ceart, eolaoch a dhéanamh ar na múnlaí éagsúla tumoideachais agus ar na modheolaochtaí difriúla muid a threorú i dtreo na gcleachtas is fearr teagaisc agus foghlama.

Is gá go leanfadh an taighde seo cur chulige eolaoch - foirmílú hiptéiséí nó ceisteanna,

- dearadh an taighde a roghnú, baillí, earcú agus anaillísíú sonrai, maille le léirmhiniú cainníochtúil agus cáilliochtúil na dtorthaí. (Harley, B., 1998).
- ii. Moltar leas cui a bhaint as taighde feidhmeach i réimse an tumoideachais.
  - iii. Moltar aitheantas ar leith a thabhairt do mhúinteoirí a bhaineann a gcailliocht amach trí mheán na Gaeilge agus go mbeadh sé seo sainithe sa cháilliocht a bhronntar orthu.
  - iv. Moltar a chinntí go gcoimeádtar sruth eolais cothrom le dáta le müínteoirí faoi forbairti i dtumoideachas in Éirinn agus i dtiortha eile m.sh. Ceanada, an Bhreatain Bheag, na poblaítaí Baltacha, an Chatalóin, Tír na mBascach.
  - v. Moltar go ndéanfadh na páirtithe leasmhara i saol an oideachais a bhfuil cúramí taighde orthu clár taighde uille-oileánda a chur le chéile ar an tumoideachas agus obair a choimisiúnú dá réir.
  - vi. Maidir le bearnaí taighde, moltar go dtiocfaidh na páirtithe leasmhara ar fad le chéile le hobair a choimisiúnú ar an ábhar seo mar ábhar práinne:
    1. Dearcadh tuismitheoirí agus páistí i dtaoibh na Gaelscolaíochta
    2. Moltar iniúchadh a dhéanamh ar mhúnlai sa Bhreatain Bheag, sa Nua-Shéalaínn agus i dtiortha eile, féachaint cad iad na buntáisti agus na laigí a bhaineann leo. (Laing, D., 1988)

Moltar go bhfanfaidh an GSPT le chéile go ceann dhá bhliain le cur i bhfeidhm an pholasáí seo a bhrú chun cinn. Déanfar athbhreithniú ar an bpolasáí ag deireadh na tréimhse sin.

GSPT
23 Feabhra 2009

Aguisín 1
Eagraíochtaí rannpháirteacha sa GSPT

Foras na Gaeilge

Tá Foras na Gaeilge freagrach as cur chun cinn na Gaeilge ar fud oileán na hÉireann. Bunaiodh é mar cheann de na forais trasteoíonn ag eascairte as Comhaontú Aoine an Chéasta 1998. Tá dualgas sonrach air tacú le múineadh na Gaeilge agus múineadh trí mheán na Gaeilge. Tá cúram na foclóireachta agus na téarmalochta air chomh maith, agus forbraíonn sé áiseanna agus ábhar léitheoireachta don ghaelscolálocht tríd an nGúm agus tríd an maoiniú don Áisaonad. I measc na mbealaí a gcuireann sé an tacaiocht sin ar fáil tá:

- Séideán Si – comhthionscadal é seo leis an Roinn Oideachais agus Eolaíochta. Tá cursa comhtháite Gaeilge á fhorbairt do na scoileanna Gaeltachta agus Gaelscoileanna ó dheas.
- Idirphlé le agus comhairle ar pháirtíthe leasmhara eile m.sh. na Ranna Oideachais, thuaidh agus theas, CNCM, CCEA.
- Maoiniú do ghrúpaí bunrhmaoinithe atá ag plé leis an nGáelscolálocht – Gaelscoileanna, FNT, Altram, an tÁisaonad.
- Deontais i gcabhair a thabhairt do thionscadail atá ag freastal ar an ngáelscolálocht – soláthar áiseanna, bunú naíscoleanna, tionscadail taighde, imeachtaí óige, campaí samhraidh.
- www.focal.ie
- Tá post amháin an ceann cóimhainníthe ag Foras na Gaeilge do CCEA agus don CNCM ar aon. Breathnaíonn an dá phost seo ar riachtanais agus ar shaincheisteanna na gáelscoláiochta, thuaidh agus theas.
- Straitéis Bhailithe Airgid – seo scéim tri bliana de chuid Iontaobhas na Gáelscoláiochta atá á maoiniú ag Foras na Gaeilge. Tá luach €1.7m bailithe go dáta ag an tionscadal d'earnáil na gáelscoláiochta ó thuaidh.

Comhairle na Gaelscoláiochta

Is í Comhairle na Gaelscoláiochta (CnáG) an foras atá ionadaíoch thar ceann na Gaelscoláiochta i dTuaisceart Éireann. Chuir an Roinn Oideachais ar bun i sa bhliain 2000 chun an ghaelscolálocht a chur chun cinn, a éascú agus a spreagadh. Ceann de na priomhchuspoiri atá ag CnáG is ea féachaint leis an teacht atá ar an Gáelscoláiocht a leathnú amach do thuismitheoirí ar mian leo i a thapú dá bpáistí. Tá cur chulige straitéiseach i bhfeidhm againn chulige sin trína bhféachann muid lena chinntí go bhfuil scoileanna scáipthe ar fud an tuaiscirt, agus go ndéantar soláthar lar-bhunscoláiochta a fhorbairt chun riár ar riachtanais pháistí i soláthar bunscoláiochta atá ann cheana agus i soláthar atá beartaithe. Cuireann Comhairle na Gaelscoláiochta comhairle agus tacaiocht phraictíúil ar fáil do

għrupa i tuismittheoiri ar mian leo an għaelscolajocht a bhunú ina gċeantair.

Faoi láthair tā an għaelscolajocht à cur ar fáll i 81 scoll ar fad do bhreis agus 4,000 páiste ag leibhéal réamhscolajochta, bunscolajochta agus iar-bhunscolajochta ar fud an tuaiscirt. Le blianta beaga anuas tā borradh leanúnach faoi earniil na Gaelscolajochta agus an chuma ar an scéal, toisc scoileanna nua a bheith à n-oscailt għach bliain, go leanfar den bhorradh seo. Fälliżon gaelscoileanna rolmh phäistí ó għach creideamh agus cūlra.

Boird Oideachais agus Leabharlann Thualisceart Éireann

Tā comhairleoir reliġjūnach amħażu buan, l-lànimsearha fostaithe ag na Boird Oideachais agus Leabharlann ó bhí an biliain 2003 ann le comhairle, tacaliżi agus cùnamh ar ardchaigħdean a thabbħid do mhūnteoir ranga, chomħordaitheoiri rélimsi fogħlama, bħainisteoir l-iar scolle, phriformħoidi agus ghobharnoħi scolle sa Gaelscolajocht. Is sa réamhscolajocht i na'scoileanna reachtuła, sa bhunscolajocht agus sa mheánscolajocht a fheidħmionn cūraim agus freagħrachta iñnor. Chomħi maithi leis sin, tā beit mhūnteoir chomħairlecha reliġjūnacha fostaithe sna boird ar bhonn lasachta. Tā cùram iñleartħacha agus na teanga (Gaeilge agus Béarla) ar dhuine acu agus cùram na huimhearthacha agus na matamaiteċċe ar an duine ēlle. Olbroni an bheirt acu go dlùt le müinteoiri agus le comħordaitheoiri i n-Gaelscoileanna ag tabħairt comħairle ina salin-réimse fén agus déanann siad dea-chleachtas a eiseamliri u seomra ranga le müinteoiri. Is iad na haidħmeannya atā ag an fholreann reliġjūnach ná: caighdeán i fheabhsu, riachtanais a shásamh agus pärliċċoħta i neartu, daoine a fhorbait agus acħħalanni a uasmhédū, agus comħairle a thabbħart le curaċċlam nua agus straitéis oideachasūl a fhorbalit don 21ú céad.

Gaelscoileanna Teo.

Is é an għaloideachas ceann de na rélimsi oideachais is mó fás agus forbalit in Éirinn le 30 biliain anuas agus tā GAEЛSCOILEANNA TEO, chun tosaliġ san fhás agus san fhorbait sin. Faoi láthair tā **170** bunsuoli l-Is-Għajnejha agus **43** iarbhunsuoli l-Is-Għajnejha faoi l-Is-seol sa 32 contae (l-Asmu li den Għaeltacht), le 139 agus 39 faoi seach sna 26 contae. Tā os ciønn 35,500 páisti ag freastal ar scoileanna l-Is-Għajnejha. Tā an eagħralloġt à maojni u ag Foras na Għajnejha.

Aldħmeannya

Is í priomhaldhm GAEISCOILEANNA TEO. ná an ghaelscolaiocht a chur chun cinn, a éascú agus a spreagadh ag an mbunleibhéal agus ag an iarbhunleibhéal fud fad na hÉireann.

Comhar na Múinteoirí Gaeilge

Bunaiodh Comhar na Múinteoirí Gaeilge i 1964. Feidhmíonn an eagraiocht mar thaca agus mar fhoinsé threorach do mhúinteoirí uile na tire – atá ag múineadh Gaeilge nó ag múineadh trí Ghaeilge – ina gcuilid iarrachtaí chun cur lena ngairmiúlacht féin agus chun feabhas a chur ar shiollabais agus ar fhoghlaim na Gaeilge.

Chuige seo foilsitear acmhainní éagsúla teagaisc agus cultrtear seirbhísí gairmiúla ar fáil i bhfoirm seimineár agus cursaí. Faigheann Comhar na Múinteoirí Gaeilge deontas bliantúil ó Fhoras na Gaeilge.

Forbairt Naónrai Teo.

Culdeachta dheonach uile-Éireann i Forbairt Naónrai Teoranta a thacaionn le seirbhísí, cúram agus oideachas trí Ghaeilge a chur chun cinn do pháistí ó aois an chliabháin ar aghaidh.

Bunaiodh Forbairt Naónrai Teoranta in 2003 mar chomharba ar an gComhchoiste Réamhscolaiochta Teo. Tá ionadaiocht ag Altram, Comhairle na Gaeilge, Gaelscoleanna agus Na Naónrai Gaelacha ar choiste stiúrtha Forbairt Naónrai Teoranta.

Tugann Foras na Gaeilge agus an Roinn Sláinte & Leanaí deontais d' FNT.

Foras Pátrúnachta na Scolleanna Lán-Ghaeilge Teo.

Is córas pátrúnachta náisiúnta é An Foras Pátrúnachta na Scolleanna Lán-Ghaeilge a bunaoidh sa bhliain 1993. Bunaoidh é le go mbeadh rogha eile pátrúnachta ag Gaelscoleanna nua a bheadh ag oscailt sna blianta atá le teacht. Tá an Foras altheanta ag an Roinn Oideachais agus Eolaíochta mar chóras pátrúnachta agus tá sé inghlacach agus oírlínach do scolleanna lánGhaeilge ag an mbun agus ag an dara leibhéal. Is comhlacht teoranta gan scairchaipítíl atá mar struchtúr ag an bhForas. Is córas daonlathach atá ann agus tá Bunracht dá chuid féin aige.

Ceannt des na buanna atá ag an bhForas Pátrúnachta ná go bhfuil an córas pátrúnachta seo oscailte do scolleanna de gach saghas aicme creidimh agus do scolleana ilchreidmheacha agus

idirchreidmheacha. Bua eile ná go neartaíonn se gluaiseacht na scoileanna lánGhaeilge go mór, sa mhéid is gur eágras náisiúnta é.

Tá lion na ngaeliscoileanna faoi phátrúnacht an Fhorais ag méadú ó bhliain go bhliain le 46 gaelscoil faoi scáth an Fhorais móide gael-choláiste amháin.

Mar phatrún, bainisteoir agus eagraiocht oideachasúil, creideann an Foras sa mhisean atá aige ó thaobh na Gaeilge agus ó thaobh an chreidimh de. 'Sé sin moladh, cúnamh agus treoir a thabhairt do bhoird, do phriomhoidí, do mhúinteoirí agus do thuismitheoirí mar is gá, agus tacú le sainrmheon, forbairt agus fás na scoileanna faoina chúram.

Aguisin 2

An Comhchoiste Réamhscolálochta (1985) *Lémhleabhar do Stílúrthóirí Naónraí*, Baile Átha Cliath, An Comhchoiste Réamhscolálochta.

Andrews, A.M. (2006) *Two Windows on the World, Language Immersion Education: A Training Manual for Early Years*, Belfast: Altram.

Baker, C. (1995) *A Parents' and Teachers' Guide to Bilingualism*, Clevedon: Multilingual Matters

Baker, C. and Prys Jones, S. (1998) *Encyclopedia of Bilingualism*, Clevedon: Multilingual Matters.

Bamford, K and Mizokawa, D. (1991) Additive-bilingual (immersion) education: cognitive and language development, *Language Learning*, 41, 3, pp 413-29.

Bernhardt, E. and Schrier, L. (1992) The Development of Immersion Teachers, in Bernhardt, E. (Ed) *Life in Language Immersion Classrooms*, Clevedon: Multilingual Matters, pp113-131.

Carleton Board of Education (1996) *Comparative Outcomes and Impacts of Early, Middle and Late Entry French Immersion Options: Review of Recent Research and Annotated Bibliography*, Ottawa: Carleton Board of Education.

Clipperton, R. (1994) Explicit vocabulary instruction in French immersion, *The Canadian Modern Language Review*, 50, pp 737-749.

Cummins, J. (1977) Immersion Education in Ireland: a critical view of Macnamara's findings, *Working Papers on Bilingualism*, 9, pp 1-43.

Cummins, J. (1978) Metalinguistic development of children in bilingual education programs: data from Irish and Canadian Ukrainian-English programs, in Paradis, M. (Ed) *Aspects of Bilingualism*, Hornbeam: Columbia.

Cummins, J. (1999) *Immersion Education for the Millennium: What we have learned from 30 years of research on second language immersion:* Toronto, OISE, @ <http://www.iteachilearn.com/cummins/immersion2000.html> (last accessed 10.06.08)

Curtain, H. (1997) Effective Teaching Strategies for Immersion Teachers, *The ACIE Newsletter*, 1, 1, November, @ <http://carla.acad.umn.edu/acie/news.html> (last accessed 10.01.08)

Day, E.M. and Shapson, S.M. (1996) *Studies in Immersion Education*, Clevedon: Multilingual Matters.

Diaz, R. (1983) Thought and two languages: the impact of bilingualism on cognitive development, *Review of Research in Education*, 10, pp 23-54.

Downs-Reid, D. (1997) A Dozen Activities for Promoting the Use of Spanish outside of School, *The ACIE Newsletter*, 1, 1, November, 2001, @ <http://carla.acad.umn.edu/acie/news.parents.html> (Last accessed by this author 6.02.03).

Gaeilge, (2005) "Ár bPolasai Gaeilge"

Genesee, F. (1976) The suitability of immersion programmes for all children, *The Canadian Modern Language Review*, 32, 5, pp 494-515.

Goncz, L. and Kodzopeljic, J. (1991) Exposure to two languages in the pre-school period, *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 12, 3, pp 137-163.

Hammerly, H. (1991) *Fluency and Accuracy*, Clevedon: Multilingual Matters.

Harding, E. and Riley, P. (1986) *The Bilingual Family: A Handbook for Parents*, Cambridge: Cambridge University Press.

Harley, B. (1984) How good is their French? *Language and Society*, 10, pp 55-60.

Harley, B. (1998) French immersion research in Canada: the 1990s in perspective, *Mosaic*, 6, 1, pp 3-10.

Harley, B. and Swain, M. (1984) The interlanguage of immersion students and its implications for second language teaching, in Davies, A., Crippe, C. and Howatt, A. (Eds.), *Interlanguage*, Edinburgh: Edinburgh University Press, pp 291-311.

Henry, A., Andrews, A., Ó Cainín, P. (2002) *Developing Linguistic Accuracy in Irish-medium Primary Schools*, DE Research Report Series, Bangor, Northern Ireland: Department of Education.

- Hickey, T. (1997) *Early Immersion Education in Ireland: Na Náisiúnai*, Dublin: Institiúid Teangeolaíochta Éireann.
- Horgan, S. E. (1995) *A Study of the Linguistic and Cognitive Development of Junior Infant Class Children in Gaelscoleanna in Cork City and County*, unpublished MEd Thesis, University College Cork.
- Johnson, K. and Swain, M. (1997) *Immersion Education: International Perspectives*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Johnstone, R, Wynne, H, Mac Neil, M, Stradling, B and Thorpe, G, (1999) *The attainments of Pupils receiving Gaelic medium primary education in Scotland*, University of Stirling, University of Stirling / Scottish CILT
- Knipe, D., Bunting, G., Ó Labhraí, J., Níg Uidhir, G. and Mhic Aoidh, E. (2004) *The Professional Development of Teachers and Principals in Irish-Medium Education*, DE Research Report 34, Bangor, Northern Ireland: Department of Education.
- Krashen, S. (1984) Immersion: why it works and what it has taught us, *Language and Society*, 12, pp 61-68.
- Laing, D. (1988) Two decades of immersion education in Canada, *Oideas*, 32, pp 22-35.
- Mac Corraídh, S. (2008) *Ar Thóir an Dea-chleachtais: The Quest for Best Practice in Irish-medium primary schools in Belfast*, Belfast: Cló na Banríona, QUB.

Stein, M. (1999). "Developing Oral Proficiency in the Immersion Classroom" (in *The Bridge: From Research to Practice* [Insert]), The ACIE Newsletter, Bealtaine, 2.3, Lgh 1-8. Ar fail ag <http://www.carla.umn.edu/immersion/acie/vol2/Bridge2.3.pdf>

Miontuairisci ón 72ú cruinniú d'Fhoras na Gaeilge a tionóladh Dé hAoine 20 Mártá 2009 san Óstán Alexander, Baile Átha Cliath.

I láthair: L. Ó Muolmhicíl (Cathaoirleach), E. Mac Cormaic (Leas-Chathaoirleach), C. Nic Pháidín, É. Kinch, D. Ó Murchú, M. Mac Ruairí, S. Breathnach, P. Ó Biadha, M. Nic Giolla Mhichíl, Á. Andrews, D. Ó Béarra, L. Bhreatnach.

Ag freastal: F. Mac an Fhailigh (Príomhfhreidhmeannach), T. Ó Ruairc (Leas-Príomhfhreidhmeannach / Stiúrthóir Seirbhís Oideachais), É. Ó hArgáin (Rúnaí), M. Ó Riordáin, N. Ni Ógáin agus S. Úi Choinne.

Leithseáil: A. Nic Chárthaigh, L. Kennedy agus N. Henry.

01.72 MIONTUAIRESÍ AGUS NITHE AG ÉIRÍ ASTU

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo ar faisnéis f atá difolmaithe faoi Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chód Cleachtas maidir le Saoráil Faisnéise.

Bhí plé faoin suiomh idirlín agus chair an Leas-Príomhfhreidhmeannach in iúl go raibh an próiseas tosaithe maidir le straitéis idirlín don挖e a forbairt.

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo ar faisnéis f atá difolmaithe faoi Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chód Cleachtas maidir le Saoráil Faisnéise.

Léirigh D. Ó Béarra suim ar leith san obair ar an straitéis idirlín don挖e.

Aontaodh go gcuirfi mir ar an chláir don chéad chruinniú boird eile faoi chuairt an Aire Ó Cuív TD ar an Bhord ar 19 Meitheamh. Níl freage faigthe ón Aire Campbell CTR, FP, fós.

Ghlac an Bord leis na miontuairisci agus shínnigh an Cathaoirleach iad.

Chuir an Cathaoirleach in iúl go raibh an féimheasánú a bhí ar siúl ag an Bhord beagnach creochnaithe agus go mbreadh sé ag buailadh le Cathaoirlichean na gCoiste Boird ar bhonn sonair le críoich a char leis an phróiseas. Chuir sé in iúl freisin go gcuirfi tuairisc ar an phróiseas ionlaithe ar fáil.

02.72 COISTÍ AN FHORAS

I ndiaidh plé glacadh le moladh leasaithe maidir le ceapadh comhalaí ar choistí Boird. (Aguisín 1) Aontaodh go gcuirfi colas i scribhinn ur fáil maidir leis na scileanna nó taithí atá ag ceapacháin sheachtracha ar choistí Boird. Pléadh ceist neamhláithreachta ag cruinniú coistí agus aontaodh go n-úllmhófaí nótá enolais ina leith.

Aontaodh go bhfanfadh ballraioscht na gcoistí mar atá go dtí Mártá 2010.

03.72 LÍONADH FOLÚNTAS I BHFORAS NA GAEILGE

Tugadh suntas don chéipéis a réitíodh ar an ábhar seo.

04.72 TUAIRISCÍ Ó CHOISTÍ BOIRD

Thug Cathaoirlichean na gcoistí éagsúla tuairisc ar obair na gcoistí le linn 2008. Thug Cathaoirleach an Choiste Fooclóra tuairisc ar an obair a rinneadh.

Aontasodh cead a lorg do na poist riachtanacha do thionscadal an fhoclóra.

Thug E. Mac Cormaic le fios gur roghnaidh é mar Chairbhoirleach ar Choiste Cholmcille ag an chéad chruinniú a bhí ag ionadaithe an Fhorais lena gcomhgleacaithe as Alban agus go mbeadh Colmcille ag aistríú chuig an da Bhord ar 1 Aibreán 2009. Cuireadh in iúl go raibh roinnt iarratas istigh agus go raibh na moltaí a leanas le faonadh ag an dá Bhord.

Aimh	Méid iarrtha	Méid molta
Nós Úr	£5,000	£5,000
Feis Cheann Loch Goibhle	£8,734	£7,000
Scoil Samhradh Willie Clancy	£3,500	£3,500

Sparáinachtaí:

Aimh	Méid iarrtha	Méid molta
Sabhal Mór Ostaig	£12,550	£11,000
Ionad Chaluim Cille, Ilé	£9,400	£8,000

Ghlac an Bord leis na moltaí thusa ar an choinsíoll go nglacfaidh Bòed na Gàidhlig leo.

Ghabh Cathaoirleach an Bhoird bufochas leis na coistí ar fad.

05.72 RÁITEAS CAITEACHAIS GO DTÍ 28 FEABHRA 2009

Nótáil an cruinniú an ráiteas caiteachais go dtí 28 Feabhra 2009.

06.72 NÓTA EOLAS MAIDIR LE HIARRATAIS AR DHEONTAIS

Tugadh suntas don nota eolais a bhí ullmhaithe maidir le hiarraitais ar dheontaí agus aontaidh go gcuírfi an t-eolas ar fáil ar leathanach A3 amach anseo.

07.72 TUAIRISC AN PHRIOMHIFHEIDHMEANNAIGH

Scaipeadh tuairisc an Phriomhifheidhmeannaigh ar na comhalaí mar eolas. Chuir an Priomhifheidhmeannach in iúl:

- Go raibh cruinniú ag an fheidhmeannas leis na Ranna ag ar cuireadh in iúl:
- Go raibh iníochadh le déanamh ar Fhoras na Gaeilge ag Aonad Iníochta Inmhéannaigh na RGPTG,
- Go rabhthas ag súil cruinniú den CATT a bheith ann i mí Iúil,
- Go mbeadh DCAL ag athrú ón 1 Aibreán ó CHAPS (Clearing House Automated Payment System) go dtí BACS (Banks Automated Clearing System),
- Go raibh na Ranna Urrafochta ag súil le sibháiltí ag eascairt as an athbhreithí Mazars ar na heagrais bhunmaicointe,
- Gur ardaodh an cheist arís fací mhiontuairisci a bheith ar fáil i mbEarta ar an suíomh.

Chuir sé in iúl chomh maith:

- Go raibh crínnid leis na ceardchumaint agus faoi scáth an Chomisiúin um Chaidreamh Oibreachais maidir leis na poist i nGaoth Dobhair.
- Go mbíth díta le scríú le haghaidh crínnid úrghnáthach maidir le buiséad 2009 agus aontasóidh ar an Aoine 17 Aibreán i mBaile Átha Cliath ar 10.30r.n.

08.72 COMHFHREAGRAS

Thug an Bord suntas don chomhfhreagras ó Chomhdháil Náisiúnta na Gaeilge maidir leis an seimineáis a bhí ann ar 5 Feabhra do na heagrais bhunrhaoinithe. Iarradh ar an Phrionmhfeidhmseannach scriobh chuig an Chomhdháil ag lorg sciléiriú ar:

- na toothaí a bhí ar an lá,
- na moltaí fílmacha a tháinig chun cime,
- na deiseanna comhoibrithe soilleire a síthiúodh agus
- cé acu an raibh aon phlé ann faoi sheirbhisi roinnté.

09.72 TUAIRISC OIBRE EANÁIR MÁRTA 2009

Thug an Bord suntas don tuairisc oibre.

Iarradh go gcuiríofa éolas ar fáil don chéad chruinní boird eile maidir le lion na bhfostaithe sna heagrais agus lion na geansarthais a bheadh ag teacht chun deiridh sna trí bliana roinntain.

10.72 AON GHNÓ EILE

Aontasóidh nota éolais maidir le óstáil crínnithe boird a ullmhú don chéad chruinní boird eile.

11.72 TIONSCADAIL / STRAITÉISÍ DÍRITHE AR FHEIDHMÍÚ ACHT NA DTÉANGACHA OIFIIGIÚLA 2003

Rinne Clárbaisteoir na hEarnála Poiblí na n-Ealaifón cur i láthair ar thionscadail agus stráinéis atá ar siúl ag an Fhoras dirithe ar feidhmíú Acht na dtéangacha Oifiigiúla 2003. Théadaslaigh an Bord í é an obair thábhachtach a rinneadh.

12.72 MOLTAÍ Ó CHOISTE NA nDEONTAS

Eagrasiocht	Códaimhir	Méid iarrtha
An Gaelláras	0901598	€100,000

Moladh deontas nach mó ná €100,000 a chur ar fáil don Ghaeláras.

D'fhág C. Nic Pháidín don mhír seo mar gheall ar bhaol coimhlint leasa.

Clár na Leabhar Gaeilge

Cuireadh moltaí maidir le scéimeanna éagsúla an Chláir faoi bhráid an Bhoird (féach Agusín 2).

Ghilac an Bord leis na moltaí seo.

D'fhill C. Nic Pháidín ag an phointe seo.

Agnáin 1

Moladh do pholasai maidir le Coisteáil do Bhoird an Phorsais a roghnú

- Leagann an Bord sios cá mhéad comhailte a ba chóir a bheith:
  - Ar choistí Boird m.sh triúr/ceathair.
  - Íos/uas lion choistí ar chóir do chomhailta a bheith air m.sh ba chóir go imbeadh gach comhailta ar choiste amháin.
  - Íos/uaslion ama a chaithéann comhailtaí ar choistí le tacú le leanúnachas, chomh maith le deis a thabhairt do chomhailtaí taithí a fháil ar choistí éagsúla
- Scíptear bliog ar chomhailtaí ag cruinniú an Bhoird ag iarráidh orthu céin choiste atáthar ag iarráidh feidhmíú air. Féach tábla A.
- Cuireann na comhailtaí thí sa bhosca/bhoscal cui, meabhairlear do Chomhailtaí:
  - Ní Nédir a bheith ar Choiste na nDeontas agus ar an Choiste A chomhlaic ag an am céanna
  - Le tóigí san díreach aon (bhaol) choimhlínt leasa atá airiurthi
  - Moltar go ndéantlaic gach comhailta iarracht taithí a bhailí ar chúpla coiste éagsúla le inn a tighréimshe

Tábla A: Teimpléad Sampach* Níl gach coiste luate anseo

	Nuachtán & Irisí	Deontas	Polasai & Pleanáil	Acomharc
Comhailta 1		✓		
Comhailta 2	✓		✓	
Comhailta 3		✓		
Comhailta 4	✓			
Comhailta 5	✓	✓	✓	

- Liontar na coisteáil de réir an násmaireacht seo:
  - I gcásanna go bhfuil barralocht / gan go leor ainmneacha ar liosta do choiste tabharfar liosta chuig an chéad chruinniú Boird eile agus beidh deis ag comhailtaí athmhachnamh a dhéanamh agus tarraingt siar ó choiste ná ainm a chur chun tosaigh le haghaidh coiste.
  - Má tá lion na gcomhailtaí mar an gcoárna leis an liostón don choiste ceaptar ar an gcoiste na comhailtaí sin.
- Ceapfaidh an Bord Cathaoirleach gach Coiste.

Aguisín 2

Clár na Leabhar Gaeilge

Gníomhaiochtai Éagsúla

Oireachtas na Gaeilge

<i>Gníomh</i>	<i>Méid iarrtha €</i>	<i>Méid molta €</i>
Comórtas Liteartha an Oireachtais	30,000.00	24,000.00
Leabhar na Blána 2009 - duaiseanna	28,000.00	26,000.00
Poibhlíocht – Leabhar na Blána	36,300.00	15,000.00
Iomlán	94,300.00	65,000.00

Moltar suim nach mó ná **€65,000** a chur ar fáil d'Oireachtas na Gaeilge don tréimhse 01 Eanáir go 31 Nollaig 2009 ach pleun comhaontaithe a chur ar fáil.

Grúpa A

Eagraíocht	Costas iomlán an tionscudail	Méid molta
Cló Iar-Chonnachta	398,700	158,700
Cois Life	167,700	111,700
Cló Mhuigh Eo	80,000	58,000
Móinín	65,850	42,850
FAS	34,000	22,000

Moltar deontais nach mó ná €393,250.00 a cheadú do Ghrúpa A don tréimhse 01 Eanáir go 31 Nollaig 2009 ach na grúpaí plean comhaontaithe a chur ar fáil.

Grúpa B

Eagraíocht	Méid molta
An Sagart	82,463
An tSnaidh Mhór	43,000
Arlen House	45,000
Cló na Carraige	6,500
Coiscéim	269,790
Futa Fata	137,349
Leabhar Breac	73,580
Oidhreacht Chorca Dhuibhne	9,866
Pica Press	8,800

Moltar deontais nach mó ná €400,756.00 a cheadú do Ghrúpa B don tréimhse 01 Eanáir go 31 Nollaig 2009 ach na grúpaí plean comhaontaithe a chur ar fáil.

Mór-ionlán Scéim na Foilsitheoiréachta 2009	€794,006.00
---	-------------

Grúpa C

Moltar gan aon mhaoiniú a chur ar fáil do P. Ó Baoighill, Preas Uladh. Níor cháiligh sé don scéim de réir córas measúnodireachta Chláir na Leabhar Gacilge.

Miontairiseí én 73ú crínniú d'Fhoras na Gaeilge a tionóladh Dé hAoine 17 Aibreán 2009 san Óstán Grand Canal, Baile Átha Cliath.

I láthair: L. Ó Maolmhichil (Cathaoirleach), E. Mac Cormaic (Leas-Chathaoirleach), C. Nic Phaidín, É. Kinsch, D. Ó Murchú, M. Mac Ruairí, S. Breathnach, P. Ó Biadha, M. Nic Giolla Mhichil, A. Nic Chárthaigh agus L. Bhreatnach.

Ag freastal: F. Mac an Phailigh (Príomhfeidhmeannach), T. Ó Ruairc (Leas-Príomhfeidhmeannach / Stáitíoch Seirbhísí Oideachais), É. Ó hArgáin (Rúnaí), M. Ó Riordáin agus S. Úi Choimse.

Leithscéal: Á. Andrews, L. Kennedy, N. Henry agus D. Ó Béarna.

CÚRSAÍ BUISÉID

Cuireadh in iúl nach raibh buiséad an Phorais do 2009 aontaithe go fóill ach go raibh an cuma ar an scéal go mbeadh ciormá ann idir 8% agus 10%. Cuireadh in iúl go mbeadh ar an Aire Goúthai Pobail, Tuaithé agus Gaeltachta agus an Aire Cultúir, Ealafoon agus Fóilliochta na figiúirí a aontú go hoifigiúil ag crínniú den CATT ach idir an dá línn go dtiocfadh buiséad a char le chéile nuair a thiocfadh scéal níos cintte ó na Ranna Urralechta. Cuireadh in iúl go mbeadh ciormá breise ann mar gheall ar an ríta malaire.

Ardaiodh ceist faoi na poist a ceadaidh do Ghaoth Dobhair. Cuireadh in iúl gur dhearbháigh an Roinn Gnóthai Pobail, Tuaithé agus Gaeltachta nár bhain an lánchosc ar earcafocht leis na Comhlachtaí Forfheidhmithe go fóill ach go raibh plé ag dul ar aghaidh idir an dá Roinn Airgeadais i leith na ceiste seo.

Chuir an Cathaoirleach in iúl gur cheart buiséad a dhréachtú bunaithe ar chiorrú de 10% agus na ceantaltais ag 31-12-2008 san áireamh. Pléadh na réimsí éagsúla ina dtiocfadh sábháiltí a aimsiú ina measc: foclór, Ofisigh Ghaoth Dobhair, earcafocht, poiblacht, margaocht, ábhar bolscaireachta, scímeanna agus deontais.

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo ar faisnéis i áit diolmhaithe faoi Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chód Cleachtais maidir le Saoráil Faisnéise.

I gcás na n-eagras bunmhaoisithe, moladh go dtuibharfaí rogha dóibh maidir le céin fát a ndéanfaí aon chiorrú taobh istigh da mbuiséad. Aontaodh gur chóir amharc ar fhíntas an chaitheachas agus nach gearradh 10% tránsa an bhoidh a bheadh i goeist. Iarradh go léireofaf sa bhaiséad eolás maidir conarthaí ag 31-12-2008.

Luigh comhála amháin gurb iad an t-oideachas agus an éige an dá réimse is tábhachtai don Bhord.

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo ar faisnéis i áit diolmhaithe faoi Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chód Cleachtais maidir le Saoráil Faisnéise.

Bhí plé ann faoi chostais fógraíochta agus cuireadh in iúl go gcaithfi scímeanna a fhógaírt sna nuachtáin thruaidh agus theas le cinniú such mbeiffi ag léiriú fabhrafochta agus le go mbeadh deis tugtha do ghríospá nua cur isteach ar scímeanna.

Aontaoíodh go gcuirfi roghanna maidir le céarsai buiséid os comhar an bhoird ag an chéad chruinniú eile.

Chuir an Priomhfeidhmeannach in iúl:

- Gur fógraíodh dhá fholtáns reatha – Óifigeach Feidhmíochán i mBaile Átha Cliath agus Rúnaí in oifig Bhéal Feirste
- Go mbeadh bronadh GLEO ann i bPáirc an Chrócaigh Dé Luain 11 Bealtaine agus go mbeadh Uachtarán na hÉireann ag bronadh na ngradam ar na scoileanna.

Bhí seisiún iata ag an Bhord gan aon bhall den fheidhmeannas i láthair.

Tá faisnéis flígtha gan nochtaidh anseo ar faisnéis í atá difolmhaite fací Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chód Cleachtais maidir le Saoráil Faisnéise.

D'fhill an fheidhmeannas ag an phointe seo.

Aguisin 1

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo ar faisnéis í atá díolmhaithe faoi Chuid 1 Mír 2, agus Cuid 2 Mír 1 den Chód Cleachtais maidir le Saoráil Faisnéise.

Miontairisci an 746 cruinní d'Fhoras na Gaeilge a tionóladh Dé hAoine 15 Bealtaine 2009 in Oifigí Bhord na hUltaise, Béal Feirste.

I lúthair: L. Ó Maolmhaicil (Cathaoirleach), E. Mac Cormaic (Leas-Chathaoirleach), C. Nic Pháidín, É. Kinch, D. Ó Murchú, M. Mac Ruairí, P. Ó Biadha, M. Nic Giolla Mhichíl, Á. Andrews, D. Ó Béarra, L. Bhreatnach, A. Nic Chárthaigh agus L. Kennedy.

Leithseáil: S. Breathnach agus N. Henry

Ag freastal: F. Mac an Fhailigh (Priomhfeidhmeannach), T. Ó Ruairc (Leas-Priomhfeidhmeannach / Stiúrthoir Seirbhísí Oideachais), É. Ó hArgáin, (Rúnaf), N. Ni Ógáin agus S. Úi Choimse.

Leithseáil: M. Ó Riordáin.

01.74 MIONTUAIRISCÍ AGUS NITHE AG ÉIRÍ ASTU

Bhí plé ann fací na miontairisci den 20 Márt 2009 agus aontaíodh go leasáidí Mír 02.72 ó "Coistí an Phorais" chuig "Coistí an Bhoird". Ghlac an Bord leis na miontairisci agus shínigh an Cathaoirleach iad.

Aontaíodh go bpléiffí miontairisci 17 Aibreán 2009 níos moille sa chruinniú.

Aontaíodh ord chlár an chruinnithe a athrú

03.74 CUR I LÁTHAIR Ó MAZARS AR AN ATHBHREITHNIÚ AR NA hEAGRAIS BHUNMHAOINITHE

Rinne Mazars cur i lúthair ar an athbhreithniú ar na heagras bhunmhacainithe agus rinneadh plé ar an tuarisc.

Scaipeadh cíob d'alt a bhí san Irish Times den 13 Bealtaine 2009. Bhí sé ráite san alt gar thug an tAire Ó Cuív le fios go mbainfí curam maoinithe na n-eagras Gaeilge d'Fhoras na Gaeilge amach anseo. Ardaíodh ceist fací seo agus an tionschar a bheadh aige ar son plé a bheadh ag leibhéal an Bhoird, go háirithe i gcomhthéacs an athbhreithniú a bhí annaí faoina mbriáid. Aontaíodh go geurfeadh an Priomhfeidhmeannach litir chuig an Aire Ó Cuív T.D. le soiléireadh a long maidir leis an cheist seo.

04.74 DRÉACHTBHUISÉAD 2009

Bhí plé ann faoin dréachtbhuiséad. Bhí plé ann faoi chead tarmlgithe de réir mar atá sé leagtha sios sa phrósiseas meánsaithe atá faofa ag an CATT. Moladh go a-amharcaífaí ar an cheist seo arís i gcomhthéacs cursaí maoinithe, freagra an Aire maidir le maoiniú na n-eagras agus an t-athbhreithniú.

Ghlac an Bord leis an dréachtbhuiséad. (Aguisín 1)

06.74 RÁITEAS CAITEACHAIS GO DTÍ 30 AIBREÁN 2009

Bhí plé ann faoin ráiteas caiteachais. Ardaíodh ceist faoin fhéidearthacht chostas ciosa a laghdú agus cuireadh in iúl go raibh léas ag Foras na Gaeilge le hOifig na nOibríseacha Poiblí go dtí 2015 ach go bhífadfaí an cheist a fhiosrú leo. Ardaíodh ceist fací 'Saol' agus aontaíodh go ndéanfaidh an Coiste Nuachtán agus Irisí athbhreithniú

air i gcomhthéacs caidreamh poiblí agus costas foilsitheoirreachta. Nótáil an Bord an ráiteas caiteachais.

07.74 NÓTA EOLAS MAIDIR LE MARRATAIS AR DHEONTAIS

Thug an Bord suntas don nótá.

08.74 TUAIRISC AN PHRÍOMHIFHEIDHMEANNAIGH

Thug an Bord suntas don tuairisc.

Cuireadh in iil go raibh Leas-Chathaoirleach le ceapadh ar Bhord FNT agus go rabhthas ag moladh Máire Úi Bhriain go difí deireadh thréimhse Bhoird reatha FNT. Ghilac an Bord leis an mholaodh.

09.74 COMHFHREAGRAS

Bhí plé faoi litir ó Acadamh Ríoga na hÉireann maidir le hionadafocht an Phorais ar Choiste Léinn na Gaeilge agus aontaioadh go geuríl litir chucu le rá go ndéanfaí ainmniúchán i ndiaidh an chruinnithe boird i mí an Mheithimh 2009.

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo de bhaol canbhásála.

Bhí plé ann faoi litir ón Ghaelras agus aontaioadh go mbeadh an cruinniú Boird i mí Iúil 2009 ar siúl i nDaire.

02.74 TUAIRISC ÓN CHOISTE INIÚCHTA

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo ar faisnéis fána diolmhaithe faoi Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chód Cleachtas maidir le Saoráil Faisnéise.

Bhí seisiún iata ag an Bhord gun aon bhall ón fhéidhmecannas i láthair.

02.74 TUAIRISC ÓN CHOISTE INIÚCHTA (Ar lean)

Cuireadh in iil go mbeadh ball seachtrach mua le ceapadh ar an Choiste Iniúchta mar go raibh R. Dolan i ndiaidh cur in iil go raibh sé ag éirí as an Choiste. Ghabh Cathaoirleach an Choiste Iniúchta agus Cathaoirleach an Bhoird bufochas leis as an seirbhís a bhí curtha ar fáil aige d'Phorais na Gaeilge.

Aontaioadh go ndéanfaidh Cathaoirleach an Bhoird teagmháil leis an bhall seachtrach eile fáil amach ar mian leis fanacht ar an Choiste.

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo ar faisnéis fána diolmhaithe faoi Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chód Cleachtas maidir le Saoráil Faisnéise.

08.74 TUAIRISC ÓN CHOISTE NUACHTÁN AGUS IRISÍ

Mhol an Coiste go dtí aigeafál conradh le deontas i gceabhair nach mó ná €1,420,000 (€355,000 in aghaidh na bliana ar feadh tréimhse an chonartha –1 Meitheamh 2009 go 31 Bealtaine 2013) do Mhóinéar Teoranta chun nuachtán seachtainiúil uile-oileánda a fhoilsíú.

Ghilac an Bord leis an mholaodh.

14.74 MOLTAÍ Ó CHOISTE NA nDEONTAS

Aontafoadh na moltaí ó Choiste na nDeontas a chur ar athló. Aontaiodh chomh maith soilléirí a lorg ón Roinn Gnóthach Pobail. Tuaithé agus Gaeltachta maidir le ról an Phorais i maoimí na n-eagras.

Cuireadh an cruinníú ar athló agus aontafoadh go ndéanfaí é a ationdú ar an Domhnach 24 Bealtaine.

Miontaisíscí an 74ú cruinníú (ar lean) d'Phoras na Gaeilge a tionóladh Dé Domhnaigh 24 Bealtaine 2009 in Óstán Grand Canal, Baile Átha Cliath.

I láthair: L. Ó Maoimhchíl (Cathaoirleach), E. Mac Cormaic (Leas-Chathaoirleach), C. Nic Pháidín, E. Kinch, D. Ó Murchú, P. Ó Biadha, M. Nic Giolla Mhichíl, Á. Andrews, D. Ó Béarra, L. Bhreatnach, A. Nic Chárthaigh, S. Beathnach agus L. Kennedy.

Leithscéal: M. Mac Ruairí agus N. Henry

Nóta faoi fhreastal an fheidhmeannais:

D'athghairim an Cathaoirleach an cruinníú ón gcuimniú den Bhord ar an 15 Bealtaine 2009 i mBéal Feirste.

Tá fainseis fígthe gan nochtadh anseo ar fainseis i atá díolmaithe faoi Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chód Cleachtais maidir le Saoráil Faisnéise.

D'aontaigh an Bord go nglacfaidh E. Mac Cormaic na miontaisíscí den chuid seo den chruinníú. Aontaitheodh go gcurfí mfreanna 8, 10 & 12 ar aistrí go dtí an chéad cruinníú eile den Bhord.

03.74 CUR I LÁTHAIR Ó MAZARS AR AN ATHBHREITHNIÚ AR NA hEAGRAIS BHUNMHAOINITHE (Ar lean)

Pléadh tuairisc Mazars i gcomhthéacs an chomhfhreagrais a bhí fíigte ag comhaitaf Boird ón Roian Gnóthaí Pobail, Tuaithé agus Gaeltachta.

05.74 TUAIRISC ÓN CHOISTE NUACHTÁN AGUS IRISÍ

Cheadaigh an Bord sineadhama go dtí 31 Iúil 2009 d'Oideas Gael chun an iris leictreonach www.bco.ie a fholsú. Beidh an cheist le plé aris ag an chéad chruinníú boird eile nuair a bheidh an feidhmeannas i láthair.

10.74 FEIDHMIÚ AN PHORAS TEANGA

Ní raibh aon phlé ar an mhír seo.

11.74 CUAITR AN AIRE GNÓTHAÍ POBAIL, TUAITHE AGUS GAELTACHTA AR 19 MEITHEAMH 2009

Phléigh an Bord an t-ábharr seo agus aontaíodh go scriobhfaidh an Coiste Polasaí agus Pleasaí chugag an Aire ag leagan amach na mfreanna ar mbaith leis an Phoras plé a dhéanamh orthu agus an tAire i láthair.

12.74 TUAIRISC OIBRE

Thug an Bord suntas don tuairisc oibre.

13.74 AON GHNÓ EILE

Bhí plé ann faoi shaincheisteanna maidir le Rialachán Corparáideach agus rinneadh cur i láthair den Bhord.

Tá fainseis fígthe gan nochtadh anseo ar fainseis i atá díolmaithe faoi Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chód Cleachtais maidir le Saoráil Faisnéise.

Nótaíl an Bord an t-áthrá a leanas ar na buanorduithe:

Má chailleann ball choiste tréif chruimniú i ndiaidh a chéile den choiste labhródh Cathaoirleach an choiste leis an bheil. Labhródh Cathaoirleach an choiste le Cathaoirleach an Bhoird agus cinnfidh Cathaoirleach an Bhoird ballraofcht an bhaill ar an choiste a chur faoi bhráid an Bhoird más cuí.

Aontaithe go leanfaí leis an ghnáthnósmaireacht maidir le hullmhá agus foilsíú miontaoirisci.

Aontaithe téarmaí tagartha aon scéim úr do na meáin (cló, idirlíon srl.,) a chur faoi bhráid an Bhoird.

Aontaithe cuireadh a thabhairt do P. Ó Ceithearnaigh cur i láthair a dhéanamh maidir le forbairt na hearnála.

Liam Ó Maolmhichil
Cathaoirleach

Miontuairisci an 75ú cruinniú d'Fhoras na Gaeilge a tionóladh Dé hAoine 19 Meitheamh 2009 i gCeannaras Fhoras na Gaeilge, Baile Átha Cliath.

I láthair: L. Ó Maolmhichil (Cathaoirleach), É. Kinch, D. Ó Murchú, M. Mac Ruairí, P. Ó Biadha, S. Breathnach, M. Nic Giolla Mhichil, Á. Andrews, D. Ó Béarra, L. Bhreatnach, A. Nic Chárthaigh agus L. Kennedy.

Ag freastal: F. Mac an Fhailligh (Príomhfeidhmeannach), T. Ó Ruairc (Leas-Phriomhfeidhmeannach / Stiúrthóir Seirbhís Oideachais), É. Ó hArgáin (Rúnaí), M. Ó Riordáin, N. Ni Ógáin agus S. Uí Choinne

Leithseáil: E. Mac Cormaic (Leas-Chathaoirleach), C. Nic Pháidín agus N. Henry.

01.75 MIONTUAIRISCÍ AGUS NITHE AG ÉIRÍ ASTU

Bhí plé ann faoi na miontuairisci den 17 Aibreán agus aontaioadh go leasófaí an abairt 'Luaign comhála amháin gurb iad an t-oideachas agus an óige an dá réimse is tábhachtai don Bhoed' go 'Luaign comhála amháin go raibh an t-oideachas agus an óige i measc na néimsí is tábhachtai don Bhoed'.

Gluacadh le miontuairisci 17 Aibreán.

Bhí plé ann faoi na miontuairisci don seisiún iata den 15 Bealtaine. Cuireadh in iúl nach mbeadh an Chultúrfánn i nDóire i bhfeargas le haghaidh cruinnithe i mí Iúil agus aontaioadh go réidhialfai an cruinntí Boird ar 16 & 17 Iúil i mBéal Feirste.

Aontaioadh go gcaisíof eolas ar fáil maidir le hionadaithe atá aistínnithe ag an Bhoed le feidhmí ar choistí seachtracha agus na tréimhseanna i geist.

02.75 TUAIRISC MAZARS AR AN ATHBHREITHNIÚ AR NA hEAGRAIS BHUNMHAOINITHE

Níor pléadh an mhír seo.

03.75 PLEAN GNÓ 2009 – LEAGAN LEASAITHE

Cuireadh in iúl gar thug an CATT suntas don Phlean Gnó i mí Eanáir ach nár faomhadh é fós. Thug S. Ó Cearsaigh tuairisc ar leagan usáidíntaíthe den Phlean Gnó. Gluacadh leis an Phlean Gnó ach na leasaithe ar aontaioadh ortha a bheith curtha i bhfeidhm ar an tús. Aontaioadh go dtíbharfaí cead don Chathaoirleach agus don Phriomhfeidhmeannach leasaithe a chur i bhfeidhm ar an Phlean sa chás go mbeadh maoiniú breise ar fáil ach sa chás go mbeadh gearradh móré le déantaíthe go mbunófaí coiste speisialta den Bhoed chun an scéala a phlé.

04.75 TUAIRISC ÓN gCOISTE NUACHTÁN AGUS IRISÍ

Bhí plé ag an Bhoed faoi Mbóinéar Teo. Thug Cathaoirleach an Choiste Nuachtán agus Irisí tuairisc ar an staid reatha agus scáipeadh eolas ar na comháiltai maidir le cuntas an chomhlactha. Mhol sé gurbh fhear cló leis an tairiscint reatha. (€355,000 sa bhliain go ceann ceithre bliana). Cuireadh in iúl go gcaithfi an comháiltas a fhoghart arís dí ndéanfaí aon altrí ar na coimfollacha. Aontaioadh sineadh amu 4/5 mhí a thairiscint do Mbóinéar Teo., ag an ríta sua thuashuaite agus tairiscintí a lorg sa chás nach mbeadh Mbóinéar Teo., sísta leanduit ar aghaidh.

Aontaioadh go ndéanfaí preasráiteas a ullmhí agus a eisíoint.

Cheadaigh an Bord suim nach mó ná €27,500 a chur ar fáil d'Óideas Gael, i.e. (€5,500 an t-eagráin) chun an iris leictreonach www.beo.ie a fhoilsíte idir 1 Lúnasa agus 31 Nollaig 2009.

Tháinig an tAire Éamon Ó Cuív, TD, Aire Gnóthaf Pobail, Tuithe agus Gaeltachta (RGPTG), S. Ó hAghmaill, Rínaí Cúnta na RGPTG agus D. Ó Briain, Priomhoifigeach na RGPTG isteach sa chruinniú ag an phointe seo.

Chuir an Cathaoirleach fíilte roimh an Aire agus na hoifighí a bhí in éineacht leis. Mhol an tAire an obair a bhí ar siúl ag an Fhoras maidir le cuidiú le feidhmíú Acht na dtTeangacha Oifigiúla (2003): An Séalá Credíðáinse d'Aistritheoirí, www.focal.ie . www.freagair.ie, cuimhní aistríocháin agus ariale.

Pléadh na gróthai a leanas leis an Aire:

- Ról Fhoras na Gaeilge agus Pleas 2028,
- Dilíréí agus cursaí fostaofochta i bhfhoras na Gaeilge,
- An tAthbhreithníú ar na heagrás bhunmhacainthe,
- An tAthbhreithníú ar an Chraigdeán Oifigiúil,
- Córás Fhoras na Gaeilge, agus
- Tuarascilachá agus Cumarsáidh bliantúil.

Ghabh an Príomhfeidhmeannach buiochus leis an Aire as an mholadh a thug sé d'obair an Fhorais agus as theacht chaig an chruinniú.

06.75 MÁISTIR GHRÉASÁIN AN FHORAIS 2009/2010

Aontaodh sineadh míosa go dtí 31 Deireadh Fómhair 2009 a chur leis an choradh reatha le MediaOne agus tairiscint poiblí sua a réachtáil don seirbhís. Aontaodh na téarmaí tagartha don athbhearadh ar an suíomh www.gaeilge.ie a scipeadh ar na comháiltai mar eolas mar aon le sonraití poist an Máistir Ghréasáin.

06.75 MOLTAÍ Ó CHOISTE NA nDEONTAS

D'fhág M. Nic Giolla Mhichíl an seomra mar gheall ar bhaol choimhleint leasa.

Seim scoláireachtaí tríú leibhéal

Eagraischt	Cód uimhir	Méid iarrtha
Piontar, DCU	0801548	€15,443.94

Moladh deontas nach mó ná €7,500 a chur ar fáil d'Phiontar.

Seim ghaelscolafochta na gColáistí Oideachais

Eagraischt	Cód uimhir	Méid iarrtha
Coláiste Ollscoile Naomh Muire	0801546	€3,000

Aontaodh go gcuiríonn an fhoirm cheart amach chuig an iarrthóir le comhlionadh le go mbeadh measáin déanta ar an iarratas in am don chruinniú Boird i mbf fáil.

Moladh suim nach mó ná €21,350 do na scéimeanna tríú leibhéal, Seim scoláireachtaí tríú leibhéal agus Seim Ghaelscolafochta na gColáistí Oideachais, do 2009.

Ghlac an Bord leis na moltaí seo.

D'fhill M. Nic Giolla Mhichil ag an phointe seo.

Eagraiocht	Cód uimhir	Méid iarrtha
Aisling Ghéar	0901594	£85,000

Moladh deontas nach mó na £85,000 a chur ar fáil d'Aisling Ghéar. (£70,000 in 2009 agus £15,000 don tréimhse Eanáir go Aibreán 2010)

Eagraiocht	Cód uimhir	Méid iarrtha
An Béal Binn Teoranta	0901632	€70,000

Moladh deontas nach mó ná €69,291 a chur ar fáil don Béal Binn Teoranta don tréimhse Eanáir go Nollaig 2009.

Clár na Leabhar Gaeilge

Scímeanna Scribhneoirreachta Chlár na Leabhar Gaeilge

Moladh suim nach mó ná €230,200 do Scímeanna Scribhneoirreachta Chlár na Leabhar Gaeilge, mar a shonraitear in Agusín 1 iad, briste síos mar seo a leanas:

Scéim	2009	2010	2011	2012
Scéim na gComisiún 2009	110,900	79,800	13,800	2,000
Scéim na nÓidí 2009	7,500	15,600	Ni/bh	Ni/bh
Scéim na Scoláreachtaí Taighde 2009	600	Ni/bh	Ni/bh	Ni/bh
	119,000	95,400	13,800	2,000

Cumann Leabharfoilsitheoiri Éireann (CLÉ)

Moladh suim nach mó ná €30,000 a chur ar fáil do CLÉ leis na gníomhaiochtaí seo a leanas a ráidíonn don tréimhse 1 Iúil 2009 go 31 Nollaig 2009, ach plean comhaontaithe a chur ar fáil:

- Díolachán direach
- Seachtain Mbóir na Leabhar Éireannach
- Dlíleachán Idirmáisiúnta
- Turas Údar / Eagarthóirí

Ghlac an Bord leis na moltaí seo.

Tugadh suntas den Nóta Eolais maidir le Straitéis Maciníthe agus don Tuarisc ar Chomhfhreagras.

Ghlac an Bord leis an rún leanairí a leanas ó Choiste na nDeontas maidir le miontuairisci ag seansún iata:

"Sa chás go bhfuil seansún iata le bheith ag an Bhord, bheadh an Cathaoirleach nō an Leas-Chathaoirleach nō ionadúil Boird thar a gceann freagach as plé leis an

Phrionmhfeidhmeannach faoi na socruithe ar fad a eascaonta as sin, go hárithé mireanna an chláir a dceastaonn freastal an fheidhmeannais dóibh.
Scoífar ord an chláir roimh ré ar an agnathbhealach."

07.75 TUAIRESCE Ó CHOISTE CHOLMCILLE

D'fhág M. Nic Giolla Mhichil an seomra mar gheall ar bhaol choimhleas leasa.
Cuireadh in iúl go raibh ceithre dhéontas le faomhadh ag an Bhord.

Ainm	Molta
Cearcall Gaidhlíg Lanraig agus Tuath	£3,100
TG4	£3,500
Gaeil-Linn / Cumann na Gaidhlíg	£14,000
An Crúinneachadh Lochabhair	£3,500

Ghlac an Bord leis an mbholadh.

D'fhili M. Nic Giolla Mhichil ag an phointe seo.

Aontaodh go gairfeadh an Príomhfeidhmeannach tuairisc għairid le chéile don chéad chruinniú Boird eile maidir le Colmcille.

08.75 RÁITEAS CAITEACHAIS GO DTÍ 31 BEALTAINE 2009 AGUS BUISÉAD ATHBHREITHNITHE GO DTÍ 31 NOLLAIG 2009

Scaipeadh Ráiteas Caiteachais go dtí 31 Bealtaine 2009 maraon le buiséad athbhreithnithe go 31/12/2009.

Għlax an Bord leis.

09.75 NÓTA EOLÁIS MAIDIR LE hIARRATAIS AR DHEONTAIS

Thug an Bord suntas don nota eolais maidir le hiarratais ar dhéontais.
Arda idh u ceist aris faoi na huusterainnecha ta'rmilgħie. Cuireadh in iúl gur mar seo a bhí bunaithe ar mħed an iernat is an bħliajn amħali:
Clarbhainstecir: suas go €3,000 / £2,000.
Stiðrħo: suas go €12,000 / £8,000
Príomhfeidhmeannach: suas go €50,000 / £30,000
agus go raibh seo faċfa ag an CATT sa mheamram airgeadais.

10.75 TUAIRISC AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH

Chuir an Príomhfeidhmeannach in iúl:

- Go raibh na Ranna Urrafočta ag lorg tuairim an Bhoird ar an athbhreithni u na heagruix bħumhaqin.

D'aontaigh an Bord cur in iúl do na Ranna Urrafočta gur thaig an Bied tibbħacht na ceiste agus go raibh i geiest tabħbart faoi.

- Go raibh RCEF burtha nach bħfuair siad miqtuairisci Boird des 17 Aibrean ná ón Choiste Isiūċċa den 16 Aibrean ná 14 Bealtaine fós.
- Go raibh an tuairisc ar an intiċċodha u rinne an RGPTG ar an Fhoras ā scriobb.
- Gur iarr na ranna Urrafočta go bpléiġi an Clár Rieska ag an chruinniú Boird i mí lil agus għalli as ratiha as seo amach.
- Go raibh athbhreithni u le dénamb ar an Mheamram Airgeadais ag na Ranna Urrafočta agus an CATT.

D'aontaigh an Bord go ndélanfahd an Coiste Isiūċċa moltaí faoin Mheamram Airgeadais a chur fuoi bħrifid an Bhoird.

- Go raibh cruinnid ag Coiste na bPriomhfeidhmeannach ar an Scéim Phinsean Thuaith/Theas ag ar tuairisciadh go raibh gach plípéraachas a bhí ag teastáil curtha ar fáil ag Foras na Gaeilge faoin sprioc is deanaí.
- Gur cuireadh an suíomh madraeartha www.gacilge.ie ar fáil ar 29 Bealtaine 2009.
- Go raibh polasaí ar "Safeguarding Vulnerable Groups" á ullmhú i geomhar le Bord na hUltaise.
- Go raibh na scruitheáil ndéarann maidir le cur i láthair ar obair an Fheais don choiste CAL, ag Stormont ar 08 Meán Fómhair.
- Go raibh ceapacháin le déanamh ar:

Choiste Léann na Gaeilge ag Acadamh Ríoga na hÉireann:

Moladh An Dr. Ríona Ní Fhlighil, Coláiste Phádraig, Droim Conrach.

Choiste Feidhmíthe maidir le Scéim Ghaeilge 2009-2012 an Gharda Siochána:

Moladh Éamonn Ó hArgáin

Ghilac an Bord leis na molfat.

D'íar an Cathaoirleach go mbeadh diláirí mar mhír ar an chlár ag an chéad cheannais Boird eile.

11.75 COMHFHREAGRAS

Scainpeadh cóip de litir a fuarthas ón Aire Gregory Campbell, MP, MLA ag cur in iúl nach mbeadh sé ábalta freastal ar an Chruinnidh Boird.

12.75 TUAIRISC OIBRE

Thug an Boed suntas don Tuairisc Oibee,

Tá fáisnéis fíghtha gan noctadh anseo ar fáisnéis i atá díolmaithe faoi Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chóid Cleachtas maidir le Saoril Fuisnéise.

13.75 AON GHNÓ EILE

Glacadh leis an athrú ar na buanorduithe a nótalaadh ar 24 Bealtaine:

Má chailleann bell choiste trí chrúinnid i ndiaidh a chéile den choiste labhródh Cathaoirleach an choiste leis an bhall. Labhródh Cathaoirleach an choiste le Cathaoirleach an Bhoird agus címfidh Cathaoirleach an Bhoird ballraofcht an bhaill ar an choiste a chur faoi bhráid an Bhoird más cuí.

Iarradh ar an Phromhfeidhmeannach an t-athrú seo a chur in iúl do na Ranna Uimiochta agus don Chomhránaíocht ag an CATT

14.75 TUAIRISC ÓN CHOISTE INIÚCHTA

Aontaofodh, as siocair Cathaoirleach an Choiste Iniúchta a bheith as láthair, aon phlé ar an mhír seo a chur siar.

Aiguisin I

Seáimeanna Scribhneoirreachta Chlár na Leabhar Gaeilge

Scoilinn na gCodimistíún

*Cíos Is-Cheannachtais
Scribhneoir*

Réimse	Méid iarrtha	Moltó	Ruiséad measta 69	Ruiséad measta 2010	Ruiséad measta 2011	Ruiséad measta 2012
Pól Ó Muirí	Aibhar leithreoreachta do dháine deag - sceál grá le linn cogadh	8,000	0	0	0	0
Pádraig Ó Siadhail	Ursóil - físeán an mburghaibh	10,000	8,000	-4,800	3,200	0
Lochlainn Ó Tuarainz	Beathaisnéis	15,000	6,000	1,200	2,400	2,400
Róirín Mac an Fháire	Beathaisnéis spóirt	15,000	11,000	2,200	4,400	4,400
CÍOS Is-Cheannachta	Riarscán	4,000	3,000	0	1,000	2,000
Iomáin	Iomáin	52,000	28,000	8,200	10,000	7,800

Cíos Life

Réimse	Méid iarrtha	Moltó	Ruiséad measta 69	Ruiséad measta 2010	Ruiséad measta 2011	Ruiséad measta 2012
Siobhán Parkinson	Ursóil do dhaoine ógra	15,000	11,000	2,200	8,800	8,800
Eilís Ni Dhuibhne	Ursóil do dhéagóirí	11,000	11,000	2,200	8,800	8,800

Ogra Ni Choltáin	Gearasúiltear do dhéagóiri	10,000	8,000	1,600	6,400	
Liam Ó Muiríle	Úrsceáil bhreacáin/réachta/eacúchacht	10,500	8,000	8,000	0	
Alex Hijmans	Prós éadromfíscean an mhargadh	10,000	8,000	1,600	6,400	
Máirtín Mac an Tormáire	Saothair Éisimise	9,500	0	0	0	
Cóis Life	Ríarsaibh	6,000	5,000	0	1,000	4,000
Iomáin	72,000	\$1,000	15,600	31,400	4,000	0

Coisteoir

Scríbhneoir	Réimse	Míld iarraítha	Méltá	Baiscónad measta 09	Baiscónad measta 2010	Baiscónad measta 2011	Baiscónad measta 2012
A. Ó Domhnaill	Úrsceáil do dhaoine óga	5,000	0	0	0	0	0
N. Úi Mhiodáin	Piseán do dhaoine óga	4,000	-4,000	2,400	1,600	0	0
P. Mac an Bhainid	Saothair do dhaoine óga	4,000	-4,000	4,000	0	0	0
S. Úa Ceardaigh	Úrsceáil do dhéagóiri	2,500	0	0	0	0	0
B. Ó Banáill	Úrsceáil do dhéagóiri	5,500	0	0	0	0	0
Bridly Jenkins-Ribó	Leabhar fantaclochta do dhéagóiri	4,000	0	0	0	0	0
M. Ó Ruairc	Úrsceáil d'fhoghlaimtear fíada	8,000	6,000	3,600	2,400		

S. Ó Meara	Úrscéal d'fhoghlaimmeoirí fíasta	3,000	0	0	0	0
C. Nic Aoidh	Cnusach gráarscéalta	15,000	0	0	0	
D. Breanán	Cnusach gráarscéalta	7,000	0	0	0	
F. Ó Murchadha	Ficsean an mbhargadh - úrscéal	4,000	0	0	0	0
P. Mac an Bhaird	Cnusach filiochta	3,000	0	0	0	
C. Nic Aodh	Cnusach filiochta	15,000	6,000	6,000	0	0
Ceaití Ní Bhíldidín	Filiocht	4,000	4,000	4,000		
S. Ó Costello & C. Ó Buíollín	Prós filiúiseacháit líne	15,000	0	0	0	0
Una O'Boyle	Fianáis	15,000	0	0	0	0
M. Ó Brátháin	Prós filiúise	5,000	5,000	5,000		
M. Hussey	Saothair fírentise - coláistíoch	10,000	0	0	0	0
M. Hussey	Saothair fírentise - Iomána deimhna	5,000	0	0	0	0
D. Ó Gráinne	Leabhar staire & beathaisceáilis	12,000	0	0	0	0
R. Ó Súilleibh	Saothair fírentise	4,000	0	0	0	0
P. Ó Fearail	Beathaisceáis	12,000	0	0	0	0
Liam Ó Ruáin	Beathaisceáis	3,000	0	0	0	0
A. Ó Cathasaigh	Beathaisceáis	15,000	6,000	3,600	2,400	
Ceoicéim	Riarachán	24,000	7,000	3,000	4,000	
	Bonáin	206,000	42,000	31,000	10,000	0

Fáilte Fáidí

Scribhneoir	Réimse	Méid iarrfha	Moltó	Buiséad measta 09	Buiséad measta 2010	Buiséad measta 2011	Buiséad measta 2012
A. Nic Giolla Bhríghde	Pictiúrlabhar do pháistí	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
P. Forde	Pictiúrlabhar do pháistí	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
B. Briathach	Pictiúrlabhar do pháistí	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
T. Mac Dhonnagáin	Cnásach amhrán do pháistí	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000
A. Garavaglia	Saothair filiúiseise do dhóine óga	10,000	0	0	0	0	0
S. Ó Gráinne	Agallainn beirne	9,000	0	0	0	0	0
B. Ni Shúilleabháin	Dánta traistilínta	10,000	7,000	1,400	5,600	5,600	5,600
T. Mac Dhomhnaill	Prós fáinseachasónáilis	15,000	11,000	2,200	8,500	8,500	8,500
Fáilte Fáidí	Riomachán	8,000	6,000	4,000	2,000	2,000	2,000
	Iomlán	68,000	40,000	19,600	18,400	2,000	0

Leabhar Breac

Scribhneoir	Réimse	Méid iarrfha	Moltó	Buiséad measta 09	Buiséad measta 2010	Buiséad measta 2011	Buiséad measta 2012
D. Scodláid	Saothair do pháistí	7,500	0	0	0	0	0
D. Ó Séadáil	Saothair do dhéagóirí	10,000	0	0	0	0	0
L. Mac Cártháin	Úrscéal do dhéagóirí	15,000	10,000	10,000	0	0	0

S. Mac Mathúna	Uisceadán do cheangóirí	15,000	11,000	11,000	
Leabhar Bevac	Riaracháin	4,000	2,000	2,000	
	Iomlán	51,250	23,000	21,000	2,000
				0	0

Cliú Mhainistí Eo

Scribhneoir	Réimse	Méid iarrthára	Moltá	Buiséad meastá 09	Buiséad meastá 2010	Buiséad meastá 2011	Buiséad meastá 2012
A. Ní Ghlinn	Filioscáth do leithbeoirí óga	10,000	9,000	5,400	3,600		
Caoimhghín Óg	Riarachán	1,000	1,000		1,000		
	Iomlán	11,000	10,000	5,400	4,600	0	0

An Sagart

Scribhneoir	Réimse	Méid iarrthára	Moltá	Buiséad meastá 09	Buiséad meastá 2010	Buiséad meastá 2011	Buiséad meastá 2012
M. Ni Murchú	Dramácht do dhoine óga	10,000	5,000	3,000	2,000		
An Sagart	Riarachán	1,000	1,000		1,000		
	Iomlán	11,000	6,000	3,000	3,000	0	0

An Gáis

Scribhneoir	Réimse	Méid iarrthára	Moltá	Buiséad meastá 09	Buiséad meastá 2010	Buiséad meastá 2011	Buiséad meastá 2012

E. Ni Dhonnchadha	Cumadairíseach do dhaoine óga	4,000	4,000	4,000	0	
An Gáin	Riarráid					
	Komóidín	4,000	4,000	4,000	0	0

Air Gníomhaid Mhór

Scribhneoir	Réimse	Moladh lárrtha	Moladh meastú 09	Bulséad meastú 2010	Bulséad meastú 2011	Bulséad meastú 2012
C. Nic Sheilín	Cumadairíseach do dhaoine óga	10,000	2,500	2,500	0	
Taighde amháin i bhreath foltú i gceist	Rianscánán					
Iomlán		10,000	2,500	2,500	0	0

Mórtíomán	485,590	206,590	110,900	79,890	13,690	2,000
-----------	---------	---------	---------	--------	--------	-------

Scéim na nOidí

Abhar Scribhneora	Réimse	Moladh	Dreontas	Bulséad meastú 09	Bulséad meastú 2010	Bulséad meastú 2012
Colm Ó Ceardaún	Prós eachtraíochta	Gleacadh	3650	1000	2160	

Cáinéar Ni Chéimínín	Filíocht; ailt nuachtáin agus lármhaistíuma	Gaeach	3850	1500	2350
Peigseas Mac a Bhaird	Filíocht	Gaeach	3850	1000	2850
Tiarán Óg Háil	Fionncaill diláinn, beatháineann, geumcaillta	Dúrlí	0	0	0
Órla Ni Choleain	Físeán, geumscóilína, úrscaillín	Gaeach	3850	1500	2350
Píleán Ni Dhuinn	Póis, úrscóil	Gaeach	3850	1000	2850
Briú Ni Chualán	Drámaíoch	Gaeach	3850	1500	2350
Iomán					
			23100	7500	15650

Scéim na Scoltaintreachais Teangeolaíochta

Scribhneoir	Réimse literártha	Méid iarrthára	Bulsáid meastá 09	Bulsáid meastá 2010	Bulsáid meastá 2011
Dónal Ó Máirín	Stair nu hEireann; cláir poist a pháist ceolaithe polaitíochta agus i gcáirteán mac an gpoibse.	1,515.00	0.00	0.00	
Carina Ni Chonaill	Drámaíochta in Gaeilge; antráchtas agus chomhartha; An geumcaill, scríbhneora do dhramaí óige.	3,000.00	0.00	0.00	
Sabrina Ni Shéarbhach	Filíocht agus scríbhneoir den óige	9,600.00	0.00	0.00	
Dorothy Mac Sylvagh	Dáirí agus aistí	3,000.00	600.00	600.00	
Aine Ni Ghlasáin	Spórt aistí i ngach goil den stráicht ach le zoomed blánta ag óirí ar farrachta do lítheáil óige.	3,000.00	0.00	0.00	
Niamh Ni Lochlann	An Pháistíoch	430.00	0.00	0.00	

Rosie Ni Dhuine	L'Instit,Prie, Relocation	6,000.00	0.00	0.00	
Iomáise		26,575.80	600.00	600.00	0.00

Mionóláin na schimseanna scribhneoireachta	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
	230,290.00	119,200.00	95,400.00	12,000	2,000					

Miontuairisci an 76ú cruinníú d'Fhoras na Gaeilge a tionóladh Déardaoine 16 Iúil agus Dé hAoine 17 Iúil 2009 in oifigi Fhoras na Gaeilge, Béal Feirste.

Déardaoine 16 Iúil 2009

I láthair: Liam Ó Maoilchíil (Cathaoirleach), É. Mac Cormaic (Leas-Chathaoirleach), C. Nic Pháidín, É. Kinch, D. Ó Murchú, M. Mac Ruairí, P. Ó Biadha, M. Nic Giolla Mhichíl, Á. Andrews, A. Nic Chárthaigh, S. Breathnach

Ag freastal: F. Mac an Phailigh (Príomhfeidhmeannach), T. Ó Raife (Leas-Príomhfeidhmeannach / Stiúrthóir Seirbhisi Oideachais), M. Ó Ríordáin, N. Ni Ógáin agus S. Uí Choinne.

Leithscéal: L. Kennedy, D. Ó Béarra, L. Bhreatnach, N. Henry, P. Gallagher agus É. Ó hArgáin.

01.76 TUAIRISC MAZARS AR AN ATHBHREITHNIÚ AR NA hEAGRAIS BHUNMHAOINITHE

Tugadh cur sios ar an phlé a bhí ann ag an chruinníú den CATT ar 09 Iúil 2009 maidir leis an ábhar seo. Leán plé faoin athbhreithniú ar na heagrasí agus roghanna éagsúla maoinithe sa todhchaí. Aontaithe go gcuirfí comhchoiste le chéile le moltaí a dhéanamh faoin phróiseas bunmhaointithe agus le hamscíல a leagan síos dó. Ar an chomhchoiste seo beidh Cathaoirleach Choiste na nDeontas, Cathaoirleach an Choiste Polasaí agus Pleánila agus comhala amhláin as gach Coiste aca. Aontaithe go ndéanfadh an Coiste seo agas an feidhmeansas cur i láthair ar na díshláin srl ag cruinntí leis na heagrasí. Aontaithe go gurfeadh an Cathaoirleach agus an Príomhfeidhmeannach litir chuig na heagrasí, ar son an Bhoird, ag cur in iúil go raibh Foras na Gaeilge ag plé an phróiseas maoinithe. Aontaithe go gurfeadh an Comhchoiste litir chuig an Aire Ó Cuív ag cur sios ar an chur chaise agus na hamsíல.

02.76 STRAITÉIS IDIRLÍN DON ÓIGE

Tháinig B. Mac Craith, Feidhmeannach Sinsearach: Teicneolafocht na Faisnéise agus T. Ni Longáin, MediaOne, isteach don mhír seo. Bhí plé ag an Bhoed faoin chípéis maidir le straitéis idirlín den óige a bhí faoina mbraíid. Aontaithe go ndéanfaí an straitéis a nójáil. Aontaithe ar phróiseas comhairlitíocháin 10 seachtain dostraitéis. Aontaithe chomh maith go dtiocfaidh an feidhmeansas ar ais le chípéis breise a chumsoadh:

- Straitéis beachtaithe i gcomhthéacs an phróiseas chomhairliúcháin, a chumsoadh taighde ar a bhfuil ag tarlú i dtéangacha diríthe eile,
- Plean gnímh agus búséad.

03.76 TUAIRISC ÓN CHOISTE POLASAÍ AGUS PLEANÁLA

Glacadh leis an rún leasaithe seo ón Choiste maidir le seirbhís rúsafochtia ag cruinntí iata den Bhoird: 'Ceapfaidh Bord Fhoras na Gaeilge comhala Boird le feidhmíodh mar rínaí ag aon seisiún iata atá ag cruinntí den Bhoed. Beidh ar an chomhala seo idirghabháil a dhéanamh leis an Phríomhfeidhmeannach maidir le miontuairisci, cinní agus aon scórú eile ón seisiún seo.'

04.76 NÓTA EOLAIS MAIDIR LE COLMCILLE

Thug an Boed suntas don nótá eolaí agus cuireadh in iúl go mbeadh an chéad chruinniú eile den Choiste ann ar 8 & 9 Deireadh Fómhair 2009 in Albain.

05.76 IONADAÍOCHT AR CHOISTÍ SEACHTRACHA

D'fhág C. Nic Pháidín an cruinntí mar gheall ar bhaol choimhleáit leasa.

Bhf liosta d'ionadaithe an Phorais ar choistí faoi bhriúid an Bhoird mar colas. Ceapadh ionadaithe mua an Phorais ar choistí seachtracha mar atá leagtha amach in Aigaisín 1. Aontasodh go mbeadh tuairisc scriofa bhliantúil ó na hionadaithe ar na coistí éagsúla ar fáil don Bhoird.

D'fhill C. Nic Pháidín ag an pheointe seo.

06.76 TUAIRISC AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH

Chuir an Priomhfeidhmeannach in iúl:

- Go raibh cruinntí CATT ann Déardaoin 9 Iúil 2009 i nGaeilge Dobhair agus thug sé tuairisc ó bhéal ar an chruinniú.
- Go raibh cruinntí ag Comhdháil Náisiúnta na Gaeilge agus ag Pobal leis an Aire Ó Cuív ar 01 Iúil 2009 agus go raibh sé fén agus T. Ó Ruairc i láthair.
- Go raibh plé ag dul ar aghaidh le CCEA maidir leis an mhaoiniú atá curtha ar fáil ag an Roinn Oideachais dóibh le haghaidh líseanna agus go raibh coiste comhairleach le buntí agus go rabhthas ag siúl go mbeadh ionadaslocht ag an Phors air.
- Gur dirigh le 19 aistritheoir sa scrúdú deireanach le haghaidh Séala an Aistríocháin agus go bhfuil 142 aistritheoir creidiúnaithe ar phainéal an Phorais anois.
- Go raibh cruinntí ag an Leas-Chathaoirleach agus aige fén leis an Roinn Gaofhais Pobail, Tuismithe agus Gaeltachta ar 13 Iúil 2009 ag ar cuireadh in iúl go raibh gach colas maidir le cursaí pinsean curtha ar fáil.
- Go raibh an t-iníúchadh suímh ar ríleáis airgeadais Phoras na Gaeilge 2008 ar siúl fací láthair ag Ofisig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste.
- Go raibh fráma tagartha le haghaidh 'Quality Control Indicators' ullmhaithe ag an Roinn Cultúir, Ealaíon agus Fóilliochta, i goomhar le círeacht na Roinne Oideachais, do na heagrasí a mbainonn siad. Scuaipéadh cónaí ar na comháití mar eolás.
- Go raibh cruinntí ag Beid an European Federation of National Institutions for Language (EFNIL) i gceannáras an Phorais ar 30 Meitheamh 2009 agus go mbeadh an chomhdháil bhliantúil ar siúl i gCaisleán Bháile Átha Cliath ar 4 agus 5 Samhain 2009.
- Go mbeadh cruinntí ag Network for the Promotion of Linguistic Diversity (NPLD) sa cheannáras ar 23 Iúil 2009.
- Gur chuir an Roinn Airgeadais in iúl do Choiste na bPriomhfeidhmeannach don Seimh Pinsean Thuaidh/Theas nach mbaineann an Seimh Dhreasaithe Luathscor ná an cosc ar eacrafocht atá i bhfeidhm sa tséirbhís phoiblí ó dheas leis na Comhlachtaí Forfheidhmithe Thuaidh/Theas.

07.76 NOTA EOLAIS MAIDIR LE HIARRATAIS AR DHEONTAIS

Thug an Boed suntas don nótá eolaí maidir le hiarratais ar dheontais.

Dé hAoine 17 Iúil 2009

I bháthair: Liam Ó Maolmhichil (Cathaoirleach), É. Mac Cormaic (Leaschathaoirleach), C. Nic Pháidín, É. Kinch, D. Ó Muinchá, M. Mac Ruairí, P. Ó Biadha, M. Nic Giolla Mhichil, Á. Andrews, A. Nic Chárthaigh, S. Breathnach agus L. Bhreatnach.

Ag freastal: F. Mac an Fhailligh (Príomhfeidhmeannach), T. Ó Ruairc (Leas-Phríomhfeidhmeannach/Stiúrthóir Seirbhís Oideachais), M. Ó Riordáin, N. Ni Ógáin agus S. Úi Cheinne.

Leithscéal: L. Kennedy, D. Ó Béarra, N. Henry, P. Gallagher agus É. Ó hArgáin.

09.76 MIONTUAIRISCÍ AGUS NITHE AG ÉIRÍ ASTU

Scaipeadh cíp leasaithe de mhiontuairiscí ó chruinnidh Boird den 15 Bealtaine. Moladh roinnt leasaithe eile agus aontaíodh go blíeifi iad ag seisiún iata den Bhord ag deireadh an chruimhthe. Aontaíodh go scáipí an Meamhran Airgeadais ar na comháitaf ars agus go n-allmhódh an Coiste Inishteachta moltaf don Bhord don athbhreithníodh atá beartaithe ag na Ranna Urrafochta air.

Scaipeadh cíp leasaithe de na miontuairiscí den 19 Meitheamh 2009.

09.76 TUAIRISC OIBRE

Thug an Bord suntas don tuairisc oibre agus mholt siad an leagan amach nua.

10.76 RÁITEAS CAITEACHAIS GO DTÍ 30 MEITHEAMH 2009 AGUS BUISEÁD ATHBHREITHNITHE GO 31 NOLLAIG 2009

Bhí plé ann fací na réimsí leasáin bhais cinnéidh an rialtais ó dheas maidir le laghdú 8% a lorg ó sholáthróiri seirbhisi. (S180/20/10/0964C).

Nótáil an Bord an Ráiteas Caiteachais go dtí 30 Meitheamh 2009 agus ghlac siad leis an bhaiséad athbhreithnithe go 31 Nollaig 2009.

Thug an Bord cead don Chathaoirleach, i goomhar leis an Phríomhfeidhmeannach, athrúilte a cheadáir an bhaiséad athbhreithnithe san idirfheimhse go dtí an chéad chruinnidh Boird eile.

11.76 COMHFIREAGRAS

Ní raibh aon chomhfhireagras le plé.

12.76 TUAIRISC ÓN CHOISTE NUACHTÁN AGUS IRISÍ

Aontaíodh níos a chur, in aithnair, le próiseas tairisceana le haghaidh nuachtán seachtainiúil Gaeilge. Aontaíodh chomh maith go n-allmhódh an Coiste straitéis chuimsitheach d'earnáil na meáin Gaeilge idir seo agus deireadh na bliana.

13.76 MÁISTIR GRÉASÁIN AN FHORAIS 2009/2010

Bhí nota eolais fací bhráid an Bhoird maidir le hobair an mháistir gréasáin. Aontaíodh ar chonradh seirbhise bliana le haghaidh mháistir gréasáin a fhógaírt.

14.76 TUAIRISC Ó CHOISTE AN FHOCLÓRA

Nótaí an Bord an tuairisc ráithisil.

Tuairisciúd go raibh an Coiste ag réiteach pleanaí eile sa chás go dteipfeadh ar an Phoras na heochairphoist a bhí lorgtha a lionadh.

15.76 DÍLARÚ FHORAS NA GAEILGE

Chuir an Príomhfeidhmeannach in iúl go raibh sé i gceist aige na poist i nGaoth Dobhair a fhogairt muna mbeadh data ar fáil maidir le cruinní sa Chúirt Oibreachais faoi dheireadh an lae.

16.76 MOLTAÍ Ó CHOISTE NA nDEONTAS

D'fhág Á. Andrews an cruinní mar gheall ar bhaol choimhlint leasa.

Campaí Samhraidh

Egraíocht	Códuimhir	Méid iarrtha	Méid molta 2009
Cumann Cultúrtha Mhic Reachtain - Campa Samhraidh Mhic Reachtain	0901640.17	€2,040stg	€2,040stg
An Droichead - Campa Samhraidh 1	0901640.18	€3,500stg	€3,500stg
An Droichead - Campa Samhraidh 2	0901640.19	€3,500stg	€3,500stg
Gaeilge Locha Riach - Campa Bhatáil Locha Riach	0901640.20	€2,428.68	€2,428.68
Ionad Uibh Eachach - Ionad Uibh Eachach Scéim Samhraidh	0901640.24	€3,500stg	€3,500stg
Na Macallaí - Campa Samhraidh na Sláinte	0901640.25	€3,570	Dúilte
Ógras - Campa Mhainistír na gCorann	0901640.28	€790	€770
Ógras - Gaelscoil Aongán	0901640.29	€640	€640
Ógras - Campa Siúlabh Luachra	0901640.30	€700	€700
Ógras - Campa Samhraidh Ógras Uachtar Árd	0901640.31	€2,900	€2,900
Ógras - Campa Samhraidh Ógras Áras na nGael	0901640.32	€2,500	€2,500
Ógras - Campa Samhraidh Ógras an Ghráináin	0901640.33	€3,500stg	Dúilte
Togra Mhaigh Eo - Clár Chláirne Mhairs	0901640.35	€1,400	Dúilte

Seimh Imseachtaí Óige

Eagraíocht	Códuimhir	Méid iarrtha	Méid molta
Cumann Cultúrtha Mhic Reachtain - Club Óige - Ceardáin Gaeilge d'íarmhálaí na mbunscoileanna Iain-Ghaeilge	0901640.45	€2,320stg	Dúilte
An Droichead	0901640.48	€3,484stg	€3,484stg (2009)

-Óige Feirste! Clár Óige an Phobhair 2009			
An Droichead	0901640.49	£3,484stg	€3,484stg (2010)
- Óige Feirste! Clár Óige an Earraigh 2010			
An Gaeilgeas	0901640.50	£3,120stg	Dúiné
- Spraoi			
Gíor na Móra	0901640.55	£3,500stg	€3,500stg (2009: £1,765stg 2010: £1,735stg)
- Imeachtaí Óige			
Iomad Uíbh Eachach	0901640.56	£3,500stg	€3,500stg (2009: £1,400stg 2010: £2,100stg)
- Cumarsáid Iomad Uíbh Eachach			
Na Macallaí	0901640.57	€4,720	Dúiné
- Club G			
Ógras	0901640.58	€3,440	€3,440 (2009)
- Lá Iomad Eachtraíochta			
Ógras	0901640.59	£3,500stg	€2,457 (2009: €1,229 2010: €1,228)
- Club Óige Dhún Phádraig			
Ógras	0901640.63	£3,500stg	€4,118 (2009)
- Lá Eachtraíochta 1			
Ógras	0901640.60	£3,500stg	€4,118 (2010)
- Lá Eachtraíochta 2			
Ógras	0901640.62	£3,500stg	€4,118 (2009)
- Lá Eachtraíochta Óg-Ógras 1			
Ógras	0901640.61	£3,500stg	€4,118 (2010)
- Lá Eachtraíochta Óg-Ógras 2			
Ógras	0901640.64	€5,000	€5,000 (2009: €3,045 2010: €1,955)
- Club Óige na Gildini - Léim an Bhradáin			
Ógras	0901640.65	€5,000	Dúiné
- Club Óige Náis na Rioch			
Ógras	0901640.66	€5,000	€5,000 (2009: €2,890 2010: €2,110)
- Club Óige Dhéagláin			
Ógras	0901640.67	€5,000	€5,000 (2009: €2,890 2010: €2,110)
- Óige Ghleann na Life			

Moladh suim nach mó ná €86,363 do Scéim na gCampaf Samhraidh i 2009 agus suim nach mó ná €102,456 don Scéim Óige mar a shonraithear thíos:

Uimhír chuntais 6301999			
	2009 €	2010 €	Iomlán €
Scéim Óige	53,354	49,102	102,456
Scéim na gCampaf Samhraidh	86,363	Ní/bh	86,363
	139,717	49,102	188,819

Ghlac an Boed leis na moltaí thuslauite i leith Campaí Samhraíd agus Scéimeanna Clubaithe Óige.

D'fhili Á. Andrews ag an phointe seo.

Ghlac an Bord leis an liosta de shuimeanna le discriobh in Agusín 2.

D'fhág C. Nic Pháidin, E. Mac Cormaic agus M. Mac Ruairí mar gheall ar bhaol choimhleann leasa.

Club Leabhar Gaeilge ar Line – Gaeltachtúr

Aontaodh an t-iarratas seo a chur stiar go dtí an chéad chruinnidh Boird eile.

D'fhili C. Nic Pháidin, E. Mac Cormaic agus M. Mac Ruairí ag an phointe seo.

Eagraiocht	Códuimhir	Méid iarrtha
Oideas Gael	0901633	€7,500

- * Aontaodh deontas nach mó ní €5,000 a chur ar fíil d'Oideas Gael chun scoláireachtai a bheonnadh ar dhoine físta ó Thuaisceart Éireann.

Seóim Iris Leictreannach

Thug an Bord cead don Choiste Nuachtán agus Irisí na critír a bhí fací bhráid an Bhoird a bheachtú ná a chuimsí.

Seóim na gComplachtaí Drámaiochta agus Seóim na bhFéilte

Thug an Bord cead do Coiste na nDeontas na critír don dá seóim seo a bhí fací bhráid an Bhoird a bheachtú ná a chuimsí.

Ghlac an Bord leis an nota soillseirithe maidir le clár oibre agus buiséad leasaithe sa n-eagras bunmhaoinithe. (Agusín 3)

17.76 COMHAIRLEOIR CAIDRIMH PHOIBLÍ

Aontaodh conradh bliana a fhágait le haghaidh seirbhís chomhairleora caidrimh poiblí.

18.76 CLÁR RIOSCA FHORAS NA GAEILGE

Ghlac an Bord leis an chláir riosca leasaithe. Aontaodh go mbeadh cónaí den chláir riosca ar fíil ag gach cruinntí Boird.

19.76 AON GHNÓ EILE

Iarradh ar an Fheidhmeantas breathnú ar na moltaí san "Report of the Special Group on Public Service Numbers and Expenditure Programmes", na himpleachtaí don Ghacilge dá gcuirfí i bhfeidhm na moltaí a sithint, agus na himpleachtaí a liostail.

20.76 TUAIRISC ÓN CHOISTE INIÚCHTA

Chuir Cathoirleach an Choiste in iúl go mbeadh ball seachtrach nua le hainmniú ag an Choiste.

Bhí seisiún iata ag an Bhoird gan aon bhall éin feidhmeannas i láthair.

Aguisín 1

Tá fáisneáis fágtha gan nochtadh ar seo de bhaol canbhasála.

Aguisin 3

**Nóta soiléirithe ó Choiste na nDeontas
maidir le clár oibre is buiséad leasaithe na n-eagras bunmhaointhe**

- Tá an sliocht seo a leanas sna litreacha tairisceanna maidir le leasaithe ar an gclár oibre is ar an mbuiséad le linn aon bhliana ar leith:

Go hpléifear agas go n-aontúfar i scribhinn le Foras na Gaeilge aon athrú ar ghné ar bith den chlár oibre nó den bhuiséad chomhaontaithe don tréimhse go Nollaig 2009.

- Is minic a thugann eagrais chaig Foras na Gaeilge ag iarradh síbhlíil i mfr amhsaín den bhuiséad (tuarastal mar shampla) a chaitheamh ar sholáthar breise do thionscadal atá ceadaithe nó do thionscadal sua ar fad. É seo atá i gceist le leasaithe ar an gclár oibre nó ar an mbuiséad atá aontaithe le Foras na Gaeilge don bhliain sin.
- Sna cíosaí seo, bónn deiridh orthu go minic an leasú a aontú le Foras na Gaeilge le gur féidir leo an tionscadal a bhí Chun cinn, go háirithe má tá siad ag obair i gcompháirt le heagrachlocht eile.
- Le nach mbeadh bac ar chomhoibriú den chineál seo, agus leis an tseirbhís is éifeachtaí a chur ar fáil do na heagrais bhunmhaointhe, ag cloé le rialachán corporaídeach le linn an ama, deimhneáil gur féidir leis an bhfeidhmeannas plé le hiarratais ar leasaithe den chineál seo agus cinneadh a dhéanamh ina leith, taobh istigh den mhéid ionlán atá ceadaithe ag an mbord. Sonrófar aon athruithe mar seo i nótá coláis ag an gcéad chruinniú boird eile.
- Ar an ngnáthbhéalach, is féidir leis an bPrioimirfheidhmeannach aon iarratas ar leasú ar an gclár oibre nó ar an mbuiséad ó aon eagraislocht a chur ar aghaidh chuaig an mbord má fleictear dō ar chuais ar bith go bhfuil gá leis.

**Miontuairisci ón 77ú cruinní d'Fhoras na Gaeilge a tionóladh Dé hAoine 18
Meán Fómhair 2009 i gCeannáras Fhoras na Gaeilge, Baile Átha Cliath.**

I láthair: L. Ó Maolmhichil (Cathaoirleach), E. Mac Cormaic (Leas-Chathaoirleach), É. Kinch, D. Ó Murchú, M. Mac Ruairí, M. Nic Giolla Mhichil, Á. Andrews, D. Ó Béarra, L. Bhreatnach, A. Nic Chárthaigh, L. Kennedy, C. Nic Pháidín agus P. Ó Gallichóir.

Ag freastal: F. Mac an Phailigh (Príomhtheachdeannach), T. Ó Ruairí (Leas-Príomhtheachdeannach / Stáitír Seirbhís Oldeachais), E. Ó hArgáin (Rúnaí), M. Ó Riordáin, N. Ní Ógáin agus S. Úi Choinne.

Leithscéal: S. Breathnach, P. Ó Biadha agus N. Henry.

Chuir an Cathaoirleach fíilte roimh Pheadar Ó Gallichóir a bhí nuachaptha ar Bhord Phoras na Gaeilge.

01.77 MIONTUAIRISCÍ AGUS NITHE AG ÉIRÍ ASTU

Ghlac an Bord leis na miontuairisci den 15 Bealtaine, 24 Bealtaine, 19 Meitheamh agus den 16 agus 17 Iúil agus shíniugh an Cathaoirleach iad.

Aontaiodh go mbeadh an cruinntí Boird i mí na Nollag i gCultúrlann Uí Chantáin i nDóire.

Tá faisnéis fíogha gan nochtadh anseo ar faisnéis í atá diolmaithe faoi Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chód Cleachtais maidir le Saorúil Faisnéise.

02.77 TUAIRISC ÓN CHOISTE NUACHTÁN AGUS IRISI

Thug Cathaoirleach an Choiste Nuachtán agus Irisi nasáiltír ar an staid reatha maidir leis an phróiseas tairisceana don scéim nuachtán seachtainiúil Gaeilge. Aontaiodh go gceapfaidh an Coiste saineolait sa néimse le cuidiú leis an phróiseas measáinaithe. Bhí plé ann maidir le hullmhí straitéis do na meáin Ghaeilge. Aontaiodh go n-ullmhíofaí tuairisc don chéad chruinní Boird eile maidir le búséad srl.

03.77 TUAIRISC ÓN CHOISTE FOCLÓRA

Thug an Bord suntas den tuairisc ráithiúil agus don nota eolais maidir le Páinéil Aistrítheoiri.

04.77 RÁITEAS CAITEACHAIS GO DTÍ 31 LÚNASA 2009 AGUS BUISÉAD ATHBHREITHNITHE GO DTÍ 31 NOLLAIG 2009

Thairiscigh an Príomhtheachdeannach nach raibh búséad 2009 glanta ag na Ranna Urraiochta fós ach go raibh cruinntí le bheith ann leis na Ranna ar 23 Meán Fómhair. Notáil an Bord an Ráiteas Caiteachais go dtí 31 Lúnasa 2009 agus ghlac siad leis an búséad athbhreithnithe go 31 Nollaig 2009.

05.77 NÓTA EOLAISS MAIDIR LE HIARRATAIS AR DHEONTAIS

Thug an Bord suntas don nota eolais maidir le hiarratais ar dheontais.

06.77 TUAIRISC AN PHRÍOMHFEIDHMEANNAIGH

Chuir an Phríomhfeidhmeannach in iúl:

- Go raibh sé curtha in iúl ag an LeasPhríomhfeidhmeannach / Stiúrthóir Seirbhisi Oideachais, T. Ó Ruaire, go raibh post nua faigthe aige agus go mbeadh sé ag fágáil an Fhorais ar 05 Deireadh Fómhair. Ghabh an Príomhfeidhmeannach agus an Bord bufochas leis as an obair ar fad a rinne sé le Foras na Gaeilge.
- Go ndearna sé eur i líthair ag na Tithe Pairliminte ag Stormoat ar 07 Meán Fómhair ar obair an Fhorais agus go bhfuarthas aschotháil dearfach faoi. Aontaithe gurbh fhíu fiosrái faoin chur i líthair a dhéanamh i mBaile Átha Cliath agus in díteanna eile.
- Go raibh éisteacht ar an chás maidir leis na 5 phost le haghaidh Gaith Dobhair sa Chúirt Oibreachais ar 03 Meán Fómhair, go raibh an cás seolta ar ais chuig an Choimisiún um Chaidreamh Oibreachais ar 15 Meán Fómhair agus go rabhthas ag fansacht ar scéal do Choimisiún.
- Go mbeadh seimineár ag an Network for the Promotion of Linguistic Diversity (NPLD) maidir le téarmafocht i míonteangacha i mBaile Átha Cliath ar 08 / 09 Nollaig agus go mbeadh seimineár eile acu, i bpáirt leis an RGPTG, maidir le Pleáiní Straitéiseach do Theangacha ar 10 / 11 Nollaig.
- Gur fógraíodh scéim de chuid Chláir na Leabhar Gaeilge maidir le ciste teoranta sonaíre.
- Gur seoladh áis a mhaoisigh an Foras faoin scéim disceanna teagasc 2008 ar 9 Meán Fómhair – Siollabas agus ábhar foghlama don chéad bhliain sa tríd leibhéal agus go raibh sé le feiceáil ar www.teagascnagacailge.ie
- Go raibh Cathaoirleach agus Leaschathaoirleach le ceapadh ar FNT. Moladh Ben Ó Floinn mar Chathaoirleach agus Máire Uí Bhriain mar Leas-Chathaoirleach.

Ghlaic an Bord leis na moltaí.

07.77 COMHFHREAGRAS

Sciapeadh cóip de litreacha a tháinig isteach ó chúig eagrás bunmhaoiniúthe maidir le culchóiriú na heamála. Cuirteadh in iúl gar éirigh Cathaoirleach Choiste na nDeontas as an Chomhcheiste a bunaíodh i mí Iúil le moltaí a dhéanamh faoin phréiseas bunmhaoiniúthe. Aontaithe ainnm an Chomhcheiste a athrú go "Coiste Forbartha" agus dheimhnigh an Bord comhdbhéasamh leasaithe an choiste (**Aquisin 1**). Cuirteadh in iúl go raibh ceist maidir le baol choimhlint leasa ardaíte ag an Phríomhfeidhmeannach maidir le comhdbhéasamh an choiste. D'aontaigh an Bord go bhféadfai an baod seo a laghdú tríd an plé ag cruinnithe a choimseáil ag leibhéal ginearálta. Aontaithe go ndéanfaidh an coiste téarmáil tagairt a ullmhú da réir agus iad a thabhairt ar ais chuig an chéad chruinniú Boird eile.

08.77 TUAIRISC OIBRE

Thug an Bord suntas don tuairisc oibre.

09.77 MOLTAÍ Ó CHOISTE NA nDEONTAS

Eagraiocht	Cód uimhir	Méid iarrtha
Gaelchultúr Teoranta	0901672	€275,000

Moladh deontas nach mó ná **€92,000** a chur ar fáil do Gaelchultúr Teoranta ar an choimhíoll go gcuirfi an t-ábhar teagasc a ullmhófaí le maoiniú an Phobais ar fáil go poiblí.

Eagraiocht	Cód uimhir	Méid iarrtha
Bhláthanna	0901646	€15,000

Moladh deontas nach mó ná €12,000 (€5,000 i 2009 agus €6,000 i 2010) a chur ar fáil do Bhláthanna.

Eagraiocht	Cód uimhir	Méid iarrtha
Coláiste Ollscoile Naomh	0901663	€3,100
Muire		

Moladh deontas nach mó ná €2,850 a chur ar fáil do Choláiste Ollscoile Naomh Muire.

Eagraiocht	Cód uimhir	Méid iarrtha
An Mheitheal um Theagasc na Gaeilge ar an Tríú Leibhéal fací chéam Choláiste Phádraig, Droim Conraich	0901679	€65,000

Moladh deontas nach mó ná €64,745 (€13,745 i 2009 agus €51,000 i 2010) a chur ar fáil do Choláiste Phádraig, Droim Conraich ar son na Meitheal um Theagasc na Gaeilge ar an Tríú Leibhéal.

Pléadh an Nóta Soilseirthe agus an moladh ó Choiste na nDeontas maidir le clár oibre agus buiséad leasaithe d'eagraiochtaí / deonaithe.

Ghlac an Bord leis na moltai thuashuaite.

Clár na Leabhar Gaelige

D'fhág C. Nic Pháidín, E. Mac Cormaic agus M. Mac Ruairí an seomra mar gheall ar bhasú choimhleáint leasa.

Eagraiocht	Cód uimhir	Méid iarrtha
Club na Leabhar Gaelige ar Líne (Gaelchultúr)	CNLG09000	€23,300

Moladh deontas nach mó ná €19,100 (€13,100 i 2009 agus €6,000 i 2010) a chur ar fáil do Ghaelchultúr ar an choinnfoll go mbéadach cónchaonú ar fáil ón Chomhairle Éalaíon agus go gcuirfeadh Gaelchultúr miostuairisc ar an obair theicniúil ar fáil leis an éileamh ar focaofa.

D'fhili C. Nic Pháidín, E. Mac Cormaic agus M. Mac Ruairí ag an phointe seo.

Scriobh Leabhar – Seim 2009/2010

	Caiteachas 2010	measta
Na hIonaid Oideachais	€13,500	
Na cursaí	€1,500	
CD	€10,000	
Iomlán	€25,000	

Moladh suim nach mó ná €25,000 a cheadú do Scriobh Leabhar do 2010.

Ghlac an Bord leis na moltaí.

GLEO (Gaeilge Labhartha san Earnáil Oideachais)
Seimh 2009/2010

	Caiteachas do 2010
Ciste na ngradam aitheantaí	€54,000
Costais moltaíri 2010 (Táille, taisteal agus cothabhair)	€28,000
Iomlán	€82,000

Moladh suim nach mó ná €82,000 a cheadú do GLEO 2009/2010 i 2010.

Ghlac an Bord leis an moladh.

Colmcille

D'fhág L. Ó Maoilmhichil, D. Ó Murchú agus D. Ó Béarra an seomra mar gheall ar bhaol choilmhlint leasa agus chuaigh E. Mac Cormaic sa chathaoir.

Caireadh in iúl go raibh dhá iarratas istigh ag Colmcille a bhí ceadaithe i bpriónsabhal ag Bórd na Gaedhilge.

Eagraíocht	Tionscadal
The Camanachd Association	Cluiche shinty idimáisiúnta agus poiblíocht gaolmhar

Moladh suim nach mó ná €9,200 a chur ar fáil don Camanachd Association.

Eagraíocht	Tionscadal
The Camanachd Association	Cuairt Chumann Mhichil Breathnach ar Oileán Sgiathánach

Moladh suim nach mó ná €9,500 a chur ar fáil don Camanachd Association.

Ghlac an Bord leis na moltaí.

D'fhill L. Ó Maoilmhichil, D. Ó Murchú agus D. Ó Béarra ag an phointe seo agus chuaigh L. Ó Maoilmhichil sa chathaoir arís.

10.77 TUAIRISC ÓN CHOISTE INIÚCHTA

Chuir Cathaoirleach an Choiste Iniúchta in iúl go raibh crinní ag an choiste an oíche roimhe agus go scapfeadh sé tuairisc faoi go luath. Chuir sé in iúl go raibh moladh ann Ciarán Ó hÓgartaigh a cheapadh mar bhall seachtrach ar an choiste.

Ghlac an Bord leis an mholadh.

Cuireadh Clár Ríosca leasaithe a pléadh ag an Choiste Iniúchta faoi bhríod an Bhóird. Ghlac an Bord leis.

Aontaithe go mbeadh an clár ríosca ar an chláir don chéad chrinní eile den Bhor.

Cuireadh in iúl go raibh tuairisc an Iniúchóra Inntheanaigh le plé ag an Choiste arís agus go mbeadh sé ag teacht ansin chuig an Bhóird.

11.77 AON GHÉNÓ EILE

Bhí plé ann faoi chomhfheagras a bhí faigte ag an Chathaoirleach.

12.77 SEISIÚN IATA AG AN BHORD

Bhf seisiún iata ag an Bhord gan son bhail den fheidhmeannas i láthair.

Aguisin 1

An Coiste Forbartha

Ní fhoilsear an t-eolas seo a bhaineann le ballrafocht an Choiste de bharr baol cunbhasála.

Miontuairisci ón 78ú cruinní d'Fhoras na Gaeilge a tionóladh Dé hAoine 16 Deireadh Fómhair 2009 in Oifigi Tha Boord o Ulster Scotch, 68-72 Mórshráid Victoria, Béal Feirste.

I láthair: L. Ó Maolmhichil (Cathaoirleach), E. Mac Cormaic (Leaschathaoirleach), É. Kinch, C. Nic Pháidín, D. Ó Murchú, M. Mac Ruairí, P. Ó Gallchóir, D. Ó Béarra, S. Breathnach, A. Nic Chárthaigh, M. Nic Giolla Mhichil, L. Bhreatnach agus Á. Andrews.

Ag freastal: F. Mac an Phailigh (Príomhfeidhmeannach), É. Ó hArgáin (Rúnaí), M. Ó Riordáin, N. Ní Ógáin, S. Ó Cearnaigh agus S. Úi Choinne.

Leithscéal: P. Ó Biadha, L. Kennedy agus N. Henry.

01.78 MIONTUAIRESCÍ IS MEÁN FÓMHAIR 2009 AGUS NITHE AG ÉIRÍ ASTU

Aontaodh ar an leasiú seo a leanas ar mhír 09.77 Moltaí ó Choiste na nDeontas – Meitheal um Theagasc na Gaeilge. Roimh an phlé tá:

“D'fhág M. Nic Giolla Mhichil an cruinní mar gheall ar bhaol coimhliat leasa”, agus i ndiaidh an phlé;

“D'fhill M. Nic Giolla Mhichil ar an chruinní i ndiaidh an phlé.”

Ghlac an Bord leis na miontuairisci agus shíorghigh an Cathaoirleach iad.

Ar caireadh én Bhord labhair an Clárbailesteoir: Pleandíl Chorpáraideach faoin ról s'aige mar Oifigeach um Shaoráil Faisnéise agus foilsíú miontuairisci. Aontaodh go gcuirfí tuairisc scriofa faoin ábhar seo ar fáil don chéad chruinní boird eile.

02.78 TUAIRISC AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH

Scapíonn an Príomhfeidhmeannach tuairisc uasáraithe ar an Bhord. Chuir sé in iúl go raibh chruinní leis na Ranna ursafochta ar an Chéadaon 23 Meán Fómhair 2009 i mbéal Feirste ag ar caireadh in iúl

- Go gcuirfí fáilté roimh aighneacht ar an Mheamram Airgeadais ach gur chóir cuimhní go raibh an meamram, don chuid is mó, comóntha do na Comhlachtaí Forfheidhmití ar fad.
- Gurb é an Roinn Airgeadais agus Pearsanta a bhí ag glacadh cinnireachta ar an athbhreithniú.
- Gurb é an rúta malaetaithe a bheadh ann do 2010 ní: €1 = £0.89.
- Go raibh clár ama ann le haghaidh faomhadh Plean Gnó 2010.
- Go rabbhas ag súil go mbeadh chruinní den CATT ann ar 02 Nollaig.

Ag an chruinní seo chomh maith pléadh:

- Feilsíú miontuairisci Boird
- Ceist an chuchóirithe.

Chuir sé in iúl freisin:

- Go raibh plé leis an gCoimisiún um Chaidreamh Oibreachais agus na ceardchumainn maidir leis na poist i nGaoth Dobhair. (Scaipeadh an moladh a bhí déanta ag an Choimisiún um Chaidreamh Oibreachais.)

- Gur fógraioadh post an LPF/SSO agus gurb é an spraoi le haghaidh larratas ná 23 Deireadh Fómhair
- Gur fógraioadh an conradh le haghaidh seirbhísí tacúlaíochta ríomhaireachta agus go raibh sineadh miosa le cur leis an chonradh reatha
- Go mbaí scríofa chuig Rúnaí an Chomhchoiste um Ealaion, Spóirt, Turasóireacht, Pobal, Tuaithé agus Gaeltachta ag Tithe an Oireachtais maidir le cur i láthair ar obair an Phorais.

Aontasodh go gcuirfí tuairise ar fáil den chéad chruinníú Bord eile maidir leis na folaitais agus na poist nua faoif i nGaeilge Dobhair agus i mBaile Átha Cliath. Ardaioadh ceist faoi fhógaireadh phost an Leas-Priomhfeidhmeannsaigh agus lion na ndaoine a bheadh ar an phainéal agallióireachta. Chuir an Priomhfeidhmeannach in iúl gurb é an comhdhéanúshom don phainéal agallióireachta don phost seo faoin pholasáid faoif ag an Bhord ná: An Chathaoirleach, an Priomhfeidhmeannach agus triúr ó shaol na Gaeilge bainteach leis an réimse oibre móide breathnóir neamhspleách gan vóta. Chinn an Bord go mbeadh níos mó ionadlochtaí acu ar an phainéal seo agus go mbeadh beirt ón Bhord, roghnaithe ag an Chathaoirleach, mar aon leis an Chathaoirleach, an Priomhfeidhmeannach, duine seachtrach agus breathndír neamhspleách ar an phainéal.

03.78 PLEAN GNÓ 2009 AGUS DRÉACHTPHILEAN GNÓ AGUS MEASTACHÁIN 2010

Giacadh le Plean Gnó leasaithe 2009 bunaithe ar €21,302,494 a bheith ar fáil ó na Ranna – figiúintí túsacha 2009 lúde 3% sábháiltí éifeachtúilachta – mar a cuireadh in iúl ag cruinníú leis na Ranna ar 23 Meán Fómhair.

Nótaíl an Bord Dréacáthphilean Gnó 2010 agus cuireadh siar plé ar an Dréacáthphilean go dtí cruinníú na Samhna. Aontasodh go gcuirfí Dréacáthphilean Gnó 2010 chuig na Ranna agus go gesurí in iúl díobh go raibh an Bord iontach mishásta leis an fhógra gairid a bhí acu chun an dréacáthphilean a phlé. Aontasodh go gcuirfí tuairisc ar fáil ag sonraí na réimsí difriochtaí is mó idir Plean Gnó 2009 agus 2010.

Aontasodh féilire na bliana maidir le cruinnithe boird agus an clár oibre díobh a ullmhú.

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo ar faisnéis í atá diolmhaithí faoi Chuid 1 Mír 2, agus Cuid 2 Mír 1 den Chód Cleachtas maidir le Saoeáil Faisnéise.

04.78 MOLTAÍ Ó CHOISTE NA nDEONTAS

Tháinig S. Ó Coinne, Clárbailesteoir Oideachais, isteach chun an chesinníú don mhír seo.

Eagraíocht	Códuimhir	Méid iarrtha
Iontaobhas na Gaelscoláiochta - Ciste Foibhrial Naiscoláiochta	0901621	€310,000

Moladh deontas nach mó ní **£113,400** (£27,234 i 2010, £51,700 i 2011 agus £34,466 i 2012) a chur ar fáil d'iontaobhas na Gaelscoláiochta.

Eagraíocht	Códuimhir	Méid iarrtha
Iontaobhas na Gaelscoláiochta - Straitsis Bhailithe Airgid	0901620	€214,824

Moladh deontas nach mó ná £18,371 don tréimhse 01/10/09 go 31/12/09 a chur ar fáil d'fiontaobhas na Gaelscoláiochta.

D'fhág C. Nic Pháidín agus S. Ó Ceardaigh an cruinniú mar gheall ar bhast choinmhínt leasa.

Ciste Teoranta Aonuaire d'Fhoilsitheoirí
Giacadh leis na moltaí atá leagtha amach in Agusín 1.

Cumann Leabharfoilsitheoirí Éireann (CLÉ)
CNLG09002 Leabhar Power

Moladh suim nach mó ná €20,500 a chur ar fáil do CLÉ chun Leabhar Power a reáchtáil don tréimhse ó 16 Deireadh Fómhair 2009 go 31 Nollaig 2009.

CNLG09003 Féile Leabhar Bhaile Átha Cliath

Moladh suim nach mó ná €10,000 a chur ar fáil do CLÉ chun Féile Leabhar Bhaile Átha Cliath a reáchtáil. (€4,500 i 2009 agus €5,500 i 2010)

Ghlac an Bord leis na moltaí thuaistíte.

CNLG Feachtas na Nollag

Eagraíodh Feachtas na Nollag le linn Samhain 2008 agus bhí iarratas faoi bhráid ceann eile a reáchtáil idir seo agus deireadh na bliana. Aontaíodh feachtas a reáchtáil briste síos mar seo a leanas:

Margaocht €30,000 – costais le comórtas a reáchtáil ar stáisiún raidió éagsúla.

Feachtas fógrafochta raidió €55,300

CNLG Seáimeanna Scribhneoireachta

Giacadh leis na leasuithe buiséid leagtha amach in Agusín 2.

D'fhill C. Nic Pháidín agus S. Ó Ceardaigh ag an phointe seo.

Critéir do scéim na bhFéilte agus do Scéim na gComplachtaí Drámaíochta

Ag éirí as an gCruinniú Boird ar 17 Iúil phléigh Coiste na nDeontas na critéir do 'Scéim na bhFéilte' agus do 'Scéim na gComplachtaí Drámaíochta' ar 2 Deireadh Fómhair. Thuariscigh Cathaoirleach an Choiste nach raibh aon leasuithe le moladh.

Coiste Cholmcille

Chuir Cathaoirleach Choiste Cholmcille moltaí ón choiste faoi bhráid an Bhoird;

An Leabhar Mór	£13,711
Scannán Gallan	£4,700
Gaidhilg asta an Éireann	€3,655

Ghlac an Bord leis na moltaí.

D'fhág S. Ó Coinne an cruinniú ag an phointe seo.

05.78 TUAIRISC ÓN CHOISTE NUACHTÁN AGUS IRISÍ

Thug Cathaoirleach an Choiste Nuachtán agus Irisí tuairisc ar an staid reatha maidir leis an scéim nuachtán seachtainiúil Gaeilge.

Ghlac an Bord le moltaí an Choiste faoi théarmaí tagartha agus faoi bhuséad do thuairisc ar straitéis do na medín Ghaeilge in Agusáin 3.

06.78 RÁITEAS CAITEACHAIS GO DTÍ 31 MEÁN FÓMHAIROG 2009 AGUS BUISÉAD ATHBHREITHNITHE GO 31 NOLLAIG 2009

Scaipeadh cóip de litir a tháinig ón RCEF maidir le hélimh ar sciaranna buiséid go deireadh na bliana.

Chuir an SSC go raibh an buiséad athbhreithnithe léirithe sa ráiteas caiteachais ag teacht leis na figiúirí a bhí faofa níos túise sa chruinniú mar chuid de Phlean Gnó 2009. Léirigh an buiséad athbhreithnithe reatha go mbeadh €1.561m nach mbeadh an Foras in ann tarraingt anuas i 2009. Bhí plé ann faoin tsaim seo agus aontaoadh go bhfágfaí faoin Chathaoirleach agus faoin Phríomhfeidhmeannach aon athrú is gá a chur i bhfeidhm ar an buiséad seo.

Ghlac an Bord leis an buiséad athbhreithnithe.

07.78 NÓTA EOLÁIS MAIDIR LE MARRATAIS AR DHEONTAIS

Thug an Bord suntas don nota eolais. Aontaoadh go mbeadh díta faigthe na n-iarratas san áireamh air amach anseo.

08.78 CEAPADH COMHAIRLEORA CAIDIRMH PHOIBLÍ

D'fhiag A. Nic Chárthaigh an cruinniú mar gheall ar bhaol choimhleit leasa.

Glacadh leis an moladh conradh bliana a thairiscint do Stillwater Communications le seirbhís caidrimh phoiblí a chur ar fáil d'Phoras na Gaeilge le héifeacht ó 01 Samhain 2009.

Phill A. Nic Chárthaigh ar an chruinniú.

09.78 CEAPADH ÁISÍNEACHTA LE TACAÍOCHT A THABHAIRT I gCOMHAIR FORBAIRT INNEACHAIR AGUS SEIRBHÍSI AR LÍNE

Ghlac an Bord leis an moladh conradh nua bliana a thairiscint do MediaOne don tréimhse 1 Samhain 2009 go dtí 31 Deireadh Fómhair 2010 chun tacaiocht a thabhairt d'Phoras na Gaeilge i gcomhair forbairt inseachair agus seirbhísí ar líne.

10.78 TUAIRISC ÓN CHOISTE FORBARTRA

Thug Cathaoirleach an Choiste Forbartha tuairisc ar an chruinniú a bhí ann an oiche roimh ré.

TUAIRISC ÓN CHOISTE POLASAÍ AGUS PLEANÁLA

Thug Cathaoirleach an Choiste Polasaí agus Pleánaí tuairisc ar an chruinniú a bhí ag an Choiste an oiche roimhe. Chuir sí in iúl go raibh sí i ndiaidh bheith i dtreaghmáil leis an Chomhránaíocht faoi chleachtas rínafochta sna Comhlachtaí Forheidhmithe. Aontaoadh go ndéanadh an Phríomhfeidhmeannach moltaí maidir leis na folántais seachtracha atá tagtha chun cinn le himeachtaí an LPF/SSO.

11.78 COMHFHREAGRAS

Scaipeadh an litir a bhí faigthe ón RGPTG maidir le tosafochtal an Aire i bPlean Gnó 2009.

12.78 TUAIRISC OIBRE

Thug an Bord suntas don tuairisc oibre.

13.78 CLÁR RIOSCA FHORAS NA GAEILGE

Chuir an Príomhfeidhmeannach in iúl nach raibh aon athrú ar an chlár riosca a mholadh.

14.78 AON GHNÓ EILE

Ardaiodh ceist fasin fhógra don phost mar LPF / SSO agus cuireadh in iúl gur mar sin a fógraíodh an post roimhe seo.

15.78 TUAIRISC ÓN CHOISTE INIÚCHTA

Chuir Cathaoirléach an Choiste Iniúchta in iúl gur cuireadh an cruinní den Choiste a bhí beartaithe don 15 Deireadh Fómhair ar athló.

Liam Ó Maolmhichil
Cathaoirléach
20 Samhain 2009

Aguisín 1
Ciste Teoranta Aonuaire d'fhoilsitheoirí

Uimh. thagartha	Foilsitheoir	Méid iarrtha	Méid molta
CNLG09004	An tSáthaid Mhór	35,764	6,000
CNLG09005	Cois Life	14,736	14,736
CNLG09006	Ciú Lar-Chonnachta	26,360	26,210
CNLG09007	Futa Fata	29,650	21,750
CNLG09008	Leabhar Breac	32,930	12,970

Moltar suim nach mó ná **€81,666** do na foilsitheoirí thuaishaite don tréimhse ó 16 Deireadh Fómhair 2009 – 31 Nollaig 2009.

Uimh. thagartha	Foilsitheoir	Méid iarrtha	Méid molta
CNLG09009	An Sagart	12,000	0
CNLG09010	Coiscéim	65,110	0

Moltar gan aon mhaoiniú a chur ar fáil do Choiscéim ná an Sagart ón gciste seo.

Aguisín 2

Seimheanna Scribhneoirreachta – leasuithe buiséad

- Tá na suimeanna seo a leanas do Scéim na gCoimisiún atá faoi láthair i mbuiséad 2009 le cur ar aghaidh chug 2010 mar ní chaithfear an t-airgead le linn 2009. An t-ionlán atá le cur ar aghaidh ná €17,800.

Scéim na gCoimisiún	Uinéad thagartha	Ainm	€
2009	CLG08154	A. Nic Giolla Bhríde	1,200
2009	CLG08155	P. Fonde	1,200
2009	CLG08156	B. Breathach	1,200
2009	CLG08157	T. Mac Dhonnagáin	5,600
2009	CLG08161	L. Mac Cónaill	4,000
2009	CLG08168	E. Ní Dhomhachadh	1,600
2006	CLG08064	Cló Iar-Chonaclta	1,000
2006	CLG08079	Leabhar Breac	1,000
2006	CLG08069	Cosúilín	1,000
		Iomlán	17,800.00

- Beidh na suimeanna seo a leanas atá faoi láthair i mbuiséad 2010 le n-focanois i 2009 mar go mbeidh deireadh leis an coimisiún seo roimh dhicireadh na bliana. An t-ionlán atá i gceist ná €9,200.

Scéim na gCoimisiún	Uinéad thagartha	Ainm	€
2009	CLG08166	M. Ni Mhurchú	2,000
2009	CLG08158	B. Ni Shíileabhláin	2,800
2009	CLG08159	T. Mac Dhonnagáin	4,400
		Iomlán	9,200

Scéim na Foilsitheoirreachta 2009 – leasuithe buiséad

Tá an maoiniú a cuireadh ar leataobh den foilsitheoir seo a leanas i mbliana le di-scriobh mar nach bhfoilseofar an leabhar anois roimh dhicireadh na bliana.

Uinéad thagartha	Foilsitheoir	Le di-scriobh
CLG08091	Oldbreath Chorca Dhuibhne	€7,366

Aguisín 3

Tearmai tagartha agus buiséad le haghaidh Straitéis do na Meáin Ghaeilge

- ❖ straitéis ar na meáin Ghaeilge, idir chlóíte agus ar líne a leagfaidh amach an bealach chun tosaigh d'Phoras na Gaeilge sa réimse seo don tréimhse 2010 – 2015.
- ❖ Anailís a dhéanamh ar a bhfuil ar siúl sa réimse seo faoi láthair, go háirithe:
Anailís a dhéanamh ar spriocghriplai atá ann faoi láthair agus an freastal atáithéar a dhéanamh ortha,
Bearnas a aithint sa réimse seo dá réir
- ❖ Compairáid a dhéanamh idir an soláthar reatha seo sa Ghaeilge agus a bhfuil ar siúl sa réimse i dtéangacha eile atá ionchurtha leis an Ghaeilge.

Moltar tairiscintí a lorg chun teacht ar dháine/chomhlacht chun tabhairt faoin straitéis do na Meáin Ghaeilge agus buiséad uasmhéid de €15,000 a chur ar fáil don tionscnamh seo.

Miontaisairisci ón 79ú cruinní d'Fhoras na Gaeilge a tionsíadh Dé hAoine 20 Samhain 2009 i gCeannáras Fhoras na Gaeilge, 7 Cearsc Mhuirfean, Baile Átha Cliath 2.

I láthair: L. Ó Maolmhichil (Cathaoirleach), É. Kinch, C. Nic Pháidín, D. Ó Murchú, M. Mac Ruairí, P. Ó Gallichóir, D. Ó Béarra, S. Breathnach, A. Nic Chárthaigh, M. Nic Giolla Mhichil, L. Bhreatnach, Á. Andrews agus L. Kennedy.

Ag freastal: F. Mac an Fhailligh (Priomhfeidhmeannach), É. Ó hArgáin (Rúnaí), M. Ó Riordáin, N. Ni Ógáin agus S. Uí Choimíne.

Leithscéal: E. Mac Cormaic (Leas-Chathaoirleach), P. Ó Biadha agus N. Henry.

01.79 MIONTUAIRISCÍ DEN 16 DEIREADH FÓMHAIR AGUS NITHE AG ÉIRÍ ASTU

Aontaithe go mbeadh fílire cruinnithe na bliana réidh don chruinní Boird i mí na Nollag agus go ndéanfaí plé ag an chruinní sin ar na priomhghnéithe d'obair na bliana agus na cruinnithe ag a ndéanfaí plé orthu. Aontaithe go ndéanfaí plé ar pholasaithe agus tosaocait ag cruinní Eanáir 2010. Aontaithe go leasófaí na miontuairisci le rá gur "Léirigh comhala Boird mishástaacht nach raibh taithí ná saineolas san earráil oideachais luaithe go sonraí i meise na mbunriachtanas do phost an Leas-Priomhfeidhmeannaigh/Stiúrthóir Seirbhísí Oideachais".

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo ar faisnéis í atá diolmhaithe faoi Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chód Cleachtais maidir le Saoráil Faisnéise.

Bhí plé facin nótá colais maidir le saoráil faisnéise a d'ullmhaigh an tOifigeach Shaoráil Faisnéise. Aontaithe go gcuirfí liosta ar fáil don Bhord de chineálacha samplaíochálaí cípíseáil a bheadh diomhaithe fací florálacha an Chóid Chleachtais um Shaoráil Faisnéise. Scaipeadh miontuairiscí ón seisiún gan an feidhmeannas 16 Deireadh Fómhair. Aontaithe go gcuirfí miontuairiscí ó na seisiún gan an feidhmeannas ar fáil in aon feasta don leabharán boird.

Ghlac an Bord leis na miontuairisci den 16 Deireadh Fómhair ach an sliocht ón seisiún gan an feidhmeannas 16 Deireadh Fómhair a bheith curtha leo.

Giacadó leis an mholaeth go bhfoilsceofail cinntí Boird i mbÉarla ar shuíomh Fhoras na Gaeilge ag an am céanna leis na miontuairisci i nGaeilge ach císteachta a bheith faigthe ag an Priomhfeidhmeannach ó na Ranna Urraofcha nach raibh an cinneadh seo ag sárt na reachtaofcha.

02.79 DRÉACHTPHELEAN GNÓ AGUS MEASTACHÁIN 2010

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo ar faisnéis í atá diolmhaithe faoi Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chód Cleachtais maidir le Saoráil Faisnéise.

Bhí plé ann faoi:

- thorthaí, mionatóireacht agus thíoscairí feidhmíochta a bheith curtha leis an phleán,
- idirtheallá a bheith déanta idir mireanna a bhí leanúnach agus mireanna sua,
- an Coiste Polasaí agus Pleánsila le hamharc ar theimpléad don phleán gnó le haghaidh mí Eanáir agus

- an leagan reatha a bheith faofa / athruithe ag na Ranna Urraiochta.
- Chuir an Priomhfeidhmeannach in ill go raibh an leagan amach seo aontaithe ag na Ranna Urraiochta.
- Aontaodh go gairfeadh comhalaí moltaí maidir le Pleas Gnó 2010 chuig an fheidhmeannas i scribhinn.
- Aontaodh cuireadh a thabhairt do shaineolaí ar ullmhú pleannána gnó agus straitiseacha d'eagrafochtai maoinithe labhairt leis an Bhord ag an chruinní i mí Eanáir 2010.

03.79 MOLTAÍ Ó CHOISTE NA nDEONTAS

Eagraiocht	Cód uimhir	Méid iarrtha
Ranganna Teoranta	0901688	€50,000

Moladh deontas nach mó ná **€30,000** a chur ar fáil do Ranganna Teoranta.

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo ar faisnéis i atá díolmhaithe fací Chuid 1 Mir 2, agus Cuid 2 Mir 1 den Chóid Cleachtais maidir le Saceáil Faisnéise.

Ghlac an Bord leis an mholadh.

D'fhág M. Nic Giolla Mhichíl an cruinní mar gheall ar bhaol choimhlint leasa.

Uimhir thagartha: 0901679

Ainm an Eagrais: An Mheithéal um Theagasc na Gaeilge ar an Tríú Leibhéal faoi chéram Choláistí Phádraig, Droim Conrach.

Ainm an Tionscadail: Siollabas agus Áiseanna Teagasc den Ghaeilge ar an Tríú Leibhéal: Céim 2

An dara próifil
2009 - €9,124.14
2010 - €55,620.86

Ghlac an Bord leis an mholadh maidir leis an leasú próifil.

Uimhir Thagartha: 0801426

Ainm an Eagrais: Preas Ultach

Ainm an Tionscadail: Bain Tríail As agus Ar Ais Aefs

An dara próifil
2009 - €10,000
2010 - €4,188

Ghlac an Bord leis an mholadh maidir leis an leasú próifil

Eagraiocht	Cód uimhir	Méid iarrtha
Ionad na dTeangacha, Ollscoil na hÉireann Maigh Nuad - Vifax don Ghaeilge	0901700	€14,674.29

Moladh deontas nach mó ná **€14,674.29** (€6,289 i 2009 agus €8,385.29 i 2010) a chur ar fáil d'ionad na dTeangacha, Ollscoil na hÉireann, Maigh Nuad.

Ghlac an Bord leis an mholadh.

D'fhíill M. Nic Giolla Mhichil ag an phointe seo.

Thug an Bord suntas do na nótáí eolais maidir leis an Áisaonad, Comhar na Muineoir Gaeilge.

D'fhág C. Nic Pháidín an cruinniú mar gheall ar bhael choimhlint leasa.

Thug an Bord suntas don nótáí eolais maidir le Clár na Leabhar Gaeilge.

D'fhíill C. Nic Pháidín ag an phointe seo.

Ghlac an Bord leis an mholadh €19,400 a cheadú do LexMC le hobair bhreise a dhéanamh ar an fhoclóir.

04.79 TUAIRISC ÓN CHOISTE NUACHTÁN AGUS IRISÍ

Ghlac an Bord leis an mholadh ón Choiste conradh le deontas i gcaibhair nach mó ná €1,600,000 (€400,000 in aghaidh na bliana) ar feadh tréimhse an chonartha (Eanáir 2010 go Nollaig 2013) a thairiscint do Thorann na dTens Teoranta chun nuachtán seachtaintíil uile-oileánda a fhoilsíú ar an gcoirmíoll go mbeidh siad sísta conradh a shníú chun sístacht an Choiste Nuachtán agus Irisí agus dilodóir Phoras na Gaeilge.

05.79 TUAIRISC ÓN CHOISTE POLASAÍ AGUS PLEANÁLA

Chuir Cathaoirleach an Choiste Polasaí agus Pleanála in iúl go mbeadh moláí le cur face bhráid an Bhoird maidir le rínaíocht an Bhoird.

06.79 TUAIRISC ÓN CHOISTE FORBARTHA

Chuir Cathaoirleach an Choiste Forbartha in iúl gar cuireadh ceistneoir amach chuig na heagrasí bhanmhaoinithe agus go raibh 10 geistneoir combhlánsithe faighte ar ais ó shin. Chuir sí in iúl go raibh grúpa oibre busaithe ag Comhdháil Náisiúnta na Gaeilge leis na heagrasí le plé a dhéanamh ar an chuaichtírí agus péilíspéis a chur chuig an Phoras freisin.

Aontaoíodh cuireadh a lorg le cur i láthair a dhéanamh ag Tóstal na Gaeilge i mí Feabhra 2010.

07.79 RÁITEAS CAITEACHAIS GO DTÍ 31 DEIREADH FÓMHAIR 2009 AGUS BUISÉAD ATHBHREITHNITHE GO 31 NOLLAIG 2009

Ghlac an Bord leis an ráiteas caiteachais agus leis an buiséad athbhreithnithe.

Thug an Bord cead don Chathaorleach, i gcomhar leis an Phiomhfhéidhmheannach, aithrithe a cheadú ar an buiséad athbhreithnithe san idirchréimhse go dtí an chéad chruinniú Boird eile.

08.79 NÓTA EOLÁIS MAIDIR LE HIARRATAIS AR DHEONTAIS

Pléadh na bealaif ina bhféadfai aimseacha stáitíochóir comhlachta bainteach le hiarratais ar dheontas a chur ar fáil don bhord.

09.79 COMHFHIREAGRAS

Thug an Bord suntas don chomhfhireagras a bhí faighte.

10.79 TUAIRISC AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH

Chuir an Príomhfheidhmeannach in iúl:

1. Go raibh socrú déanta leis na ceardchumainn fríd an Choinisiún um Chaidreamh Oibreachais go bhfógrófaí na 8 bpost ár – 5 le haghaidh Gaoth Dohhair agus 3 do Bhaile Átha Cliath mar aon le 8 bhfolántas a bhí aitheanta le haghaidh Gaoth Dohhair. Fógrófar na folántais atá aitheanta le haghaidh Gaoth Dohhair agus má éiríonn le ball den thoireann reatha ceann acu a fháil beidh cead ag an duine sin feidhmiú sa phost i mBaile Átha Cliath.

Go raibh an dá fholántas a leanas a bhaineann le Colmcille le lónadh chomh maith:

Comhordaitheoir Tionscadail – le bheith ionnaithe i nGaoth Dohhair nó in Albain.

Oifigeach Feidhmiúcháin – le bheith ionnaithe i nGaoth Dohhair.

Go raibh socrú déanta ag an Roinn Gnóthaf Pobail Tuaith & Gaeltachta go bhféadfaí an tSeirbhís um Cheapachán Phoiblí a úsáid don phróiseas eacchofta.

2. Go raibh na hiarratais ar an phost mar Leas-Phríomhfheidhmeannach / Stiúrthóir Seirbhísí Oideachais faighte atois agus go raibh painéal agallaimh á bhlé leis an Chathaoirfeach.
3. Gur fógraíodh an conradh le haghaidh seirbhísí tacafochta ríomhairesctha agus go raibh an painéisí measáinaithe atá ag plé leis an ghnó ag lorg eolais breise eile ó na hiarrthóirí agus mar gheall air sin bheadh síneadh misa eile le cur leis an chonradh reatha.
4. Go raibh folántais le lónadh ar choistí / cagrafochtai éagsíla mar gheall ar imeacht Thomás Úi Ruairc, Leas-Phríomhfheidhmeannach/Stiúrthóir Seirbhísí Oideachais. Ghlac an Bord leis na hainmniúcháin seo:

An Chomhairle Náisiúnta Curaclam & Measáinaithe (CNCM):
F. Mac an Phailigh

Forbairt Náisiúnta Teoranta (FNT):
S. Ó Coinne, Clárbaинisteoir Oideachais.

An Grúpa Comhairleach don Phoireann Tacafoctha Dura Leibhéal:
S. Ó Coinne, Clárbaинisteoir Oideachais, a cheapadh go dtí go gceaptar Leas-Phríomhfheidhmeannach / Stiúrthóir Seirbhísí Oideachais nuá.

An Coiste um Áiseanna, Tacafocth agus Curaclam (CATOC):
S. Ó Coinne, Clárbaинisteoir Oideachais.

11.79 TUAIRISC OIBRE

Thug an Bord suntas don tuairisc oibre.

12.79 CLÁR RIOSCA FHORAS NA GAEILGE

Cuireadh in iil go raibh athrú amháin le cur ar an chlár riosca maidir leis an phlean gnó. Chuir an Priomhfeidhmeannach in iil go raibh mísle sua curtha ar fáil ag an Roinn Cultúir, Ealaíon agus Fóillíochta ach nach raibh sé aontaithe ag na Ranna Uraiolacha fós cé acu an mbainfeadh sé le Foras na Gaeilge nō nach mbainfeadh.

13.79 AON GHNÓ EILE

D'íarr M. Nic Giolla Mhichíl go scriobhfaidh Foras na Gaeilge litir le moladh go gceapfaí í ar Choiste Gairmoideachais Chathair Bhaile Átha Cliath. Tholligh an Bord lena hiarratas.

Cuireadh in iil go rabhthas ag iaraidh cruinniú den Phoras Teanga a eagrí i mí na Nollag.

14.79 CUR I LÁTHAIR Ó STILLWATER COMMUNICATIONS

Rinne ionadaithe ó Stillwater Communications cur i láthair ar an chur chuige a bheidh aca maidir le caidreamh poiblí a dhéanamh d'Phoras na Gaeilge.

15.79 TUAIRISC ÓN CHOISTE INIÚCHTA

Ní raibh Cathaoirleach an Choiste i láthair agus thug comhalta eile den choiste tuairisc ar an chruinniú

Liam Ó Maoilmhichíl
18 Nollaig 2009

Miontuairisci ón 80ú cruinní d'Fhoras na Gaeilge a tionsíodh Dé hAoine 18 Nollaig 2009 i gCultúrlann Uí Cháin, Dóire.

I láthair: E. Mac Cormaic (Leas-Chathaoirleach), E. Kinch, D. Ó Murchú, M. Mac Ruairí, P. Ó Gulchóir, D. Ó Béarra, S. Breathnach, P. Ó Biadha, M. Nic Giolla Mhichíl agus Á. Andrews.

Ag freastal: F. Mac an Fhailigh (Priomhseidhmeannach), É. Ó hArgáin (Rúnaí), M. Ó Riordáin, N. Ni Ógáin agus S. Uí Choimé.

Leithscéal: L. Ó Maoilmhichíl, L. Kennedy, C. Nic Pháidín, L. Bhreatnach, A. Nic Chárthaigh agus N. Henry.

01.80 MIONTUAIRISCI AGUS NITHE AG ÉIRÍ ASTU

Bhí plé faoi na miontuairisce den 20 Samhain agus aontaoiódh go leasófaí an abairt 'seisin iata' go 'seisin gun an feidhmeannas'. Aontaoiódh go leasófaí na miontuairisci le léríú nach raibh M. Nic Giolla Mhichíl sa seomra nuair a bhí iarratas ó ionad na dTeangacha , Ollscoil na hÉireann agus ó Phreas Ultach á phlé.

Ghlac an Bord leis na miontuairisci agus shínigh an Leas-Chathaoirleach iad.

Léadh amach litir a tháinig tráthnóna an 17 Nollaig ón RGPTG ag cur in iúl go gcaithfí caiteachas míosúil do 2010 a theorann sé go 80% de phróifíl caiteachais 2010 go dtí go mbeadh búsáid 2010 comhaontaíte ag na Ranna Urrafochta.

Aontaoiódh go mbeadh dréachtibhusáid faoi bhráid ag an chruinniú i mí Eanáir agus go ndéanfaí é a phlé ag an am céanna leis an Dréacháitpleán Gnó.

02.80 MOLTAÍ Ó CHOISTE NA nDEONTAS

D'ardaigh M. Nic Giolla Mhichíl ceist maidir leis an chlipéisiocht a bhain le Coiste na nDeontas a bheith faigte aici in ainneoin gur shíl sé go raibh coimhlint leasa aici. Cuireadh in iúl nach raibh ann ach leasaithe búsáid. Aontaoiódh nótáil sna miontuairisci gur 'leasaithe búsáid' a bhí i gceist agus nach raibh aon athrú ar na cinní a bhí déanta ag an Bheòd.

Ghlac an Bord leis na leasaithe búsáid a leanas:

Uimhir Thagartha: 0801418

Ainm an Eagrais: Breacadh faoi chúram Choiste Gairmoideachais
Chontae na Gaillimhe

Ainm an Tionscadail: Scéim & Cleachtaí Foghraiochta

An dara próifíl
2010 - €11,000

Uimhir Thagartha: 0901620

Ainm an Eagrais: Iontaeabhas na Gaelscolafochta

Ainm an Tionscadail: Stráidis Bhailithe Airgid

An dara próifíl
2010 - £18,371stg

Caitteasach ar an Fhoclóir Nua Béarla – Gaeilge.

An dara príofil

2010 €19,400

Thug an Bord sustas don athrú huiséid ag Gaelscoileanna.

Uimhir Thagartha: 0801499

Ainm an Eagrais: Gaelscoileanna

Ainm an Tionscadail: Bumhaoiniú 2009

	Buiséad Ceadaithe 23/03/09	Buiséad Ceadaithe (Príomhfeidhmeannach) 12/11/09
Tuarastal	298,769.00	284,753.00
Costais Reatha	108,665.00	103,439.00
Imeachtaí / Tionscadail	84,125.00	81,249.00
Iomlán	491,559.00	469,441.00

Thug an Bord sustas don sóta eolais maidir le hathré pleananna ó Chlár na Leabhar Gaeilge.

03.80 TUAIRISC ÓN CHOISTE NUACHTÁN AGUS IRISÍ

Ghlac an Bord leis an mholtadh leasaithe go dtairgeofáil conradh le deontas i gcaibhair nach mó ná €1,600,000 do Thorann na dTonn Teoranta don tréimhse Mártá 2010 go Feabhra 2014. Titeann moladh mhlí na Samhna dá réir.

Ghlac an Bord leis an mholtadh go dtairgeofáil deontas i gcaibhair nach mó ná €210,000 d'OIDÉAS Gael don tréimhse Eanáir 2010 go Nollaig 2012 chun an iris leictreonach www.beo.ie a fhóilsíú.

04.80 TUAIRISC AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH

Chair an Príomhfeidhmeannach in ill:

- Go raibh crínní den CATT ar 02 Nollaig. Ag an chruinní tharla na nithe seo a leanas:
  - Níor faomhadh huiséad do 2009
  - Nótáiladh Dréacháphleán Gnó 2010
  - Pléadh an cuichóirí agus leag na hAifís sios spriodháitá (láir na bliana 2010) le samhail nua maoinithe a ullmhú dos earsáil bhunshaoimhne.

Léiriódh imní go raibh miomsonraí i dtuairisc an Phríomhfheidhmeannacha nach raibh sa chomhríteas a eisliodh i ndiaidh an cheuinntí. Chair Cathaoirleach an Choiste Forbartha in ill go raibh príoseas tosaithé ag an Choiste maidir leis an chuíocháin agus gurbh feart leanáint leis agus moltaí a char ar aghaidh chuirg an CATT dá réir. Aontaodh go gcuiril litir chuirg an Aire Ó Cuív chan imní an Bhoird a lárití agus ag minisí go raibh i geist ag an Bhoird leanáint leis an phróiseas s'acu.

- Go raibh na bagallainm ann don phost mar Leas-Phriomhfeidhmeannach /Stiúrthóir Seirbhisi Oideachais ar 15 Nollaig agus gar cuireadh litreacha amach chuig na hiarthóirí faoi ó shin.
- Aontaois i mbarrachtaí a dhéanamh ar na príosáin a bhaineann le hearcaiocht agus tairiscintí. Aontaois go n-umharcfaidh an Coiste Polasaif agus Pleandá ar cheist na heacaiochta agus go n-umharcfaidh an Coiste Inniúchta ar an cheist maidir le tairiscintí.
- Go raibh crainnú ag an Chathaoirleach agus aige fírin le hAdraínaí agus Leas-Raináí na Roisne Gnótháí Pobail, Tuaithé agus Gaeltachta ar 8 Nollaig.

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo ar faisnéis i atá diolmhaithe faoi Chuid 1 Mír 2, agus Cuid 2 Mír 1 den Chód Cleachtas maidir le Saceáil Faisnéise.

- Gar chuir an RGPTG in iúl go gcaithfeadh an Cathaoirleach bardisus a thabhairt faoi rialachán corporálacha san engráochta faoi 18 Nollaig.

05.80 STRAITÉIS 20 BLIAIN DON GHAEILGE 2010 – 2030

Aontaois go ndéanfaí an mhír seo a phlé ag an chruinniú i mí Eanáir.

06.80 TUAIRISC Ó CHOMHCHOISTE CHOLMCILLE

D'fhág E. Mac Cormaic agus M. Mac Ruairí an cruinniú mar gheall ar bhaol chosmhílnt leasa agus chuaigh É. Kinch sa chathaoir.

Ghlac an Bórd leis an chead tairmligthe maidir le biaornas ar dheontais a bhí aontaithe ag an Chomhchoiste:

Cead Tairmligthe: €3,000 / £2,500Stg.

Le haontú ag an dá stílre

£2,500 - €8,000 / €3,000 – €10,000

Le haontú ag an Chomhchoiste

Caithfidh aon tsuim os a chionn sin dul chsag an dá Bhord.

Cuireadach in iúl go raibh deontas dar lúach £49,900 ceadaithe ag an Heritage Lottery Fund (coifig Bhéil Feirste) le haghaidh Sli Cholmcille ar an choimhíoll go mbheadh msoiníodh de €35,481 a chaitheamh ar an tionscadal ó fhoinse eile. Moladh don dá Bhord suim de €35,481 a chur go leataobh as buiséad Cholmcille chuige seo mura bhfaigtear an tsuim sin ó fhoinse eile a léirigh suim cheana sa tionscanamh.

Moladh trealamh le haghaidh aistriúcháin comhuanáigh a cheannach a bheadh ag teacht leis an trealamh atá ag Bórd na Gaeilge in Albain. Is é an costas don trealamh ná £5,750 móide CBL.

Moladh suim nach mó ná €20,000 a chaitheamh ar reáchtáil Glaschú na nGael más féidir leis na feidhmeannaigh díláí foirsteanaacha a sónáil le Comhsairle Cathrach Ghlaschú.

Tá faisnéis fágtha gan nochtadh anseo, faisnéis a bhaineann sé le gnéithe ar leith de shocruithe bancréachta Phoras na Gaeilge, mar gheall ar bhaol calaoise.

Ghlac an Bord leis na moltaí seo.

Iarrthóir	Méid iarrtha	Méid molta
Oideas Gael le Féile Cholmcille a réachtáil	€5,500	€4,500
Gíor na nGael le scannáil a dhéanamh ar liosta focal i nGaeilge agus i nGàidhlig le gur féidir liostaí ábhartha a chur le chéile le haghaidh imeachtaí Cholmcille	€5,000	€5,000

Iarrthóir	Méid iarrtha	Méid molta
Gíor na nGael le leabhar rannta do pháistí, Yanki Dúidil, a aistríú go Gàidhlig	€5,000	€0

Féile filíochta Bhéal Átha na mBuillí

Urraiocht de €7,000

Moladh go ndéanfadh Stillwater Communications roinnt oibre leis an oifigeach i mBéal Feirste le páistíte tréoraíte poiblfochta agus cumarsáide a ullmhí.

Ghlac an Bord leis na moltaí seo.

D'fhili E. Mac Cormaic agus M. Mac Ruairí ag an phointe seo agus chuaigh E. Mac Cormaic ar ais sa chathaoir.

07.80 RÁITEAS CAITEACHAIS GO DTÍ 30 SAMHAIN 2009 AGUS BUISÉAD ATHBHREITHNITHE GO 31 NOLLAIG 2009

Ghlac an Bord leis an ráiteas caiteachais agus leis an bhuiséad athbhreithnithe. Thug an Bord cead don Chathaoirleach, i gcomhar leis an Phríomhfeidhmheannach, atheuthiú a cheadú ar an bhuiséad athbhreithnithe san idirbhéimhse go dtí deireadh na bliana. Ardaíodh ceist faoi aistríú leictreachas airgid a bheith in ait seachas seicanna.

08.80 NÓTA EOLAIS MAIDIR LE HIARRATAIS AR DHEONTAIS

Aontaoiódh go gcuairfí leabhar le liosta stiárrthóirí ar chomhlachtaí / engráis a chuireann isteach ar dheontas le chéile.

09.80 CONRADH LE HAGHAIDH TACAÍOCHT THEICNIÚIL AGUS SEIRBHÍSI COTHABHÁLA A SHOLÁTHAR

Ghlac an Bord leis an mholaodh chun conradh trí bliana a thairiscint do Optimet don tréimhse 1 Eanáir 2010 go 31 Nollaig 2012.

10.80 COMHFHREAGRAS

Thug an Bord suntas don comhfhreagras.

Aontaoiódh go nglacfaidh an Phríomhfeidhmheannach párta i dTóstal na Gaeilge 2010 i nGualainn.

11.80 FÉILIRE 2010

Ghlac an Boed leis na dítaí le haghaidh cruinnithe Boird ar an Aoine ach aontaithe go ndéanfaí na cruinnithe a bhí beartaithe don Dárdaoine a phlé arís. (Aguisín 2) Aontaithe uasáint rialta a dhéanamh ar na míreanna oibee.

12.80 TUAIRISC OIBRE

Thug an Bord suntas don tuairisc oibre.

13.80 CLÁR RIOSCA FHORAS NA GAEILGE

Cuireadh in iúl go raibh músla nua den chláir riosca curtha ar fail ag an Roinn Cultúir, Ealaíon agus Fóilliochta ach nach raibh aon mhúsla nua aontaithe le haghaidh na gComhlacht forfheidhmithe go föill ag an dá dhlinse. Chuir comhala amháin míshásamh in iúl maidir le síniú na gcontauns comhdhlúite agus an dóigh nár cuireadh an leagan comhdhlúite faoi bhráid an Bhord an Phoras Teangea. Minicidh go raibh cuntas an dá eagrafocht ar leith faoifa ag an dá Bhord cheana.

Aontaithe go raibh riosca nua le cur ar an chláir riosca maidir le cead a bheith ann na cuntas chomhdhlúite amháin a fhóilsíú agus gan cead a bheith ann cuntas Phoras na Gaeilge a fhóilsíú nuaír a bhíonn siad réidh.

14.80 AON GHENÓ EILE

Ní raibh aon nfí le plé faoin mhír seo.

15.80 TUAIRISC ÓN CHOISTE INIÚCHTA

Thug Cathaoirleach an Choiste Iniúchta tuairisc ar an chruinní den Choiste Iniúchta a tharla ar 10 Nollaig don Bhoed.

Aontaithe go scaipfeadh Tuairisc an Iniúchóra Inmheánaigh ar an Bhord mar eolas. Cuireadh in iúl gur scriobh Cathaoirleach an Choiste Iniúchta chuig an CATT maidir leis an athbhreithníodh ar an mbeannamh airgeadais agus gur cuireadh in iúl nach raibh téarmaí tagairtha ar fail fós.

Cuireadh in iúl go raibh an Iniúchóra Inmheánaigh ag éirí as 31 Nollaig 2009 ach go raibh sé sísta feidhmíodh san idirtheálimhse go difí go mbeadh Iniúchóra Inmheánaigh nua ceaptha.

Liam Ó Maolmhichil
Cathaoirleach
29 Eanáir 2010

Aguisín 1

Tá fainseáis fágtha gan nochtaidh anseo, fainseáis a bhaineann sé le gnéithe ar leith de shocruithe baincéireachta Phoras na Gaeilge, mar gheall ar bhaol calaoise.

Aguisín 2

Moladh maidir le dátaí le haghaidh cruinnithe Boird i 2010

Dáta	Ionad
Dé hAoine, 29 Eanáir	Baile Átha Cliath
Dé hAoine, 19 Feabhra	Béal Feirste
Dé hAoine, 19 Márta	Baile Átha Cliath
Déardaoine, 22 nó 29 Aibreán	Baile Átha Cliath
Dé hAoine, 21 Bealtaine	Béal Feirste
Déardaoine, 24 Meitheamh	Baile Átha Cliath
Dé hAoine, 30 Iúil	Béal Feirste
Dé hAoine, 24 Meán Fómhair	Baile Átha Cliath
Dé hAoine, 22 Deireadh Fómhair	Béal Feirste
Dé hAoine, 19 Samhain	Baile Átha Cliath
Dé hAoine, 17 Nollaig	Béal Feirste